

The European Agricultural Fund for Rural Development:
Europe investing in rural areas

Годишен доклад за изпълнението

Bulgaria - Rural Development Programme (National)

Годишен доклад за изпълнението	
Период	01/01/2022 - 31/12/2022
Версия	2022.1
Статус — настоящ възел	Прието от ЕК - European Commission
Национален референтен номер	
Дата на одобряване на комитет за наблюдение	27/06/2023

Версия на програмата в сила	
CCI	2014BG06RDNP001
Вид на програмата	Програма за развитие на селските райони
Държава	България
Регион	BG - National
Програмен период	2014 - 2022
Версия	15.2
Номер на решението	C(2022)9936
Дата на решението	19/12/2022
Управляващ орган	Дирекция "Развитие на селските райони" (РСР) в Министерство на земеделието

Съдържание

1. КЛЮЧОВА ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА И НЕЙНИТЕ ПРИОРИТЕТИ	4
1.a) Финансови данни	4
1.b) Общи и специфични за програмата показатели и количествени целеви стойности.....	4
1.b1) Таблица с общ преглед.....	4
1.c) Ключова информация относно изпълнението на ПРСР въз основа на данни от а) и б) по акцентирани области	21
1.d) Ключова информация относно постиженията във връзка с етапните цели, определени в рамката на изпълнението въз основа на таблица Е	55
1.e) Друг конкретен елемент по ПРСР [незадължително]	56
1.f) По целесъобразност, приноса към макрорегионалните стратегии и стратегиите за морските басейни	58
1.g) Валутен курс, използван за преизчисляването в ГДИ (страни извън ЕС)	62
2. НАПРЕДЪКЪТ В ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА ЗА ОЦЕНКА	63
2.a) Описание на евентуални изменения, направени в плана за оценка на ПРСР през годината, със съответната обосновка	63
2.b) Описание на предприетите дейности за оценка през годината (във връзка с раздел 3 на плана за оценка)	63
2.c) Описание на дейностите, предприети по отношение на предоставянето и управлението на данни (във връзка с раздел 4 на плана за оценка).....	63
2.d) Списък на завършените оценки, включително посочване на местата, където те са публикувани в интернет	65
2.e) Резюме на приключени оценки, което се съсредоточава върху заключенията от тях.....	66
2.f) Описание на дейностите, предприети по отношение на публикуването на констатациите от оценката (във връзка с раздел 6 на плана за оценка)	66
2.g) Описание на предприетите последващи действия във връзка с резултатите от оценката (във връзка с раздел 6 на плана за оценка)	67
3. ПРОБЛЕМИ, СВЪРЗАНИ С ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА И ПРИЕТИТЕ МЕРКИ	68
3.a) Описание на предприетите стъпки за осигуряване на качеството и ефективността на изпълнението на програмата.....	68
3.b) Качество и ефикасност на механизмите за изпълнение.....	77
4. СЪПЪКИ, ПРЕДПРИЕТИ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ТЕХНИЧЕСКАТА ПОМОЩ И ИЗИСКВАНИЯТА ЗА ПУБЛИЧНОСТ НА ПРОГРАМИТЕ.....	79
4.a) Предприети действия и актуално състояние по отношение на създаването на НМСР и изпълнението на нейния план за действие	79
4.a1) Предприети действия и актуално състояние по отношение на създаването на НМСР (структура на управление и звено за подкрепа на мрежата)	79
4.a2) Предприетите действия и актуалното състояние по отношение на изпълнението на плана за действие	80

4.b) Стъпки, предприети за осигуряване на публичност на програмата (член 13 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 808/2014 на Комисията).....	82
5. ДЕЙСТВИЯ, ПРЕДПРИЕТИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕДВАРИТЕЛНИТЕ УСЛОВИЯ.....	84
6. ОПИСАНИЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОДПРОГРАМИТЕ	85
7. ОЦЕНКА НА ИНФОРМАЦИЯТА И НАПРЕДЪКА В ПОСТИГАНЕТО НА ЦЕЛИТЕ НА ПРОГРАМАТА	86
8. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИ С ЦЕЛ ОТЧИТАНЕ НА ПРИНЦИПИТЕ, ОПРЕДЕЛЕНИ В ЧЛЕНОВЕ 5, 7 И 8 ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1303/2013	87
9. НАПРЕДЪК В ОСИГУРЯВАНЕТО НА ИНТЕГРИРАН ПОДХОД ПРИ ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ЕЗФРСР И НА ДРУГИ ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ НА ЕС.....	89
10. ДОКЛАД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ЧЛЕН 46 ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1303/2013).....	90
11. КОДИРАЩИ ТАБЛИЦИ ЗА ОБЩИ И СПЕЦИФИЧНИ ЗА ПРОГРАМАТА ПОКАЗАТЕЛИ И КОЛИЧЕСТВЕНИ ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ	105
Приложение II	106
Документи.....	129

1. Ключова информация относно изпълнението на програмата и нейните приоритети

1.a) Финансови данни

Вж. приложените документи

1.b) Общи и специфични за програмата показатели и количествени целеви стойности

1.b1) Таблица с общ преглед

Акцентирана област 1А						
Наименование на целевия показател	Период	Въз основа на одобреното (ако е приложимо)	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Цел за 2025 г.
Т1: процент на разходи по членове 14, 15 и 35 от Регламент (ЕС) № 1305/2013 във връзка с общите разходи за ПРСР (област с поставен акцент 1А)	2014-2022			0,41	16,98	2,41
	2014-2021			0,33	13,67	
	2014-2020			0,29	12,01	
	2014-2019			0,23	9,53	
	2014-2018			0,18	7,46	
	2014-2017			0,11	4,56	
	2014-2016					
	2014-2015					

Акцентирана област 1В						
Наименование на целевия показател	Период	Въз основа на одобреното (ако е приложимо)	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Цел за 2025 г.
Т2: общ брой на операциите за сътрудничество, подпомагани по мярката за сътрудничество (член 35 от Регламент (ЕС) № 1305/2013) (групи, мрежи/кълъстери, пилотни проекти...) (област с поставен акцент 1В)	2014-2022					470,00
	2014-2021					
	2014-2020					
	2014-2019					
	2014-2018					
	2014-2017					
	2014-2016					
	2014-2015					

Акцентирана област 1С						
Наименование на целевия показател	Период	Въз основа на одобрено (ако е приложимо)	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Цел за 2025 г.
ТЗ: общ брой на участниците в обученията съгласно член 14 от Регламент (ЕС) № 1305/2013 (област с поставен акцент 1В)	2014-2022			2 030,00	42,29	4 800,00
	2014-2021					
	2014-2020					
	2014-2019					
	2014-2018					
	2014-2017					
	2014-2016					
	2014-2015					

Акцентирана област 2А							
Наименование на целевия показател		Период	Въз основа на одобреното (ако е приложимо)	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Цел за 2025 г.
Т4: процент на земеделските стопанства, получаващи подпомагане по ПРСР за инвестиции в преструктуриране или модернизация (област с поставен акцент 2А)		2014-2022	0,26	48,16	0,25	46,31	0,54
		2014-2021	0,25	46,31	0,25	46,31	
		2014-2020	0,29	53,72	0,22	40,75	
		2014-2019	0,29	53,72	0,38	70,39	
		2014-2018	0,31	57,43	0,31	57,43	
		2014-2017	0,30	55,57	0,11	20,38	
		2014-2016	0,16	29,64	0,04	7,41	
		2014-2015					
Мярка	Показател за изпълнението	Период	Поети ангажименти	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Планирано за 2023 г.
М01	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	2 556 630,00	51,13	4 618,90	0,09	5 000 000,00
М02	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	9 421 915,00	98,19	2 549 981,10	26,57	9 595 431,80
М04	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	694 418 500,00	193,27	177 553 722,67	49,42	359 290 503,70
М06	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	88 685 508,00	105,65	63 859 059,00	76,07	83 945 294,10
М16	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	4 998 376,00	34,74	445 006,07	3,09	14 388 889,00
М21	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	81 371 995,00	183,01	38 237 487,00	86,00	44 461 947,40
М22	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	23 284 568,00	83,16			28 000 000,00
Общо	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	904 737 492,00	166,10	282 649 874,74	51,89	544 682 066,00

Акцентирана област 2В							
Наименование на целевия показател		Период	Въз основа на одобреното (ако е приложимо)	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Цел за 2025 г.
Т5: процент на земеделските стопанства, разполагащи с бизнес план за развитие/инвестиции за млади земеделски стопани, подпомагани по ПРСР (област с поставен акцент 2Б)		2014-2022	0,98	98,13	0,97	97,13	1,00
		2014-2021	0,97	97,13	0,97	97,13	
		2014-2020	1,01	101,13	0,99	99,13	
		2014-2019	18 864,81	1 888 979,31	0,94	94,12	
		2014-2018	0,73	73,10	0,73	73,10	
		2014-2017	0,74	74,10	0,74	74,10	
		2014-2016	0,42	42,06	0,01	1,00	
		2014-2015					
Мярка	Показател за изпълнението	Период	Поети ангажименти	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Планирано за 2023 г.
М01	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	1 651 824,00	82,59	4 618,90	0,23	2 000 000,00
М02	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	3 349 888,00	102,93	1 655 313,10	50,86	3 254 531,80
М04	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	181 604 050,00	216,06	53 075 886,82	63,15	84 052 971,50
М06	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	120 957 000,00	112,30	70 938 849,00	65,86	107 713 021,10
Общо	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	307 562 762,00	156,11	125 674 667,82	63,79	197 020 524,40

Акцентирана област 2С+							
Наименование на целевия показател		Период	Въз основа на одобреното (ако е приложимо)	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Цел за 2025 г.
Фирми, получили подпомагане (брой)		2014-2022			6,00	5,00	120,00
		2014-2021					
		2014-2020					
		2014-2019					
		2014-2018					
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					
Мярка	Показател за изпълнението	Период	Поети ангажименти	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Планирано за 2023 г.
М08	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	20 451 104,00	110,55	979 214,46	5,29	18 500 000,00
Общо	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	20 451 104,00	110,55	979 214,46	5,29	18 500 000,00

Акцентирана област 3А							
Наименование на целевия показател		Период	Въз основа на одобреното (ако е приложимо)	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Цел за 2025 г.
Т6: процент на земеделските стопанства, получаващи подпомагане по схеми за качество, местни пазари и къси вериги на доставки и групи/организации на производителите (област с поставен акцент 3А)		2014-2022	0,12	306,61	0,12	306,61	0,04
		2014-2021	0,13	332,16	0,12	306,61	
		2014-2020	0,12	306,61	0,12	306,61	
		2014-2019	0,05	127,76	0,05	127,76	
		2014-2018	0,03	76,65	0,03	76,65	
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					
Мярка	Показател за изпълнението	Период	Поети ангажименти	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Планирано за 2023 г.
M01	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	381 840,00	190,92	4 919,73	2,46	200 000,00
M02	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	643 833,60	71,24	332 528,60	36,80	903 715,30
M04	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	441 149 736,00	112,77	119 993 739,86	30,67	391 194 274,90
M06	O1 - Общо публични разходи	2014-2022					5 257 548,00
M09	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	16 771 469,00	180,02	5 744 060,70	61,65	9 316 502,00
M14	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	40 255 163,00	162,31	16 115 129,73	64,97	24 802 124,70
M16	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	1 425 098,00	69,33	153 768,01	7,48	2 055 555,60
Общо	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	500 627 139,60	115,42	142 344 146,63	32,82	433 729 720,50

Акцентирана област ЗВ							
Наименование на целевия показател		Период	Въз основа на одобреното (ако е приложимо)	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Цел за 2025 г.
Т7: процент на стопанствата, които участват в схеми за управление на риска (област с поставен акцент ЗБ)		2014-2022					0,02
		2014-2021					
		2014-2020					
		2014-2019					
		2014-2018					
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					
Брой на участниците в обученията по Мярка 1 "Трансфер на знания и действия за осведомяване" (number)		2014-2022			203,00	101,50	200,00
		2014-2021					
		2014-2020					
		2014-2019					
		2014-2018					
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					
Мярка	Показател за изпълнението	Период	Поети ангажименти	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Планирано за 2023 г.
M01	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	2 538 128,00	1 269,06	4 919,73	2,46	200 000,00
M02	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	647 882,80	137,93	336 577,80	71,66	469 715,30
M05	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	10 655 358,00	38,62	2 123 958,40	7,70	27 589 337,00
Общо	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	13 841 368,80	48,98	2 465 455,93	8,72	28 259 052,30

Приоритет Р4						
Наименование на целевия показател	Период	Въз основа на одобреното (ако е приложимо)	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Цел за 2025 г.
Т13: процент на горската земя, обхваната от договори за управление с цел подобряване на управлението на почвите и/или предотвратяване на почвената ерозия (област с поставен акцент 4В)	2014-2022					0,00
	2014-2021					
	2014-2020					
	2014-2019					
	2014-2018					
	2014-2017					
	2014-2016					
	2014-2015					
Т8: процент на гори или други залесени райони, обхванати от договори за управление в подкрепа на биологичното разнообразие (област с поставен акцент 4А)	2014-2022					0,25
	2014-2021					
	2014-2020					
	2014-2019					
	2014-2018					
	2014-2017					
	2014-2016					
	2014-2015					
Т12: процент на земеделската земя, обхваната от договори за управление с цел подобряване на управлението на почвите и/или предотвратяване на почвената ерозия (област с поставен акцент 4В)	2014-2022			2,11	160,06	1,32
	2014-2021			2,23	169,16	
	2014-2020			2,23	169,16	
	2014-2019			2,28	172,95	
	2014-2018			2,48	188,12	
	2014-2017			2,46	186,61	
	2014-2016			1,35	102,41	
	2014-2015					
Т10: процент на земеделската земя, обхваната от договори за управление	2014-2022			2,11	79,36	2,66

с цел подобряване на управлението на водите (област с поставен акцент 4Б)		2014-2021			2,23	83,87	
		2014-2020			2,23	83,87	
		2014-2019			2,28	85,75	
		2014-2018			2,48	93,27	
		2014-2017			2,46	92,52	
		2014-2016			1,35	50,77	
		2014-2015					
Т9: процент на земеделската земя, обхваната от договори за управление в подкрепа на биологичното разнообразие и/или ландшафти (област с поставен акцент 4А)		2014-2022			13,03	107,40	12,13
		2014-2021			14,19	116,96	
		2014-2020			13,82	113,91	
		2014-2019			13,94	114,90	
		2014-2018			13,60	112,09	
		2014-2017			16,47	135,75	
		2014-2016			14,79	121,90	
		2014-2015					
Мярка	Показател за изпълнението	Период	Поети ангажименти	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Планирано за 2023 г.
M01	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	1 563 482,00	44,60	13 856,69	0,40	3 505 404,40
M02	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	4 080 503,50	176,40	2 078 321,50	89,85	2 313 178,80
M04	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	27 743 172,00	79,36	10 489 906,91	30,01	34 958 350,30
M08	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	36 022 347,00	175,94	4 215 454,53	20,59	20 474 302,40
M10	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	555 494 549,00	229,18	183 335 777,95	75,64	242 384 616,00
M11	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	419 211 982,00	179,19	168 563 430,34	72,05	233 943 439,00
M12	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	419 660 772,00	205,04	198 014 091,79	96,75	204 676 037,70
M13	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	738 044 891,00	192,29	383 074 798,15	99,81	383 814 675,00
M16	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	2 819 126,00	46,99	406 571,57	6,78	6 000 000,00
Общо	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	2 204 640 824,50	194,74	950 192 209,43	83,93	1 132 070 003,60

Акцентирана област 5A							
Наименование на целевия показател		Период	Въз основа на одобреното (ако е приложимо)	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Цел за 2025 г.
T14: процент на поливните площи, преминаващи към по-ефективна напоителна система (област с поставен акцент 5A)		2014-2022					38,72
		2014-2021					
		2014-2020					
		2014-2019			6,82	17,62	
		2014-2018					
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					
Мярка	Показател за изпълнението	Период	Поети ангажименти	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Планирано за 2023 г.
M01	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	1 772 974,00	44,32	4 618,90	0,12	4 000 000,00
M02	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	467 089,20	134,06	239 431,20	68,72	348 412,90
M04	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	11 491 478,00	15,43	2 726 705,10	3,66	74 465 860,00
M16	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	792 497,00	71,32	71 586,32	6,44	1 111 111,10
Общо	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	14 524 038,20	18,17	3 042 341,52	3,81	79 925 384,00

Акцентирана област 5Б							
Наименование на целевия показател		Период	Въз основа на одобреното (ако е приложимо)	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Цел за 2025 г.
T15: общи инвестиции за енергийна ефективност (в евро) (област с поставен акцент 5Б)		2014-2022	269 485 411,00	64,31	183 167 962,00	43,71	419 024 651,40
		2014-2021	233 163 689,00	55,64	157 799 514,37	37,66	
		2014-2020	156 313 715,13	37,30	100 171 594,00	23,91	
		2014-2019	86 645 751,01	20,68	18 659 464,00	4,45	
		2014-2018	55 240 936,00	13,18	7 750 600,00	1,85	
		2014-2017	13 557 418,00	3,24	8 612 674,23	2,06	
		2014-2016	3 442 239,96	0,82	442 716,77	0,11	
		2014-2015					
Мярка	Показател за изпълнението	Период	Поети ангажименти	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Планирано за 2023 г.
M01	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	234 478,00	9,20	4 919,73	0,19	2 550 000,00
M02	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	1 560 152,00	158,25	800 502,00	81,19	985 905,90
M04	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	206 245 834,00	88,29	86 071 554,53	36,84	233 605 405,00
M16	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	457 612,00	41,19	38 578,35	3,47	1 111 111,10
Общо	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	208 498 076,00	87,51	86 915 554,61	36,48	238 252 422,00

Акцентирана област 5С							
Наименование на целевия показател		Период	Въз основа на одобреното (ако е приложимо)	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Цел за 2025 г.
Т16: общ размер на инвестициите в производство на енергия от възобновяеми източници (в евро) (област с поставен акцент 5В)		2014-2022	6 015 773,22	3,90	2 658 229,00	1,72	154 266 117,00
		2014-2021	10 207 875,38	6,62	10 207 875,00	6,62	
		2014-2020	13 126 087,93	8,51	8 971 153,00	5,82	
		2014-2019	430 701,00	0,28	430 701,00	0,28	
		2014-2018	4 445 644,00	2,88	298 382,00	0,19	
		2014-2017	3 679 321,00	2,39	2 616 176,94	1,70	
		2014-2016	435 866,93	0,28	435 866,93	0,28	
		2014-2015					
Мярка	Показател за изпълнението	Период	Поети ангажименти	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Планирано за 2023 г.
М01	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	300 596,00	54,65	4 919,73	0,89	550 000,00
М02	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	1 560 152,00	158,25	800 502,00	81,19	985 905,90
М04	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	5 942 845,00	13,88	1 506 708,34	3,52	42 829 679,00
М07	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	1 508 549,00	2,16			70 000 000,00
М16	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	874 010,00	78,66	139 422,58	12,55	1 111 111,10
Общо	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	10 186 152,00	8,82	2 451 552,65	2,12	115 476 696,00

Акцентирана област 5D							
Наименование на целевия показател		Период	Въз основа на одобреното (ако е приложимо)	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Цел за 2025 г.
T18: процент на земеделската земя, обхваната от договори за управление за намаляване на емисиите на парникови газове и/или на амоняк (област с поставен акцент 5Г)		2014-2022			0,70	447,55	0,16
		2014-2021			0,70	447,55	
		2014-2020			0,62	396,40	
		2014-2019			0,64	409,19	
		2014-2018			0,67	428,37	
		2014-2017			0,63	402,80	
		2014-2016			0,54	345,26	
		2014-2015					
T17: процент на ЖЕ, засегнати от инвестиции в управление на добитък с оглед намаляване на емисиите на парникови газове и/или на амоняк (област с поставен акцент 5Г)		2014-2022			0,09	51,73	0,17
		2014-2021			0,09	51,73	
		2014-2020			0,09	51,73	
		2014-2019			0,09	51,73	
		2014-2018			0,09	51,73	
		2014-2017			0,09	51,73	
		2014-2016					
		2014-2015					
Мярка	Показател за изпълнението	Период	Поети ангажименти	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Планирано за 2023 г.
M01	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	419 488,00	11,35	4 919,73	0,13	3 694 595,00
M02	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	1 560 152,00	158,25	800 502,00	81,19	985 905,90
M04	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	3 574 152,00	273,53	715 079,00	54,73	1 306 660,00
M10	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	68 942 657,00	172,36	32 793 444,59	81,98	40 000 000,00
M16	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	457 870,00	41,21	79 438,71	7,15	1 111 111,10
Общо	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	74 954 319,00	159,14	34 393 384,03	73,02	47 098 272,00

Акцентирана област 5Е							
Наименование на целевия показател		Период	Въз основа на одобреното (ако е приложимо)	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Цел за 2025 г.
Т19: процент от земеделските и горските земи, обхванати от договори за управление, допринасящи за улавяне и съхранение на въглерод (област с поставен акцент 5Д)		2014-2022					0,00
		2014-2021					
		2014-2020					
		2014-2019					
		2014-2018					
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					
Мярка	Показател за изпълнението	Период	Поети ангажименти	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Планирано за 2023 г.
М01	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	1 011 664,00	77,82	4 919,73	0,38	1 300 000,00
М02	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	1 560 152,00	158,25	800 502,00	81,19	985 905,90
М08	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	3 085 433,00	76,60	583 748,00	14,49	4 028 170,80
М16	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	43 054,00	3,87			1 111 111,10
Общо	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	5 700 303,00	76,77	1 389 169,73	18,71	7 425 187,80

Акцентирана област 6А							
Наименование на целевия показател		Период	Въз основа на одобреното (ако е приложимо)	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Цел за 2025 г.
T20: работни места, разкрити в подпомогнатите проекти (област с поставен акцент 6А)		2014-2022			2 094,00	59,83	3 500,00
		2014-2021			1 882,00	53,77	
		2014-2020			1 224,00	34,97	
		2014-2019			972,00	27,77	
		2014-2018			706,00	20,17	
		2014-2017			234,00	6,69	
		2014-2016					
		2014-2015					
Мярка	Показател за изпълнението	Период	Поети ангажименти	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Планирано за 2023 г.
M06	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	74 098 097,00	93,17	8 088 440,00	10,17	79 526 861,20
M21	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	3 890 357,00	100,26	3 880 358,00	100,00	3 880 357,50
M22	O1 - Общо публични разходи	2014-2022					4 963 500,00
Общо	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	77 988 454,00	88,25	11 968 798,00	13,54	88 370 718,70

Акцентирана област 6В							
Наименование на целевия показател		Период	Въз основа на одобреното (ако е приложимо)	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Цел за 2025 г.
T23: работни места, разкрити в подпомогнатите проекти (Leader) (област с поставен акцент 6Б)		2014-2022			216,00	36,00	600,00
		2014-2021					
		2014-2020					
		2014-2019					
		2014-2018					
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					
T22: процент от населението в селските райони, което се възползва от подобрените услуги/инфраструктура (област с поставен акцент 6Б)		2014-2022			70,34	210,87	33,36
		2014-2021			46,09	138,17	
		2014-2020			38,06	114,10	
		2014-2019			16,21	48,59	
		2014-2018			4,57	13,70	
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					
T21: процент от населението в селските райони, обхванато от стратегии за местно развитие (област с поставен акцент 6Б)		2014-2022			27,53	120,18	22,91
		2014-2021			27,53	120,18	
		2014-2020			27,53	120,18	
		2014-2019			27,53	120,18	
		2014-2018			27,53	120,18	
		2014-2017			16,42	71,68	
		2014-2016			16,42	71,68	
		2014-2015					
Мярка	Показател за изпълнението	Период	Поети ангажименти	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Планирано за 2023 г.

M07	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	1 294 352 655,00	213,36	495 232 868,00	81,63	606 663 542,40
M19	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	284 114 869,10	167,76	44 695 340,00	26,39	169 356 172,40
Общо	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	1 578 467 524,10	203,41	539 928 208,00	69,58	776 019 714,80

Акцентирана област 6С							
Наименование на целевия показател		Период	Въз основа на одобреното (ако е приложимо)	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Цел за 2025 г.
T24: процент от населението в селските райони, което се възползва от нови или подобрени услуги/инфраструктура (ИКТ) (област с поставен акцент 6В)		2014-2022					1,64
		2014-2021					
		2014-2020					
		2014-2019					
		2014-2018					
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					
Мярка	Показател за изпълнението	Период	Постигнати ангажименти	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Планирано за 2023 г.
M07	O1 - Общо публични разходи	2014-2022					42 000 000,00
Общо	O1 - Общо публични разходи	2014-2022					42 000 000,00

1.с) Ключова информация относно изпълнението на ПРСР въз основа на данни от а) и б) по акцентирани области

Програмата за развитие на селските райони на България за програмния период 2014-2020 г. (наричана тук ПРСР 2014-2020 и/или Програмата) е одобрена с Решение за изпълнение на Комисията С (2015) 3480 от 26.05.2015 г.

Общият бюджет на ПРСР 2014-2020 г. е в размер на 3 793 119 534 евро (към 31.12.2022 г. е в сила 14-тото изменение на ПРСР), в т.ч. принос от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони в размер на 3 129 044 775 евро и национално съфинансиране – 664 074 759 евро.

Прием по мерки и подмерки от ПРСР 2014-2020 през 2022 г.

През 2022 г. са реализирани приеми по следните мерки и подмерки от ПРСР 2014-2020:

- Подмярка 1.2. „Демонстрационни дейности и действия по осведомяване“ от мярка 1 "Трансфер на знания и действия за осведомяване" от Програма за развитие на селските райони за периода 2014-2020 година.;

- Подмярка 2.1.1 „Консултантски услуги за земеделски и горски стопани“ от мярка 2 „Консултантски услуги, услуги по управление на стопанството и услуги по заместване в стопанството“ от Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.;

- Целеви прием за проектни предложения с инвестиционна стойност до 300 000 евро по подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ от мярка 4 „Инвестиции в материални активи“ от Програма за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г.;

- Подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ от мярка 4 „Инвестиции в материални активи“ от Програма за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г., стартирала през 2021 г. и приключила през 2022 г.;

- Подмярка 4.3 „Подкрепа за инвестиции в инфраструктура, свързана с развитието, модернизирането или адаптирането на селското и горското стопанство“ проектни предложения от "Напоителни системи" ЕАД за възстановяване на съществуващи хидромелиоративни съоръжения за напояване;

- Подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани“ от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“ от ПРСР 2014 - 2020 г., стартирала през 2021 г. и приключила през 2022 г.;

- Подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани“ от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“ от ПРСР 2014 - 2020 г., стартирала през 2022 г. и приключила през 2023 г.;

- Процедура чрез подбор на проектни предложения по подмярка 6.3 „Стартова помощ за развитието на малки стопанства“ от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“ от ПРСР 2014-2020 г., стартирала през 2021 г. и приключила през 2022 г.;

- Улици „Строителство, реконструкция и/или рехабилитация на нови и съществуващи улици и тротоари и съоръженията и принадлежностите към тях“ по подмярка 7.2. „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ от мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“ от Програмата за развитие на

селските райони за периода 2014 – 2020 г.;

- Пътища „Строителство, реконструкция и/или рехабилитация на съществуващи общински пътища и съоръженията и принадлежностите към тях“ по подмярка 7.2. „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ от мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г.;

- Енергийна ефективност „Реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общински сгради, в които се предоставят обществени услуги, с цел подобряване на тяхната енергийна ефективност“ по подмярка 7.2. „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ от мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., стартирала през 2022 г. и приключила през 2023 г.;

- Вода „Изграждане, реконструкция и/или рехабилитация на водоснабдителни системи и съоръжения в агломерации с под 2000 е.ж. в селските райони“ по подмярка 7.2. „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ от мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г.;

- Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г.;

- Подмярка 22.1. „Извънредно временно подпомагане за земеделски стопани, които са особено засегнати от последиците от руското нашествие в Украйна“;

- Мярка 10 „Агроекология и климат“;

- Мярка 11 „Биологично земеделие“;

- Мярка 12 „Плащания по „Натура-2000“ и Рамковата директива за водите“;

- Мярка 13 „Плащания за райони, изправени пред природни или други специфични ограничения“;

- Мярка 14 „Хуманно отношение към животните“.

Анализът по-долу е представен като цяло следвайки разпоредбите на Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/276 на Комисията от 23 февруари 2018 година за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) № 215/2014, на базата на което са представени и таблиците от Приложенията към доклада в системата (част 11 от годишния доклад), а именно - отчитането на прилагането на Програмата се извършва предимно на база сключени договори, с получени междинни и/или окончателни плащания (не се включват договори, или договори с получени авансови плащания).

Въпреки това, за целите на анализа са представяни на места и сравнения на база приети заявления, или договори, или договори с получени плащания, вкл. само изплатени аванси и др.

В тази връзка, изрично е упоменато навсякъде каква база е използвана за представения анализ, във всеки конкретен случай.

Мерки и подмерки в процес на прилагане от стартирането на Програмата до края на 2022 г.

Подмярка 1.1. „Професионално обучение и придобиване на умения“ от мярка 1 „Трансфер на знания и действия за осведомяване“

Подпомагането по подмярка 1.1. „Професионално обучение и придобиване на умения“ е насочено към повишаване на знанията и подобряване на уменията на земеделските и горските стопани и на заетите лица в техните стопанства, чрез постигане на подходящо ниво на техническо и икономическо обучение и увеличаване на капацитета за достъп на знания и информация в областта на селското и горското стопанство.

Подкрепените проекти по подмярката следва да допринесат и за постигане на ефект по отношение изпълнението на пет от приоритетите на Европейския съюз за развитие на селските райони, с изключение на Приоритет № 6 „Насърчаване на социалното приобщаване, намаляването на бедността и икономическото развитие в селските райони“.

Първият прием по подмярката стартира през 2019 календарна година и приключи през 2020 г., като в резултат са постъпили 79 заявления, със стойност на исканата субсидия 19,7 млн. евро публични средства.

Към 31.12.2020 г. са издадени заповеди за одобрение за 41 проектни предложения (ПП) на обща стойност 6.22 млн. евро, а административните договори са сключени в началото на 2021 година, като общия брой на одобрените обучения по подмярката възлиза на 299 броя. През 2020 и 2021 години не са извършвани плащания по подмярка 1.1.

През 2021 г. със заповед на ръководителя на УО на ПРСР 2014-2020 г. е направено изменение в условията за изпълнение на одобрени проекти по подмярка 1.1, с което отпада изискването към бенефициентите да представят фактури към искането за плащане, тъй като подпомагането се извършва въз основа на стандартни разходи, за което не е необходимо да се предоставят разходоопвалдателни документи, а доказателства, че дейностите са извършени и лицата, участващи в дейностите са обучени с оглед облекчаване на административната тежест.

Към 31.12.2022 г. действащите договори по подмярка 1.1. „Професионално обучение и придобиване на умения“ са 30 бр., а общо изплатените публични средства са в размер на 0,06 млн. евро, които се отнасят към следните приоритети, съгласно Таблица 1.

Таблица 1 „Разплатени средства по подмярка 1.1. „Професионално обучение и придобиване на умения“ по приоритети“

Приоритети/области с поставен акцент	Общо разплатени публични средства към 31.12.2022 г. (млн. евро)	Разплатени публични средства през 2022 г. (млн. евро)
2А Подобряване на икономическите резултати на всички земеделски стопанства и улесняване на преструктурирането и модернизирането на стопанствата, особено с оглед на	0,005	0,005

увеличаването на пазарното участие и ориентация и на разнообразяването в селското стопанство		
2B „Улесняване на навлизането на земеделски стопани с подходяща квалификация в селскостопанския сектор, и по-специално приемствеността между поколенията“	0,005	0,005
3A Подобряване на конкурентоспособността на първичните производители чрез по-доброто им интегриране в селскостопанската и хранителната верига посредством схеми за качество, които да добавят стойност към селскостопанските продукти, популяризиране на местните пазари и къси вериги на доставки, групи на производителите и организации и междубраншови организации	0,005	0,005
3B Подпомагане на превенцията и управлението на риска на стопанствата	0,005	0,005
5A Повишаване на ефективността при потреблението на вода в селското стопанство	0,005	0,005
5B Повишаване на ефективността при потреблението на енергия в селското стопанство и хранително-вкусовата промишленост	0,005	0,005
5C Улесняване на доставките и използването на възобновяеми източници на енергия, на странични продукти, отпадъци и остатъци, и други нехранителни суровини за целите на биоикономиката	0,005	0,005
5D Намаляване на емисиите на парникови газове и амоняк от селското стопанство	0,005	0,005
5E Стимулиране на съхраняването и поглъщането на въглерода в сектора на селското и	0,005	0,005

горското стопанство

Р4 Възстановяване, опазване и

укрепване на екосистемите,

свързани със селското и горското

стопанство

0,01

0,01

Подмярка 1.2. „Демонстрационни дейности и действия по осведомяване“

Съгласно ПРСР 2014-2020 г., подмярка 1.2. подпомага дейности по организирането и провеждането на демонстрационни дейности в областта на селското стопанство и горското стопанство с цел повишаване на знанията и подобряване на уменията на земеделските и горските стопани и на заетите лица в техните стопанства чрез постигане на подходящо ниво на техническо и икономическо обучение и увеличаване на капацитета за достъп на знания и информация в областта на селското и горското стопанство.

През 2022 г. е проведен прием за подбор на проектни предложения, като са постъпили 14 проектни предложения на обща стойност 3,45 млн. евро.

Към края на периода за оценка проектите предложения са в процес на обработка и не са извършвани плащания.

Мярка 2 „Консултантски услуги, управление на стопанството и услуги по заместване в стопанството“

Подмярка 2.1. „Помощ за осигуряване на консултантски услуги“

Съгласно ПРСР 2014-2020 г., подмярка 2.1. се прилага с две подмерки (първоначално наричани „операции“): Подмярка 2.1.1 „Консултантски услуги за земеделски и горски стопани“ и Подмярка 2.1.2 „Консултантски услуги за малки земеделски стопани“.

Подмярка 2.1.1. "Консултантски услуги за земеделски и горски стопани" има за цел предоставяне на консултантски услуги на земеделските стопани, младите земеделски стопани и горските стопани за подобряване на икономическите и екологичните показатели, както и на климатичната съобразеност и устойчивост на изменението на климата на техните стопанства.

Подмярка 2.1.2. "Консултантски услуги за малки земеделски стопанства" има за цел предоставяне на бърз и лесен достъп на малките земеделски стопанства до качествени консултантски услуги и удовлетворяване на потребностите им за повишаване на тяхната квалификация и управленски умения, жизнеспособност, осведоменост, знания за опазване на околната среда, адаптиране към климатичните промени и подобряване на управлението на риска.

Подмярка 2.1.1 „Консултантски услуги за земеделски и горски стопани“

Прилагането на подмярката стартира през 2015 г., съгласно Наредба № 13 от 19 май 2015 г. за прилагане на подмярка 2.1 „Помощ за осигуряване на консултантски услуги" по мярка 2 „Консултантски услуги, услуги по управление на стопанството и услуги по заместване в стопанството" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г. В първия период на прием е определена Националната служба за съвети в земеделието (НССЗ) като единствен ползвател на финансовата помощ, който да предоставя на земеделски стопани, кандидати по подмярка 6.1. "Стартова помощ за млади земеделски стопани" от ПРСР 2014 – 2020 г. консултантски

услуги по пакет А2Б. Определеният бюджет за проведения избор е в размер на 1 млн. евро.

През 2022 г. е проведен прием на проектни предложения по подмярката с бюджет в размер на 1,59 млн. евро, по който са подадени и одобрени три проектни предложения със стойност на заявената БФП в размер на 0,97 млн. евро.

В рамките на приема по подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани“, проведен в периода 01.11.2022 г. – 31.01.2023 г., бенефициентите по подмярка 2.1.1. са предоставяли консултантски услуги на кандидати - млади фермери.

Общо изплатените публични средства по подмярка 2.1.1 „Помощ за осигуряване на консултантски услуги“ към 31.12.2022 г. остават непроменени спрямо предходните периоди на оценка и са в размер на 1,66 млн. евро, които се отнасят към приоритет 2В „Улесняване на навлизането на земеделски стопани с подходяща квалификация в селскостопанския сектор, и по-специално приемствеността между поколенията“. Последните плащания по тази подмярка са извършени през 2019 г, като до края на 2022 г. разплащания по подмярката не са извършвани.

Подмярка 2.1.2 „Консултантски услуги за малки земеделски стопанства”

От 22.06.2016 г. по подмярка 2.1.2 „Консултантски услуги за малки земеделски стопанства”, НССЗ стартира предоставянето на шест (6) основни напълно безплатни консултантски пакета (КП) за малките земеделски стопанства, допринасящи, както за икономическо развитие и укрепване на малките земеделски стопанства, чрез модернизация и технологичното обновление като устойчиви и жизнеспособни единици, така и за подобряване на опазването на околната среда и борба с климатичните промени.

По подмярка 2.1.2, част от мярка 2 от ПРСР 2014 - 2020 г. до края на 2022 г. са разплатени средства на обща стойност 9,17 млн. евро, като разплатените само през 2022 г. са в размер на 1,23 млн. евро.

Общо изплатените публични средства по подмярка 2.1.2 „Консултантски услуги за малки земеделски стопанства” към 31.12.2022 г. са в размер на 9,17 млн. Евро, които се отнасят към следните приоритети, съгласно Таблица 2.

Таблица 2 „Разплатени средства по подмярка 2.1.2 „Консултантски услуги за малки земеделски стопанства” по приоритети“

Приоритети/области с поставен акцент	Общо разплатени публични средства към 31.12.2022 г. (млн. евро)	Разплатени публични средства през 2022 г. (млн. евро)
2А Подобряване на икономическите резултати на всички земеделски стопанства и улесняване на реструктурирането и модернизирането на стопанствата, особено с оглед на увеличаването на пазарното участие и ориентация и на разнообразяването в селското	4,99	0,50

Подмярка 2.2 „Създаване на консултантски услуги“ (ТПП)

Прилагането на подмярката стартира през 2021 г., като първият период на прием е определен със Заповед РД09-107/08.02.2021 на Заместник-министъра на земеделието, храните и горите. Приемът е проведен в периода 08.02.2021 г до 10.05.2021 г. с определен бюджет от 6 млн. евро.

В рамките на приема е постъпило 1 (едно) заявление за подпомагане с размер на заявените публични средства (финансова помощ) 5,81 млн. евро.

Единствен бенефициент по подмярката е Национална служба за съвети в земеделието, като подпомаганата дейност е Създаване на мобилни общински центрове (офиси) за консултантски услуги. Договорът за подпомагане е подписан 22.11.2021 г.

През 2022 г. одобреният проект е в процес на изпълнение и към 31.12.2022 г. не са извършени плащания по подмярка 2.2.

Мярка 4 „Инвестиции в материални активи“

Подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства”

Прилагането на подмярката стартира през 2015 г., като първият период на прием е определен още преди официалното одобрение на ПРСР 2014-2020.

Към 31.12.2022 г. са налични 1756 действащи договори с размер на одобрените разходи 672,27 млн. евро. и договорена субсидия в размер на 381,62 млн. евро общо публични разходи.

Към 31.12.2022 г. по подмярката са налични общо 1271 проекта с междинни и/или авансови плащания, от които 1229 приключени проекта, със стойност на окончателно изплатената субсидия 299,85 млн. евро публични средства.

Общо изплатените публични средства, в това число авансови, междинни и/или окончателни плащания, по приемите за подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства” към 31.12.2022 г. са в размер на 305,12 млн. евро, от които 18,88 млн. евро публични средства са разплатени през 2022 г., които се отнасят към следните приоритети, съгласно Таблица 3.

Таблица 3 „Разплатени средства по Подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства” по приоритети“

Приоритети/области с поставен акцент	Общо разплатени публични средства към 31.12.2022 г. (млн. евро)	Разплатени публични средства през 2022 г. (млн. евро)
2А Подобряване на икономическите резултати на всички земеделски стопанства и улесняване на преструктурирането и модернизирането на стопанствата, особено с оглед на увеличаването на пазарното	177,18	11,01

участие и ориентация и на разнообразяването в селското стопанство		
2B „Улесняване на навлизането на земеделски стопани с подходяща квалификация в селскостопанския сектор, и по-специално приемствеността между поколенията“	53,06	1,19
5A Повишаване на ефективността при потреблението на вода в селското стопанство	2,73	0,11
5B Повишаване на ефективността при потреблението на енергия в селското стопанство и хранително-вкусовата промишленост	59,43	6,34
5C Улесняване на доставките и използването на възобновяеми източници на енергия, на странични продукти, отпадъци и остатъци, и други нехранителни суровини за целите на биоикономиката	1,50	0,17
5D Намаляване на емисиите на парникови газове и амоняк от селското стопанство	0,72	0,00
R4 Възстановяване, опазване и укрепване на екосистемите, свързани със селското и горското стопанство	10,49	0,07
<p>Съгласно одобрените от Комитета по наблюдение на Програмата критерии за подбор, най-голяма тежест получават проектите с инвестиции в чувствителните сектори „Животновъдство“, „Плодове и зеленчуци“ и „Етерично-маслени култури“. От всички 1756 действащи договора към 31.12.2022 г., броят на тези, получили приоритет по сектори е, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 726 проекта в сектор „Плодове и зеленчуци“ с одобрена субсидия в размер на 169,45 млн. евро, от които 701 са с извършени междинни и/или окончателни плащания в размер на 155,12 млн. евро; - 1199 проекта в сектор „Животновъдство“ с одобрена субсидия в размер на 237,31 млн. евро, от които 736 са с извършени междинни и/или окончателни плащания в размер на 173,63 млн. евро; - 399 проекта в сектор „Етерично-маслени култури“ с одобрена субсидия в размер на 73,10 млн. евро, от които 391 са с извършени междинни и/или окончателни плащания в размер на 69,82 млн. евро; - 78 проекта, извън чувствителните сектори „Животновъдство“, „Плодове и зеленчуци“ и „Етерично-маслени култури“, с одобрена субсидия в размер на 20,09 млн. евро, от които 75 са с извършени 		

междинни и/или окончателни плащания в размер на 18.56 млн. евро.

Следва да се има предвид, че един проект е възможно да бъде в повече от един приоритетен сектор. В тези случаи, всеки проект, одобрен в даден сектор, е отчетен и като брой, и с целия обем разпределени за него средства.

На база данни, след оторизация, допълнителната заетост е 4 908 работни места, разкрити вследствие на реализирането на проектите по мярката към края на 2023 г. Важно е да се отбележи, че създадената допълнителна заетост не допринася директно към таргет индикатора за фокус област 6А “Т20: работни места, разкрити в подпомогнатите проекти (област с поставен акцент 6А)“, и към момента не е отчетена към него.

От всички 1756 действащи договора към 31.12.2022 г., тези, получили приоритет за сектор „биологично земеделие“, са 606, с обща стойност на одобрената субсидия 102,75 млн. евро публични средства. Получените междинни и/или окончателни плащания са в размер на 95,00 млн. евро публични средства, разпределени между 570 проекта.

На база договорените 1756 проекта, към 31.12.2022 г. в 757 от тях е заявен като приоритет „повишаване на енергийната ефективност в стопанството“ с одобрена субсидия в размер на 231,01 млн. евро. От всички тези 757 проекта, към края на 2022 г., 719 са получили междинни и/или окончателни плащания на стойност 209,45 млн. евро.

Един от важните приоритети на Програмата е насочване на публичните средства към Северозападния район, с цел ограничаване на бедността, обезлюдяването на територията, намаляването на риска от социално изключване и като цяло подобряване на качеството на живот в района, следвайки заложеният в Споразумението за партньорство териториален подход за целенасочена подкрепа. От всички 1756 действащи договора към 31.12.2022 г., тези, получили приоритет за Северозападен район са 272, с обща стойност на субсидията в размер на 50,64 млн. евро. Към 31.12.2022 г., са реализирани 201 проекта с междинни и/или окончателни плащания в Северозападен район на стойност 42,00 млн. евро.

Друг критерий по подмярката, който е свързан с териториалното разположение на инвестициите е приоритетът, осигуряващ насочване на помощта в райони с природни ограничения. От всички 1756 действащи договора към края на 2022 г., тези, които попадат в планински райони и районите с природни ограничения, различни от планинските са 1171, с обща стойност на одобрената субсидия 194,24 млн. евро публични средства. Към края на 2022 г. проектите с изплатени междинни и/или окончателни плащания в райони с природни ограничения са 886, с изплатена финансова помощ в размер на 155,91 млн. евро.

Подмярка 4.1.2: „Инвестиции в земеделски стопанства по Тематична подпрограма за развитие на малки стопанства“

Подпомагането по подмярка 4.1.2: „Инвестиции в земеделски стопанства по Тематична подпрограма за развитие на малки стопанства“ е насочено към подобряване на икономическата устойчивост и резултати на малките стопанства, чрез реструктуриране и развитие на наличните материални мощности в стопанствата, насърчаване въвеждането на нови процеси и технологии за повишаване качеството на произвежданата продукция, опазване на компонентите на околната среда, спазване на стандартите на Европейския съюз и подобряване на условията в земеделските стопанства.

Подкрепените проекти по подмярката следва да допринесат за постигане на ефект по отношение

изпълнението на Приоритет 2: „Повишаване на жизнеспособността на стопанствата и конкурентоспособността на всички видове селскостопанска дейност във всички райони, както и насърчаване на новаторските технологии в селското стопанство и устойчивото управление на горите“.

Действащите договори към края на 2022 г. са 163 броя, с размер на договорената субсидия 2.2 млн. евро. Плащания извършени през 2022 г. по подмярката са в размер на 0,76 млн. евро. Общо изплатените публични средства по Подмярка 4.1.2: „Инвестиции в земеделски стопанства по Тематична подпрограма за развитие на малки стопанства“ към 31.12.2022 г. са в размер на 1,1 млн. евро, които се отнасят към приоритет 2А „Подобряване на икономическите резултати на всички земеделски стопанства и улесняване на реструктурирането и модернизиранието на стопанствата, особено с оглед на увеличаването на пазарното участие и ориентацията и на разнообразяването в селското стопанство“.

Подпомогнати са 15 проекта с включени инвестиции в сектор „Животновъдство“, 10 проекта са с включени инвестиции, свързани с биологичното производство, 5 проекта са с включени инвестиции свързани с напояване, а 7 проекта са с включени инвестиции и дейности за повишаване на енергийната ефективност в стопанствата и/или иновации.

Подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“

Подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ от Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г. (ПРСР 2014-2020 г.) има за цел подобряване на цялостната дейност, икономическата ефективност и конкурентоспособността на предприятия от хранително-преработвателната промишленост.

Подкрепените проекти по подмярката следва да допринесат за постигане на ефект по отношение изпълнението на:

- Приоритет 3 „Насърчаване на добро организиране на хранителната верига, в т.ч. преработката и търговията със селскостопански продукти, хуманното отношение към животните и управлението на риска в селското стопанство“;

- Област с поставен акцент 3А „Подобряване на конкурентоспособността на първичните производители чрез по-добро им интегриране в селскостопанската и хранителната верига посредством схеми за качество, които да добавят стойност към селскостопанските продукти, популяризиране на местните пазари и къси вериги на доставки, групи на производителите и организации и междубраншови организации“;

- Приоритет 5 „Насърчаване на ефективното използване на ресурсите и подпомагане на прехода към нисковъглеродна и устойчива на изменението на климата икономика в селското стопанство, сектора на храните и горското стопанство“;

- Област с поставен акцент 5В „Повишаване на ефективността при потреблението на енергия в селското стопанство и хранително-вкусовата промишленост“;

- Област с поставен акцент 5С „Улесняване на доставките и използването на възобновяеми източници на енергия, на странични продукти, отпадъци и остатъци, и други нехранителни суровини за целите на биоикономиката“.

За периода 2021 г. – 2022 г. са организирани още два приема за подбор на проектни предложения с обща стойност на субсидията над 230 млн. евро публични средства, като и по двата може да се отчете изключително висок интерес от страна на кандидатите за изпълнение на проекти, свързани с преработка на селскостопански продукти. Към 31.12.2022 г. постъпилите проекти с обща стойност на исканата субсидия над 370 млн. евро публични средства и по двата приема са в процес на обработка.

Към 31.12.2022 г. действащите договори са 362 с общ размер на одобрените разходи 446,37 млн. евро, от които размерът на договорената субсидия общо публични средства възлиза на 228,75 млн. евро.

Към 31.12.2022 г. по подмярката са налични общо 243 приключени проекта, със стойност на окончателно изплатената субсидия 140,13 млн. евро публични средства.

От всички постъпили проекти, към датата на оценка са разплатени суми в размер на 154,24 млн. евро от авансови, междинни и/или окончателни плащания, съгласно Таблица 4, от които извършените междинни и/или окончателни плащания възлизат на 146,66 млн. евро общо публични разходи.

Таблица 4 „Разплатени средства по Подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“

Приоритети/области с поставен акцент	Общо разплатени публични средства към 31.12.2022 г. (млн. евро)	Разплатени публични средства през 2022 г. (млн. евро)
3А) Подобряване на конкурентоспособността на първичните производители чрез по-доброто им интегриране в селскостопанската и хранителната верига посредством схеми за качество, които да добавят стойност към селскостопанските продукти, популяризиране на местните пазари и къси вериги на доставки, групи на производителите и организации и междубраншови организации	122,92	14,66
5В) Повишаване на ефективността при потреблението на енергия в селското стопанство и хранително-вкусовата промишленост	31,23	12,68
5С) Улесняване на доставките и използването на възобновяеми източници на енергия, на странични продукти, отпадъци и остатъци, и други нехранителни	0,09	0.03

суровини за целите на
биоикономиката

Дефинираните критерии за подбор по подмярката са в съответствие с нуждите на Програмата и гарантират правилното и навременно насочване на публичните средства. Предвидено е помощта да бъде насочена, чрез прилагане на критерии за подбор, предимно към преработка на суровини от чувствителните сектори („Животновъдство“, „Плодове и зеленчуци“ и „Етерично-маслени култури“), биологично производство, допълнителна заетост, Северозападен район и райони с природни и други ограничения.

Съгласно одобрените от Комитета по наблюдение на Програмата критерии за подбор, най-голяма тежест получават проектите с инвестиции в преработка на суровини от чувствителните сектори.

По данни от 243 приключени проекта с извършени окончателни плащания в размер на 140,13 млн. евро, към края на 2022 г. са създадени 1964 нови работни места (създадените и съответно докладвани в Глава 11 от доклада работни места по проектите, получили междинно и/или окончателно плащане са по 947 мъже и жени). Допълнителната заетост в рамките на северозападния район на България, създадена при прилагане на подмярката се равнява на 180 нови работни места, разпределени в 28 проекта. Работните места, създадени в резултат на 88 приключени проекта в рамките на районите с природни ограничения са 631. Към края на 2022 г. договорената субсидия общо публични средства в северозападен район са в размер на 24,48 млн. евро, от които размерът на изплатените авансови, междинни и/или окончателни плащания се равнява на 14,66 млн. евро, а размерът на извършените междинни и/или окончателни плащания е 13,30 млн. евро, общо публични средства. Към 31.12.2022 г., размерът на договорената субсидия за проекти в рамките на райони с природни и други ограничения възлиза на 74,39 млн. евро, разплатените средства от авансови, междинни и/или окончателни плащания са в размер на 48,18 млн. евро, а от тях извършените междинни и/или окончателните плащания са в размер на 45,60 млн. евро, общо публични средства.

В сферата на преработка на биологични суровини и производство на биологични продукти по подмярката са договорени 137 проекта с размер на субсидията 89,03 млн. евро, а към края на 2022 г. от тях са разплатени 45,24 млн. евро в резултат на авансови, междинни и/или окончателни плащания, като дела на изплатените междинни и/или окончателно плащания е 41,53 млн. евро общо публични средства.

Към края на 2022 насърчаването на кооперирането и интеграцията между земеделските стопани и предприятия от преработвателната промишленост е подпомогнато с 42 подписани договора, субсидията по които е в размер на 25,56 млн. евро, като авансовите, междинните и/или окончателните плащания са в размер на 13,00 млн. евро, от които 11,40 млн. евро е делът на проектите с извършени междинни и/или окончателни плащания.

Прави впечатление, че много малка част от договорените проектите имат заложили инвестиции в иновации и енергоспестяващи технологии, а основната част на договорените проекти са с инвестиции за преработка на суровини от чувствителните сектори.

Подмярка 4.2.2: „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти по Тематичната подпрограма“

Подпомагането по подмярка 4.2.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти по Тематичната подпрограма“ е насочено към повишаване на конкурентоспособността, подобряване на ефективността на производството и маркетинга, въвеждане на иновации,

подобряване на качеството и безопасността на храните, опазване на околната среда, подобряване условията на труд и хигиена на малките стопанства, чрез инвестиции в материални и нематериални активи за добавяне на стойност към производствените от тях продукти.

Подкрепените проекти по подмярката следва да допринесат за постигане на ефект по отношение изпълнението на Приоритет 3: „Насърчаване на организацията на хранителната верига, включително преработката и маркетинга на селскостопански продукти, хуманното отношение към животните и управлението на риска в селското стопанство“.

В резултат на прилагане на подмярката, малките стопанства в секторите „Животновъдство“, „Плодове и зеленчуци“ и „Етерично–маслени и лекарствени култури“ ще се реструктурират, модернизират и ще се осигури възможност за повишаване и стабилизиране на доходите, чрез изграждането на малки по мащаб преработвателни мощности.

Първият прием по подмярката стартира на 22.10.2019 г, извършен е по електронен път, чрез системата „ИСУН 2020“ и е с общ бюджет 1,69 млн. евро.

След приключването му на 23.12.2019 г. постъпват едва 5 проектни предложения със стойност на исканата субсидия 0,20 млн. евро публични средства. Всички постъпили 5 проектни предложения са отхвърлени за финансиране. По подмярката не са провеждани други приеми и не са извършвани плащания до края на 2022 г.

По подмярката няма одобрени проекти, като една от причините за липсата на интерес и отхвърлянето и на малкото постъпили проекти, би могла да бъде наличието на завишени изисквания, както и мотивите, посочени в извършен анализ в раздел 3а на настоящия доклад, а именно, че малките стопанства имат нужда по по-голям инвестиционен ресурс за изграждане на преработвателно предприятие.

Подмярка 4.3 „Подкрепа за инвестиции в инфраструктура, свързана с развитието, модернизиранието или адаптирането на селското и горското стопанство“

Подпомагането по подмярката ще бъде насочено към реконструкция/рехабилитация и модернизация на ХМСН използвана само за селскостопански нужди, извън земеделските стопанства, с цел намаляване на загубите на вода и адаптиране на селското стопанство към последиците от изменението на климата. Чрез подкрепата по подмярката ще се гарантира ефективно използване на водните ресурси посредством въвеждането на нови технологии, които водят до реално намаляване на загубите и на консумацията на вода в селското стопанство, повишаване на конкурентните предимства, както и до намаляване натиска върху водните тела

Средствата по подмярката се разпределят в Приоритет 5 „Насърчаване на ефективното използване на ресурсите и подпомагане на прехода към нисковъглеродна и устойчива на изменението на климата икономика в селското стопанство, сектора на храните и горското стопанство“ - област с поставен акцент 5А „Повишаване на ефективността при потреблението на вода в селското стопанство“

През 2022 г. са подписани 3 договора по процедура BG06RDNP001-4.011 - Проектни предложения от сдружения за напояване и други юридически лица за възстановяване на съществуващи хидромелиоративни съоръжения за напояване с общ размер на договорената субсидия 4.11 млн. евро. Към 31.12.2022 г. не са извършвани плащания по подмярката.

Всички постъпили 26 проектни предложения по Процедура № BG06RDNP001-4.010 „Проектни

предложения от „Напоителни системи“ ЕАД за възстановяване на съществуващи хидромелиоративни съоръжения за напояване“ на обща стойност 58,68 млн. евро са отхвърлени от финансиране през 2022 г., пореди установени нередности в процеса по възлагане на обществените поръчки. През 2022 г. е стартирана нова процедура за подбор на проектни предложения - BG06RDNP001-4.016 - Проектни предложения от "Напоителни системи" ЕАД за възстановяване на съществуващи хидромелиоративни съоръжения за напояване с период на прием 18.05.2022 до 19.09.2022 г.

Към 31.12.2022 г. по процедура BG06RDNP001-4.016 няма подписани договори за подпомагане и не са извършвани плащания.

Мярка 5 „Възстановяване на селскостопански производствен потенциал и въвеждане на подходящи превантивни мерки”

Съгласно ПРСР 2014-2020 г., мярка 5 се прилага с две подмерки: Подмярка 5.1 „Подкрепа за инвестиции в превантивни мерки“ и Подмярка 5.2 „Инвестиции за възстановяване на потенциала на земеделските земи и на селскостопанския производствен потенциал “.

Подмярка 5.1 „Подкрепа за инвестиции в превантивни мерки, насочени към ограничаване на последствията от вероятни природни бедствия, неблагоприятни климатични явления и катастрофични събития“ е насочена към:

- Превенция и ограничаване на възможностите за разпространението на епизоотии и масови заразни болести по селскостопанските животните, както и превенция от опасни метеорологични явления - градушки.
- Дейности, свързани с повишаване на оперативния капацитет на публични субекти за предотвратяване на епизоотии, както и борбата с тях, включително чрез намаляване на времето за реакция от страна на компетентните органи.
- Дейности за животновъдни обекти, специализирани в отглеждането на свине, овце, кози и птици;
- Дейности, свързани с повишаване на оперативния капацитет на публични субекти за осигуряване на надеждна и ефективна защита от градушки и други неблагоприятни климатични явления, обхващаща земеделските площи на територията на цялата страна. Целевата подкрепа ще осигури надграждане на необходимата метеорологичната радарна мрежа, чрез въвеждането в експлоатация на нови радарни мрежи и прилежащото към тях оборудване и обслужващи транспортни средства.

Подмярка 5.2 „Инвестиции за възстановяване на потенциала на земеделските земи и на селскостопанския производствен потенциал“ има за цел възстановяване на производствения потенциал, нарушен от остро заразни заболявания по свинете, дребните преживни животни /овце и кози/ и птиците. Помощта е предназначена за възстановяване на онези компоненти от производствения потенциал на фермата, които са били повредени или унищожени в резултат на горепосочените събития. Допустими за подпомагане са инвестиции за възстановяване на производствения потенциал чрез закупуване на животни за разплод, както и за репопулация на засегнатите стопанства.

Подмярка 5.1 „Подкрепа за инвестиции в превантивни мерки“

За периода на прилагане на ПРСР 2014-2020 са отворени 3 приема за подбор на проектни

предложения. Съответно 1 (един) през 2020 г. и 2 (два) през 2022 г.

Към края на 2022 г. по трите процедури са сключени 54 договора за финансово подпомагане с общ размер на договорената субсидия 13,41 млн. евро. Към края на оценявания период са изплатени общо публични разходи от авансови и окончателни плащания, възлизащи в размер на 2,61 млн. евро от които 2,12 млн. евро е делът на проектите с извършени окончателни плащания. Всички плащания са извършени през 2022 г. Разпределени са приоритет 3В „Подпомагане на превенцията и управлението на риска на стопанствата“.

Подмярка 5.2 „Инвестиции за възстановяване на потенциала на земеделските земи и на селскостопанския производствен потенциал“

От стартиране на мярката през 2020 г. е проведен един прием, като постъпилите проектни предложения са три със стойност на БФП в размер на 0,79 млн. евро. Към края на 2022 г. не са сключени договори за предоставяне на финансово подпомагане и не са извършени плащания по подмярката.

Мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“

Съгласно ПРСР 2014-2020 г., мярка 6 се прилага с четири подмерки: Подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани“, Подмярка 6.3 – „Стартова помощ за развитието на малки стопанства“, Подмярка 6.4.1 „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“ и Подмярка 6.4.2 „Подмярка Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности по Тематичната подпрограма за развитие на малки стопанства“.

Подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани“ е насочена към увеличаване на броя и дела на младите земеделски стопани, което ще допринесе до осигуряване на устойчиво развитие, така и за улесняване на структурните промени в земеделието. Помощта допринася за улесняване и подпомагане процеса на създаването на жизнеспособни и устойчиви земеделски стопанства или поемането от млади хора на вече съществуващи стопанства.

Подмярка 6.3 – „Стартова помощ за развитието на малки стопанства“ е насочена към осигуряване на устойчиво развитие и растеж на малките стопанства. По подмярката се подпомагат всички дейности, които могат да гарантират устойчиво развитие, чрез инвестиции в стопанството, свързани с неговото развитие и модернизация. С прилагането на подмярката се цели икономическо развитие и укрепване на малките земеделски стопанства в устойчиви и жизнеспособни единици.

Подмярка 6.4.1 „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“ е насочена към подпомагане на инвестиции в неземеделски дейности, което е от съществено значение за развитието на конкурентоспособността на селските райони. Насърчаването на този тип инвестиции ще подпомогне създаването на заетост и ще ускори диверсификацията на неземеделските дейности. Подмярката подпомага развитието на технологиите в областта на „зелената икономика“, включително на енергия от ВЕИ за собствено потребление. Щели се подпомогне усвояването на потенциала за развитие на туризъм, съчетаващ природни и културни ценности.

Подмярка 6.4.2 „Подмярка Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности по Тематичната подпрограма за развитие на малки стопанства“. Подпомагането на инвестиции на земеделски производители за развиване на неземеделски дейности ще улесни навлизането им или разширяването на дейностите в сектори с потенциал за пазарен растеж. Това ще доведе до допълнителен доход за малките стопани и ще подпомогне процеса на реструктурирането им. С

прилагането на операция 6.4.2 се цели разширяване на дейностите на земеделските стопанства с неземеделски такива, което от своя страна ще повиши тяхната устойчивост и подпомогне процеса на преструктурирането им.

Подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани”

Към 31.12.2022 г. са налични общо 2221 действащи договора, на обща стойност на договорената субсидия в размер на 55,53 млн. евро. От тях 1978 проекта са приключени с извършено второ окончателно плащане, като общо изплатените средства възлизат 49,42 млн. евро общо публични средства, разпределени съгласно Таблица 5. Общо изплатените публични средства по проектите са в размер на 51,76 млн. евро.

През този програмен период по подмярката са финансирани като преходно плащане и 1410 проекта от предишния програмен период (стартирали преди 31.12.2015 г. но приключени с плащане след тази дата), с обща стойност на изплатената субсидия 17.4 млн. евро публични средства.

Таблица 5 „Разплатени средства по Подмярка 6.1 Стартова помощ за млади земеделски стопани“

Приоритети/области с поставен акцент	Общо разплатени публични средства към 31.12.2022 г. (млн. евро)	Разплатени публични средства през 2022 г. (млн. евро)
2Б) Улесняване на навлизането на земеделски стопани с подходяща квалификация в селскостопанския сектор, и по-специално приемствеността между поколенията	51,77	4,45

От всички 2 221 действащи договора към 31.12.2022 г., броят на тези, получили приоритет в чувствителните сектори е, както следва:

- 1462 проекта в сектор „Плодове и зеленчуци“ с одобрена субсидия в размер на 36,55 млн. евро, от които извършените първи и втори плащания са в размер на 33,72 млн. евро, а приключените проекти с окончателни плащания са в размер на 31,85 млн. евро;

- 514 проекта в сектор „Животновъдство“ с одобрена субсидия в размер на 12,85 млн. евро, от които извършените първи и втори плащания са в размер на 12,21 млн. евро, а приключените проекти с окончателни плащания са в размер на 11,99 млн. евро.

- 225 проекта са стопанствата със смесени инвестиции, включително отглеждащите полски култури, като одобрената субсидия в тези стопанства е в размер 5,63 млн. евро, от които извършените първи и втори плащания са в размер на 5,41 млн. евро, а приключените проекти с окончателни плащания са в размер на 5,23 млн. евро.

По приоритета, свързан с биологично производство по подмярката са договорени 1 526 проекта с размер на субсидията 38,15 млн. евро, а към края на 2022 г. от тях са разплатени първи и втори плащания в размер на 36,34 млн. евро, като дела на приключените проекти с окончателни плащания е 34,82 млн. евро общо публични средства.

От всички 2 221 действащи договора, делът на проектите реализирани от жени възлиза на 971, а делът на мъжете е покрит от 1 250 проекта. Реализираните проекти от жени, които попадат изцяло в сектор „Животновъдство“ са 10%, а от мъже - 13%. В следващия чувствителен сектор „Плодове и зеленчуци“, жените заемат 29% спрямо всички проекти, а мъжете – 37%. Съответно в смесените стопанства делът на жените е 4%, а на мъжете 6%.

Подмярка 6.3 „Стартова помощ за развитието на малки стопанства”

Към 31.12.2022 г. действащите договори са 4162 общата договорена субсидия по действащите договори възлиза на 62,43 млн. евро, като изплатената сума по проектите възлиза в размер на 54,74 млн. евро, като 3136 проекта са успешно приключени, а окончателно платените общо публични разходи по тях възлизат в размер на 49,94 млн. евро.

През този програмен период по подмярката са финансирани като преходно плащане и 3590 проекта от предишния програмен период (стартирали преди 31.12.2015 г. но приключени с плащане след тази дата), с обща стойност на изплатената субсидия 7.8 млн. евро публични средства.

Към 31.12.2022 г. разплатените средства са разпределени по приоритет, съгласно Таблица 6.

Таблица 6 „Разплатени средства по Подмярка 6.3 Стартова помощ за развитието на малки стопанства”

Приоритети/области с поставен акцент	Общо разплатени публични средства към 31.12.2022 г. (млн. евро)	Разплатени публични средства през 2022 г. (млн. евро)
2А Подобряване на икономическите резултати на всички земеделски стопанства и улесняване на реструктурирането и модернизирането на стопанствата, особено с оглед на увеличаването на пазарното участие и ориентация и на разнообразяването в селското стопанство	54,74	10,36

Към края на 2022 г. се наблюдава наваксване в процеса по изпълнение и разплащане, като до пълното разплащане на подмярката остават малко над 7 млн. евро.

Подмярка 6.4.1 „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“

Подкрепените проекти по подмярката следва да допринесат за постигане на ефект по отношение изпълнението на Приоритет 6: „Насърчаване на социалното приобщаване, намаляването на бедността и икономическото развитие в селските райони“, област с поставен акцент „6А“: „Улесняване на разнообразяването, създаването и развитието на малки предприятия, както и разкриването на работни места“.

Към края на 2022 г. са сключени 255 договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ с

размер на одобрената субсидия 33,04 млн. Евро.

Към 31.12.2022 г. действащите договори са 255 с общ размер на одобрените разходи 71,00 млн. евро, от които размерът на договорената субсидия общо публични средства възлиза на 35,03 млн. евро.

Към 31.12.2022 г. платените междинни и окончателни плащания възлизат в размер на 8,96 млн. евро, а 54 проекта са приключени, със стойност на окончателно изплатената субсидия 6,94 млн. евро публични средства, разпределни по приоритет, съгласно таблица 7.

Таблица 7 „Разплатени средства по Подмярка 6.4.1 „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“

Приоритети/области с поставен акцент	Общо разплатени публични средства към 31.12.2022 г. (млн. евро)	Разплатени публични средства през 2022 г. (млн. евро)
6А „Улесняване на разнообразяването, създаването и развитието на малки предприятия, както и разкриването на работни места“	8,96	6,65

Приемът по подмярката е проведен през 2018 г., като към края на 2022 г. от договорените 255 проектни предложения са извършени плащания само за 54 от тях. По данни от ДФЗ анулираните и прекратени договори по подмярката към края на периода са 49. Тези данни показват, че почти равният брой на изпълнените проекти и тези с прекратени/анулирани договори може да се дължи на забавянето на обработката на проектите и е показателно, че не са положени достатъчно усилия за скъсяване на времето за обработка, чрез опростяване на правилата и намаляване на административната тежест.

Посочените данни показват, че изпълнението на мярката е трудно, което може да е в резултат на завишени изисквания за кандидатстване и изпълнение, които водят до затруднено извършване на предвидените дейности. Като друго затруднение при изпълнението може да се разглежда и достъпа до финансиране. Подмярката е включена за прилагане, чрез финансови инструменти, съгласно споразумение между УО, ДФЗ и ФМФИБ ЕАД. Към 31.12.2022 г. нито един бенефициент не се е възползвал от възможностите, които предлага този инструмент. Необходимо е да се положат допълнителни усилия за популяризирането на възможностите, предоставени от финансовите инструменти, с оглед гарантиране на необходимото финансиране.

В допълнение, съгласно публикуваната Индикативна годишна работна програма за 2023 г. (ИГРП) се предвижда прием по подмярката. Предвид значителното затруднение при прилагането на подмярката, следва да се анализира обосноваването и необходимостта за отваряне на прием през 2023 г. Съществува риск проектите да не бъдат изпълнени в срок, позволяващ тяхното отчитане и изпълнение в периода, в който разходите по тях могат да бъдат сметени като допустими за възстановяване от ЕС.

Подмярка 6.4.2 „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности по Тематичната подпрограма за развитие на малки стопанства“

Подмярката е с индикативен бюджет от 5.6 млн. евро публични средства, като до края на 2022

календарна година не е стартирана. Включена е в следващо изменение с предложение за извеждане от програмата и преразпределяне на бюджета към други, стартирали подмерки.

Мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони”

Подмярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ от мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“

Към 31.12.2022 г. по приемите по подмярката са налични 704 действащи договора, с обща стойност на договорената субсидия в размер на 553,42 млн. евро общо публични средства. В края на 2022 г. по проектите са разплатени, съответно 497,89 млн. евро авансови, междинни и/или окончателни плащания, като 61,98 млн. евро общо публични средства са разплатени през 2022 г. Към края на оценявания период завършените проекти с изплатени окончателни плащания са 594, като изплатените разходи възлизат в размер на 472,74 млн. евро. Общия дял на междинните и окончателните плащания, извършени до края на 2022 г. възлиза в размер на 53.10 млн. евро общо публични средства, като са разпределени по области с поставен акцент, съгласно Таблица 8.

Таблица 8 „Разплатени средства по Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“

Приоритети/области с поставен акцент	Общо разплатени публични средства към 31.12.2022 г. (млн. евро)	Разплатени публични средства през 2022 г. (млн. евро)
5C) Улесняване на доставките и използването на възобновяеми източници на енергия, на странични продукти, отпадъци и остатъци, и други нехранителни суровини за целите на биоикономиката	2.97	0,04
6B) Стимулиране на местното развитие в селските райони	497.56	61.95

Подмярка 7.3. „Подпомагане на ширококолентова инфраструктура, включително нейното създаване, подобрене и разширяване, пасивна ширококолентова инфраструктура и мерки за достъп до решения чрез ширококолентова инфраструктура и електронно правителство“ от мярка 7 “Основни услуги и обновяване на селата в селските райони”

През 2021 г. е прието 1 проектно предложение по подмярката със заявени общо разходи 42,00 млн. евро, което е оттеглено от бенефициента ДАЕУ преди сключването на договор с ДФ „Земеделие“, поради отпадане на нуждата от финансиране във връзка с включване на подпомаганите дейности в Национален план за възстановяване и устойчивост (НПВУ). След 31.12.2022 г., към датата на извършване на оценката, подмярката е предложена извеждане от ПРСР 2014-2020 г. с шестнадесетото изменение на ПРСР 2014-2020 г.

Подмярка 7.6. „Проучване и инвестиции, свързани с поддържане, възстановяване и подобряване на културното и природно наследство на селата” от мярка 7 „Основни услуги и

обновяване на селата в селските райони“.

Към края на 2022 г. действащите договори са 192 с обща договорена субсидия в размер на 55,41 млн. евро общо публични разходи. Извършените авансови, междинни и/или окончателни плащания са в размер на 24,12 млн. евро, като от тях са изплатени 22,33 млн. евро междинни и/или окончателни плащания, като сумите са разпределени по области с поставен акцент, съгласно Таблица 9

Таблица 9 „Разплатени средства по Подмярка 7.6. „Проучване и инвестиции, свързани с поддържане, възстановяване и подобряване на културното и природно наследство на селата” от мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“

Приоритети/области с поставен акцент	Общо разплатени публични средства към 31.12.2022 г. (млн. евро)	Разплатени публични средства през 2022 г. (млн. евро)
6B) Стимулиране на местното развитие в селските райони	24,12	1,97

На база оценка на проектите по критериите за подбор (Брой население, което ще се възползва от допустимите дейности) и на база данни за действащите договори към края на 2022 г. от реализираните инвестиции по проектите ще се възползват 2,56 млн. души.

Чрез подмярката до края на 2022 г. са подпомогнати общо 54 манастира, 136 храма на Източноправославното вероизповедание и 2 храма на Католическата църква в България.

Към края на 2022 г., предвид общо договорената субсидия в размер на 55,41 млн. евро и реално разплатените средства в размер на 24,12 може да се заключи, че предвид стартирането на подмярката през 2018 г. се наблюдава сериозно забавяне при изпълнението на приема, организиран през 2020 г. Показателен за това е иразмера на извършените през 2022 г. плащания, който възлиза едва на 1,97 млн. евро, като голяма част от тези плащания се дължи на изплатени аванси.

Мярка 8 „Инвестиции в развитие на горските райони и подобряване на жизнеспособността на горите“

Съгласно ПРСР 2014-2020 г., мярка 8 се прилага с 4 подмерки: Подмярка 8.1. “Залесяване и поддръжка”, Подмярка 8.3. “Предотвратяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития”, Подмярка 8.4. “Възстановяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития” и Подмярка 8.6. “Инвестиции в технологии за лесовъдство и в преработката, мобилизирането и търговията на горски продукти”.

Подмярка 8.1. „Залесяване и поддръжка“ - Има за цел чрез залесяването да стимулира поглъщането и съхраняването на въглерода и опазване на почвите от ерозия. С увеличаването на лесистостта нарастват териториите, за които е доказано, че най-добре поглъщат и съхраняват въглерода - горите. Мерки, които могат да дадат резултат са залесяване на изоставени земеделски земи, горски територии, ерозирани и застрашени от ерозия територии извън горските територии. Залесяването на неземеделски земи също допринася за защита на териториите от природни бедствия и пожари, както и допринася за адаптирането към промените в климата.

Подмярка 8.3. “Предотвратяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития” – подпомагането по подмярката има за цел, чрез прилагане на различни

превантивни мерки да се повлияе върху възникването на горски пожари и други негативни събития, причинени от природни бедствия. Инвестициите по тази подмярка ще спомогнат за опазване на горите и ще създадат условия за превенция на различни събития, които имат отрицателно въздействие върху горите и околната среда.

Подмярка 8.4. “Възстановяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития” цели навременно възстановяване на пострадалите гори. Има благоприятно въздействие върху почвите, водите, въздуха и биоразнообразието. Освен икономическия ефект, възстановените гори постигат и много по-значим екологичен ефект, като допринасят за борбата с промените в климата и увеличават поглъщането на въглерода.

Подмярка 8.6. “Инвестиции в технологии за лесовъдство и в преработката, мобилизирането и търговията на горски продукти” подпомагането има за цел да подобри развитието на горите, опазването на горите, иновациите, подобряване на производството, технологиите, преработката и маркетинга. Едновременно с това тези гори са съобразени с ролята си на многофункционални гори, допринасящи за ключовите екологични и климатични цели на Европейския съюз. Укрепването на устойчивото управление на горите е необходимо за подобряване на конкурентоспособността и създаването на работни места, в частност в селските райони, като същевременно се гарантира опазването на горите и предоставяне на екосистемни услуги. Подпомагането по подмярката е насочено към устойчивото управление на горите чрез извършването на сечи, с цел подобряване здравословното състояние на горите, възобновяване, запазване на генетичните ресурси, добив на дървесина, както и запазване и увеличаване на основните функции на горите.

Оценителният екип препоръчва да се обърне особено внимание на интервенциите от СП, свързани със създаване, възстановяване и опазване на българските гори. Фактът, че по всички подмерки от мярка 8 в настоящия програмен период е регистрирано значително забавяне при одобрение, изпълнение и отчитане на проектите е показателен, че в следващия програмен период УО следва да анализира причините, довели до затруднения при прилагането на тези инвестиции. Подпомагането в този сектор е изключително важно за опазване на природното наследство на България, като допринася за опазване на растителния и животинския видов състав на българските гори, а от там и за опазване на околната среда.

Необходимо е да бъдат извършени анализи, в резултат на които, да бъдат насочени допълнителни усилия за опростяване на правилата и намаляване на административната тежест, както на етап кандидатстване, така и на етап отчитане и приключване на проектите.

Подмярка 8.1 „Залесяване и поддръжка“

Подпомагането е насочено към проекти, които допринасят за постигане на целите, към които е насочена подмярката, а именно увеличаване на лесистостта в равнинните райони, ограничаване на ерозията и запазване на качеството на земите, подобряване на водния баланс и адаптиране към промените в климата.

В съответствие с планираното изпълнение на ПРСР подкрепените проекти по подмярката следва да допринесат за постигане на ефект по отношение изпълнението на Приоритет 5: „Насърчаване на ефективното използване на ресурсите и подпомагане на прехода към нисковъглеродна и устойчива на изменението на климата икономика в селското стопанство, сектора на храните и горския сектор“ с поставени акценти в област 5Е „Стимулиране на поглъщането на въглерода в областта на селското и горското стопанство“.

Към края на 2022 г. няма извършени плащания.

Подмярка 8.3 „Предотвратяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития“

Подпомагането по подмярка 8.3 „Предотвратяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития“ е насочено към въвеждане и подобряване на превантивни дейности за намаляване на опасността от горски пожари и за намаляване на опасността от вредители, болести, природни бедствия и катастрофични събития в горските територии.

Подкрепените проекти по подмярката следва да допринесат за постигане на ефект по отношение изпълнението на Приоритет 4: „Възстановяване, опазване и укрепване на екосистемите, зависещи от селското и горското стопанство“ и области с поставен акцент 4А „Възстановяване и запазване на биологичното разнообразие, включително в зони по Натура 2000 и земеделие с висока природна стойност и състоянието на европейските природни дадености“, 4В „Подобряване управлението на водите“ и 4С „Подобряване управлението на почвите“.

Към края на 2022 г. действащи са 21 договора за финансово подпомагане като размерът на одобрената субсидия възлиза в размер на 16,78 млн. евро публични средства. Договори са сключени с 13 общини като одобрената субсидия е в размер на 12,14 млн. евро. 6 от подписаните договори са с органите по управление и стопанисване на горите в България, като тяхната стойност в размер на 3,75 млн. евро субсидия, един от сключените договори е с местно поделение на вероизповеданията в размер на 0,19 млн. евро, а един проект е на частно юридическо лице и е в размер на 0,71 млн. евро. Към 31.12.2022 г. по подмярката са изплатени 7,38 млн. евро, като изплатената сума по окончателно приключените проекти е в размер на 3,90 млн. евро.

Подмярка 8.4 „Възстановяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития“

Подпомагането по подмярка 8.4 „Възстановяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития“ е насочено към възстановяване на горите, пострадали от горски пожари, природни бедствия, катастрофични събития, болести и вредители, както и защита на околната среда и адаптиране към промените в климата.

Подкрепените проекти по подмярката следва да допринесат за постигане на ефект по отношение изпълнението на Приоритет 5: „Насърчаване на ефективното използване на ресурсите и подпомагане на прехода към нисковъглеродна и устойчива на изменението на климата икономика в селското стопанство, сектора на храните и горския сектор“ и област с поставен акцент 5Е „Стимулиране на поглъщането на въглерода в областта на селското и горското стопанство“.

Към края на 2022 г. действащите договори за финансово подпомагане са 8 като одобрената субсидия възлиза в размер на 2,15 млн. евро публични средства. Договори са сключени с 5 общини, като одобрената субсидия е в размер на 0,59 млн. евро. 3 от подписаните договори са с държавни предприятия, като тяхната стойност в размер на 1,56 млн. Евро. Към 31.12.2022 г. са извършени само авансови плащания в размер на 0,73 млн. евро.

Подмярка 8.6 „Инвестиции в технологии за лесовъдство и в преработката, мобилизирането и търговията с горски продукти“

Подпомагането по подмярка 8.6 „Инвестиции в технологии за лесовъдство и в преработката,

мобилизирането и търговията с горски продукти“ е насочено към подобряване на конкурентоспособността и създаването на нови работни места, чрез насърчаване преработката и подобряване маркетинга на горските продукти, както и подобряване състоянието на горите, тяхното опазване и устойчиво стопанисване.

Подкрепените проекти по подмярката следва да допринесат за постигане на ефект по отношение изпълнението на ПРСР по области с поставен акцент 2С+ „Подобряване на икономическите резултати на фирмите в горското стопанство, дърводобива и първичната преработка на дървесина“.

Към края на 2022 г. са налично 47 действащи доковора с размер на одобрената субсидия възлизащ на 9,93 млн. евро. В края на оценявания период успешно са приключили 6 проектни предложения, като по тях се извършени окончателни плащания в размер на 0,98 млн. евро. Вички плащания по подмярката са извършени през 2022 г.

Мярка 9: Учредяване на групи и организации на производителите

Подпомагането по мярка 9 „Учредяване на групи и организации на производителите“ е насочено към учредяване на групи и организации на производители в земеделския сектор.

Към 31.12.2022 г. действащите договори са 27 с общ размер на одобрената субсидия 8,17 млн. евро. Размерът на изплатените публични средства към края на 2022 г. по подмярка е в размер на 3,75 млн. евро. Към края на отчетния период чрез подмярката са подпомогнати общо 469 регистрирани членове на групи и организации на производители.

Подкрепените проекти по подмярката допринасят за постигане на ефект по отношение изпълнението на ПРСР по области с поставен акцент 3А „Подобряване на конкурентоспособността на първичните производители чрез по-доброто им интегриране в селскостопанската и хранителната верига посредством схеми за качество, които да добавят стойност към селскостопанските продукти, популяризиране на местните пазари и къси вериги на доставки, групи на производителите и организации и междубраншови организации“, като общо броят на отделните членове в одобрените групи е 469.

Приеми по мерки и подмерки от ПРСР 2014-2020, свързани с плащане на площ и подпомагане на животинска единица

В периода 01.01.2015 г. до 31.12.2022 г. в рамките на годишните кампании по директни плащания се прилагат мерки и подмерки от Програмата, основно свързани с плащане на площ, т.нар. „ИСАК базирани“, както и две извънредни мерки с компенсаторен характер:

- Мярка 10 „Агроекология и климат“,
- Мярка 11 „Биологично земеделие“,
- Мярка 12 „Плащания по „Натура-2000“ и Рамковата директива за водите“,
- Мярка 13 „Плащания за райони, изправени пред природни или други специфични ограничения“,
- Мярка 14 „Хуманно отношение към животните“,

През 2022 календарна година, по мерките с плащане на площ и животни са изплатени одобрените заявления от кампании 2021, с изключение на Мярка 12 и Мярка 13, по която ДФЗ изплаща повечето

заявки както от кампания 2022, така и от кампания 2021.

С цел да осигури прозрачност в дейността си, ДФЗ публикува информация за схемите и мерките, които администрира, както и указания за тяхното прилагане на официалната си интернет страница www.dfz.bg.

Разработена е и система за индивидуална справка по заявленията на бенефициентите, както и Системата за електронни услуги на ДФЗ с данни по мерки 10 и 11 от ПРСР 2014-2020, където бенефициентите могат да проверят състоянието на парцелите, пчелините и животните, също така и данни от различни външни институции.

За процеса на подаване на заявления за плащане в ДФЗ са разработени голям брой софтуерни предупреждения, които да редуцират грешките от страна на бенефициентите.

Завишен е и контролът по заявленията, чрез въвеждане на повече данни от бази данни на външни институции.

Към 31.12.2022 г., по мерките с плащане на площ като цяло е завършен процесът по одобряване и изплащане на заявените през 2021 г. ангажименти (кампания 2021), като в допълнение, са изплатени и голяма част от заявките и от кампания 2022 по Мярка 12 и Мярка 13.

В Таблица № 10, по-долу, са представени разплатените суми по години, по мерките с плащане на площ и животни:

Таблица 10 „Разплатени средства по години за мерките с плащане на площ и животни“

Мярка	Бюджет на мярката 2014-2020, млн. евро публични средства, към 31.12.2022 (14то изм.)	Платени за календар на 2016 г., млн. евро публични средства	Платени за календар на 2017 г., млн. евро публични средства	Платени за календар на 2018 г., млн. евро публични средства	Платени за календар на 2019 г., млн. евро публични средства	Платени за календар на 2020 г., млн. евро публични средства	Платени за календар на 2021 г., млн. евро публични средства	Платени за календар на 2022 г., млн. евро публични средства	Платен и общо млн. евро, публични средства към 31.12.2022 г.
М10	282,4	28,6	41,9	42,9	30,2	31,7	18,3	22,0	215,5
М11	233,9	14,7	35,3	33,8	22,5	21,6	23,3	17,7	168,8
М12	204,7	24,6	22,2	22,8	23,4	23,3	24,0	57,7	198,0
М13	383,8	43,3	45,2	48,3	93,4	51,4	50,5	50,6	382,7
М14	24,8	0,0	0,0	2,0	1,9	2,8	3,7	5,8	16,1
Общо	1 129,6	111,2	144,5	149,8	171,3	130,7	119,9	153,8	981,2

Мярка 10 „Агроекология и климат“

През периода 2015 - 2022 г. мярката се прилага в пълен обхват със следните направления (изключение е кампания 2020, след която вече не се подпомагат площи по направление „Поддържане на местообитанията на защитени видове в обработваеми земи с орнитологично значение“) През 2022 не се подпомагат площи по направление „Поддържане на местообитанията на Царски орел и Египетски лешояд в обработваеми земи с орнитологично значение“):

1. Възстановяване и поддържане на постоянно затревени площи с висока природна стойност (ВПС);
2. Поддържане на местообитанията на зимуващите видове гъски и ливаден блатар в обработваеми земи с орнитологично значение;
3. Поддържане на местообитанията на Царски орел и Египетски лешояд в обработваеми земи с орнитологично значение;
4. Контрол на почвената ерозия;
5. Традиционни практики за сезонна паша (пасторализъм);
6. Опазване на застрашени от изчезване местни породи, важни за селското стопанство, и
7. Опазване на застрашени от изчезване местни сортове, важни за селското стопанство.

Към 31.12.2022 г. по мярка 10 са изплатени кампании 2015–2021, като общата стойност на изплатените разходи (заедно с плащанията по преходни ангажименти от предишния програмен период) към тази дата е 215,5 млн. евро публични средства.

За кампания 2021, която е оторизирана и разплащана през календарната 2022 г. са оторизирани площи общо в размер на 67,99 хил. ха, от които 28,39 хил. ха по направление „Възстановяване и поддържане на затревени площи с висока природна стойност (ВПС)“, не са подпомагани площи по направление „Поддържане на местообитанията на защитени видове в обработваеми земи с орнитологично значение“(113,00 хил. ха подпомогнати в кампания 2020), 19,70 хил. ха по направление „Традиционни практики за сезонна паша (пасторализъм)“, 15,20 хил. ха по направление „Контрол на почвената ерозия“, 3,70 хил. ха по направление „Опазване на застрашени от изчезване местни сортове, важни за селското стопанство“.

Мярка 11 „Биологично земеделие“

Мярката обхваща прилагането на две подмерки: подмярка 11.1 „Плащания за преминаване към биологично земеделие“, и подмярка 11.2 „Плащания за поддържане на биологично земеделие“, като подпомагане е предвидено в три направления - биологично растениевъдство, биологично пчеларство и биологично животновъдство.

През периода 2015 г. - 2022 г. мярката се прилага в пълен обхват с двете си подмерки.

Към 31.12.2022 г., по мярка 11 са изплатени кампании 2015–2021, като общата стойност на изплатените разходи (заедно с плащанията по преходни ангажименти от предишния програмен период) към тази дата е 168,8 млн. евро публични средства.

За кампания 2021, която е оторизирана и разплащана през календарната 2022 г. са оторизирани площи общо в размер на 46,37 хил. ха, от които 3,5 хил. ха по направление „Плащания за преминаване към биологично земеделие за ха ИЗП“, и 42,9 хил. ха по направление „Плащания за поддържане на биологично земеделие за ха ИЗП“.

Изводът, който и тази година може да се затвърди е, че с всяка изминала година кандидатстващите бенефициенти се установяват като вече действащи биологични производители, което е добра тенденция от гледна точка на устойчивост на подпомагането.

Мярка 12 „Плащания по „Натура-2000” и Рамковата директива за водите“

Темпът на усвояване на средствата по мярката е равномерен, като участват сходен брой бенефициенти, които стопанисват земеделски земи в защитени зони от Натура 2000. Мярката се прилага частично – само подмярка 12.1. Компенсаторни плащания за земеделски площи в Натура 2000.

Към 31.12.2022 г., са извършени плащания на заявените в кампаниите от 2015 г. до 2022 г. ангажименти на обща стойност 198,0 млн. евро публични средства.

За кампания 2021, която е оторизирана и разплащана през календарната 2022 г. са оторизирани площи общо в размер на 421,85 хил. ха, за над 11 400 одобрени заявления.

През същата календарна 2022 година е обработена и разплатена и кампания 2022, като за нея са оторизирани площи общо в размер на 488,56 хил. ха, за над 12 700 одобрени заявления. Увеличението е около 5 до 10% в сравнение с подпомогнатите площи от предходни кампании (за сравнение, кампания 2020 – 408 хил. ха), но като цяло подпомогнатите площи остават на подобно ниво сравнени с кампании 2015 и 2016 (съответно 410 и 450,00 хил. ха).

Тъй като в една календарна година е налично разплащане и обработка на две кампании, в таблиците, въведени в SFC2014 ще бъдат отчетени по-голямата подпомогната площ и по-големият брой заявления, а именно кампания 2022.

Мярка 13 „Плащания за райони, изправени пред природни или други специфични ограничения“

Към 31.12.2022 г., за кампании 2015-2022 са изплатени общо 382,7 млн. евро публични средства.

За разлика от повечето от останалите площни мерки, при които през 2022 г. бе разплащана кампания 2021, в края на календарната 2022 г. по Мярка 13 бе извършена оторизация, и изплатена кампания 2022.

За кампания 2022, която е оторизирана и разплащана през календарната 2022 г. са оторизирани площи общо в размер на 681,49 хил. ха, за над 29 000 одобрени заявления, като подпомогнатите площи по двете направления на подмерките са съответно 388,06 хил. ха за подмярка 13.1

"Компенсационни плащания в планински райони" и 278,90 хил. ха за подмярка 13.2

"Компенсационни плащания за други райони, засегнати от значителни природни ограничения". За стартиралата през 2020 г. подмярка 13.3, подпомогнатите площи за кампания 2022 са в размер на 14,53 хил. ха.

За целите на настоящия доклад, в приложенията към него в SFC2014 като статистика са въведени

хектарите от кампания 2022 за подмерки 13.1, 13.2 и 13.3.

Тенденцията при кандидатстване и одобрение по мярката е сравнително постоянна – за подмярка 13.1 средно се одобряват 330-390 хил. ха за кампания, при подмярка 13.2 – 250-280 хил. ха за кампания, а при подмярка 13.3 – средно 14-14,5 хил. ха.

Мярка 14 "Хуманно отношение към животните"

Мярка 14 "Хуманно отношение към животните" стартира за пръв път с кампания през 2017 г., и две подмерки – подмярка 14.1 "Хуманно отношение към животните в сектор ЕПЖ", и подмярка 14.2 "Хуманно отношение към животните в сектор ДПЖ".

За разлика от мерки 12 и 13, по мярка 14 в рамките на календарната 2022 година е обработена и разплатена кампания 2021 - за подмярка 14.1 "Хуманно отношение към животните в сектор ЕПЖ" са подпомогнати 514 заявления със 79,45 хил. животински единици (ЖЕ), а по подмярка 14.2 "Хуманно отношение към животните в сектор ДПЖ" – 447 заявления с 29,17 хил. ЖЕ.

Към 31.12.2022 г. изплатените средства общо по двете подмерки са в размер на 16,10 млн. евро публични средства.

Мярка 16 „Сътрудничество“

Подмярка 16.1 „Подкрепа за сформирание и функциониране на оперативни групи в рамките на ЕПИ“

Подпомагането по подмярка 16.1 „Подкрепа за сформирание и функциониране на оперативни групи в рамките на ЕПИ“ е насочено към функциониране на оперативни групи, създадени за изпълнение на конкретен иновативен проект за постигане на целите на Европейското партньорство за иновации (ЕПИ) за селскостопанска производителност и устойчивост.

По подмярката са реализирани два приема през 2019 и 2020 г. с общ бюджет 30,53 млн. евро.

Общо сключените договори по подмярка 16.1 към края на 2022 г. са 19 броя на обща стойност на публичните средства в размер на 5,78 млн. евро от първия прием, като приетите проектни предложения от втория прием са в процес на обработка към 31.12.2022 г.

През 2022 г. действащи са 19 договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ с общ размер на финансовата помощ от 5,79 млн. евро. Към 31.12.2022 г. по подмярка 16.1 „Подкрепа за сформирание и функциониране на оперативни групи в рамките на ЕПИ“ са извършвани плащания в размер на 1,33 млн. евро, като всички плащания са извършени в рамките на оценявания период и са разпределени по приоритети, съгласно таблица 11.

Необходимо е да бъдат извършени анализи, в резултат на които, да бъдат насочени допълнителни усилия за опростяване на правилата и намаляване на административната тежест, както на етап кандидатстване, така и на етап отчитане и приключване на проектите.

Таблица 11 „Разплатени средства по подмярка 16.1 „Подкрепа за сформирание и функциониране на оперативни групи в рамките на ЕПИ“

Приоритети/области с поставен акцент	Общо разплатени публични средства към 31.12.2022 г.	Разплатени публични средства
---	--	-------------------------------------

	(млн. евро)	през 2022 г.
		(млн. евро)
2А Подобряване на икономическите резултати на всички земеделски стопанства и улесняване на преструктурирането и модернизирането на стопанствата, особено с оглед на увеличаването на пазарното участие и ориентация и на разнообразяването в селското стопанство	0,45	0,45
3А) Подобряване на конкурентоспособността на първичните производители чрез по-доброто им интегриране в селскостопанската и хранителната верига посредством схеми за качество, които да добавят стойност към селскостопанските продукти, популяризиране на местните пазари и къси вериги на доставки, групи на производителите и организации и междубраншови организации	0,15	0,15
5А Повишаване на ефективността при потреблението на вода в селското стопанство	0,07	0,07
5В Повишаване на ефективността при потреблението на енергия в селското стопанство и хранително-вкусовата промишленост	0,04	0,04
5С Улесняване на доставките и използването на възобновяеми източници на енергия, на странични продукти, отпадъци и остатъци, и други нехранителни суровини за целите на биоикономиката	0,14	0,14
5D Намаляване на емисиите на парникови газове и амоняк от селското стопанство	0,08	0,08
Р4 Възстановяване, опазване и укрепване на екосистемите,	0,41	0,41

свързани със селското и горското стопанство

Подмярка 16.4 „Подкрепа за хоризонтално и вертикално сътрудничество между участниците във веригата на доставки“

Подкрепата се предоставя за създаване и развитие на къси вериги на доставки и за създаване и развитие на местни пазари. Подпомагането обхваща само къси вериги на доставки, които включват не повече от един посредник между земеделския стопанин и потребителя. Местни пазари са пазари в радиус от 75 км от стопанството на произход на продукта, в който радиус трябва да се осъществяват както преработката на продукта, така и продажбата му на крайния потребител.

Към 31.12.2022 г. има сключени 4 административни договора по подмярка 16.4 „Подкрепа за хоризонтално и вертикално сътрудничество между участниците във веригата на доставки“ от мярка 16 „Сътрудничество“ към тази дата има 3 действащи договора с безвъзмездна финансова помощ 0,28 млн. евро.

Към края на 2022 няма извършени плащания по подмярката.

Необходимо е да бъдат извършени анализи, в резултат на които, да бъдат насочени допълнителни усилия за опростяване на правилата и намаляване на административната тежест, както на етап кандидатстване, така и на етап отчитане и приключване на проектите. В резултат на извършените анализи, и при необходимост, следва да се извършат необходимите изменения в националното законодателство.

Мярка 19 – Водено от общностите местно развитие

Подпомагането по мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ е насочено към стимулиране на местното развитие в селските район и получава подкрепа от ПРСР, ОПИК, ОПРЧР, ОПОС, ОПНОИР по един или по няколко приоритета на съответната програма или програми в съответствие с правилата за тези фондове. Воденото от общностите местно развитие (BOMP) се извършва чрез интегрирани и многосекторни стратегии за местно развитие, основани на характеристиките на конкретната територия и разработени въз основа на местните потребности и потенциал.

В програмния период 2014-2020 подхода LEADER/BOMP включва 64 местни инициативни групи, включващи територията на 117 общини, с население 1 646 496 души и територия 53 828 кв. км.

Подкрепата за Воденото от общностите местно развитие обхваща следните подмерки:

- Подмярка 19.1 “Помощ за подготвителни дейности”;
- Подмярка 19.2 „Прилагане на операции в рамките на стратегии за Водено от общностите местно развитие”
- Подмярка 19.3 „Подготовка и изпълнение на дейности за сътрудничество на МИГ“
- Подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на стратегия за водено от общностите местно развитие“

Подмярка 19.1 “Помощ за подготвителни дейности”

Изпълнението на подмярка 19.1 стартира през 2015 г. с провеждане на два приема на заявления за подпомагане, в рамките на които постъпват общо 133 заявления. Сключени са 100 договора на обща стойност 2 596 270,45 евро, в които за изпълнение на дейности по подмярката участваха 180 общини, обхващащи население от 2 309 619 жители и територия от 74 433 кв. км, което представлява 78% от територията на селските райони на страната.

Чрез изпълнените дейности от бенефициентите са организирани и проведени около 1200 публични събития (конференции, семинари, срещи, обучения и др.).

През 2020 г. е проведена първата процедура за набиране на проектни предложения по подмярката в частта на малките пилотни проекти на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“, по която са постъпили 7 проектни предложения на обща стойност 0,10 млн. евро, от които са одобрени 6 на обща стойност 0,08 млн. евро. През същата година е стартирала и втора процедура по подмярката в частта на малките пилотни проекти, по която са приети 24 проектни предложения с общ размер на заявената субсидия 2,16 млн. евро, като действащите към момента договори са 12 на с общ размер на одобреното финансиране 0,80 млн. евро.

През 2022 г. е проведена процедура за подбор на проектни предложения по подмярката с бюджет в размер на 3,50 млн. евро, по която са постъпили 111 проектни предложения с обща стойност на безвъзмездната финансова помощ (БФП) в размер на 2,67 млн. евро, от които 60 са подадени от МИГ, изпълняващи стратегии за ВОМР, 27 – от МИГ, които не изпълняват стратегия за ВОМР и 24 – са подадени от общини, кандидатстващи за създаване на местно партньорство. Четири от общините, участващи в МИГ и изпълняващи стратегия за ВОМР, са част от проектни предложения за създаване на ново местно партньорство или за присъединяване към съседни МИГ.

В края на оценявания период проектните предложения са в процес на оценка.

Към датата на извършване на настоящата оценка са одобрени за финансиране 107 проектни предложения с общ размер на БФП в размер на 2,53 млн. евро.

Обща стойност на изплатените средства по подмярката към края на 2022 г. с натрупване е 2,02 млн. евро, като през 2022 г. е извършено плащане по един от пилотните проекти в размер на 0,01 млн. евро.

Подмярка 19.2 „Прилагане на операции в рамките на стратегии за Водено от общностите местно развитие”

Прилагането на подмярка 19.2 от ПРСР 2014 – 2020 г. цели разширяване на обхвата на териториите, които ще бъдат подпомогнати по подхода ВОМР, като бъдат подкрепени възможно най-голям брой местни инициативни групи.

През 2022 г. не са провеждани нови приеми на заявления за подбор на МИГ и одобрение на стратегии за ВОМР, като одобрените МИГ са 64, действащи в 117 общини, обхващащи територия от 53,8 хил. кв. км. и 1,65 млн. население. От 64 стратегии, 25 са еднофондови, а 39 са многофондови.

През преходния период 2021 – 2022 г. бюджетът на подмярката за проекти към СВОМР е увеличен с 26,17 млн. евро, като всяка една от МИГ, изпълняваща стратегии за ВОМР, получи допълнително финансиране по линия на ЕЗФРСР в размер на 0,47 млн. евро.

По този начин средствата за проекти към изпълняващите се към момента стратегии по подхода

ВОМР, с предоставения за преходния период бюджет, са в размер на 182,50 млн. евро.

Към 31 декември 2022 г., договорените проекти с други източници на финансиране са:

- ОПОС /ЕФРР/ - 11 договора с БФП в размер на 6,48 млн. евро;
- ОПИК /ЕФРР/ - 204 договора с БФП в размер на 25,74млн. евро;
- ОПРЧР /ЕСФ/ - 276 договора с БФП в размер на 19,13 млн. евро;
- ОПНОИР /ЕФРР, ЕСФ/ - 54 договора с БФП в размер на 4,35 млн. евро.

Съответно, за 2022 г. разплатените проекти по други източници на финансиране са:

- ОПОС /ЕФРР/ - по 11 договора са извършени плащания в размер на 3,02 млн. евро;
- ОПИК /ЕФРР/ - по 156 договора са извършени плащания в размер на 20,45 млн. евро;
- ОПРЧР /ЕСФ/ - по 244 договора са извършени плащания в размер на 16,55 млн. евро;
- ОПНОИР /ЕФРР, ЕСФ/ - по 54 договора са извършени плащания в размер на или 2,84 млн. евро, от които окончателните са в размер на 1,06 млн. евро по 13 проекта.

Към 31.12.2022 г. по подмярката действащите договори са 1048 на обща стойност 52,15 млн. евро, като са извършени разплащания от ЕЗФРСР по 1048 проекта в размер на 20,69 млн. евро общо публични средства с авансово плащане, от които по 391 проекта е извършено междинно или окончателно плащане в размер на 17,08 млн. евро, от които само за отчетния период разплащанията са в размер на 13,45 млн. евро.

В резултат от изготвените планове за действие и след успешното прилагане на мерките за подобряване дейността на ДФ „Земеделие“ към 31.12.2022 г. са обоботени всички постъпили до този момент проектни предложения.

Подмярка 19.3 „Подготовка и изпълнение на дейности за сътрудничество на МИГ“

По подмярката се подпомагат проекти за подготовка и реализация на вътрешнотериториално и транснационално сътрудничество.

През програмния период 2014 – 2020 г. с подмярка „Подготовка и изпълнение на дейности за сътрудничество на местни инициативни групи“ МИГ се насърчават да осигурят принос в развитието на съответните селски райони, чрез взаимодействие и реализиране на съвместни проекти.

Бюджетът по подмярката е 6,50 млн. евро.

По подмярката са обявявани няколко приема, като, съгласно Регламент (ЕС) 1305/2013 кандидатстването по подмярката е текущо.

През 2022 г. по процедура № BG06RDNP001-19.607 с бюджет в размер на левовата равностойност на 3,5 млн. евро са подадени общо 9 проектни предложения със заявен бюджет в размер на 1,56 млн. евро, като към 31.12.2023 г. проектите са в процес на оценка.

Към 31.12.2022 г. по подмярката са извършени разплащания в размер на близо 1,09 млн. евро общо публични средства.

Подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на стратегия за водено от общностите местно развитие“

Подмярка 19.4 има за цел да обезпечи МИГ с необходимия финансов ресурс за ефективното изпълнение на стратегиите и тяхното популяризиране. Това от своя страна цели да доведе до развитието на МИГ като силни и ефикасно действащи партньорства и оперативни структури.

През 2022 г., след увеличаване на общия бюджет за ВОМР по ПРСР 2014-2020 г., беше увеличен и бюджетът по подмярката за всяка МИГ. В резултат на това, към 31.12.2022 г. общият одобрен размер на финансовата помощ за МИГ по подмярка 19.4 е в размер на 34,26 млн. евро.

Към 31.12.2022 г. по подмярката на МИГ от страна на Разплащателна агенция са възстановени общо публични средства в размер на 24,50 млн. евро, като разплатените средства само през 2022 г. са в размер на 4,8 млн. евро.

Мярка 20 „Техническа помощ“

Мярка 20 „Техническа помощ“ има ключова роля за прилагане на Програмата. Това се постига чрез дейности, насочени към осигуряване на информираност и публичност на ПРСР, извършване на анализи, проучвания, изследвания и оценки, както и техническо обезпечение и възнаграждения за УО и РА.

Към края на 2022 г. по мярката са постъпили заявления за подпомагане с обща стойност от 59,6 млн. евро, а сключените договори и изпълнените дейности по мярката са на обща стойност 49,06 млн. евро.

Тези договори имат значителен принос за популяризиране на разходването на средства от ЕЗФРСР, тъй като чрез тяхното изпълнение, на широката общественост са представени проекти, финансирани със средства от ПРСР 2014-2020 г., обучени са, както кандидати и бенефициенти на ПРСР, вкл. и местни инициативни групи, така и представители на администрацията, ангажирана с прилагането на ПРСР (Управляващия орган и Разплащателната агенция).

Към края на 2022 г. по мярката са разплатени 41,7 млн. евро, общо публични средства.

Мярка 21 "Извънредно временно подпомагане за земеделските стопани и МСП, които са особено засегнати от кризата, предизвикана от COVID-19" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г.

Мярката введена с изпращането на осмо изменение на ПРСР на 23.07.2020 г. През 2020 г са направени редица изменения на мярката, с цел прецизиране на текстовете с оглед правилното насочване на подпомагането към особено засегнати от кризата, предизвикана от COVID-19, земеделски стопани и МСП, преработващи селскостопански продукти и признати групи и организации на производители.

Финансирането по подмерки 21.1 и 21.2 по финансов план е разпределено във фокус област 2А „Подобряване на икономическите резултати на всички земеделски стопанства и улесняване на реструктурирането и модернизирането на стопанствата, особено с оглед на увеличаването на

пазарното участие и ориентация и на разнообразяването в селското стопанство“, а средствата по подмярка 21.3 са разпределени във фокус област 6А „Улесняване на разнообразяването, създаването и развитието на малки предприятия, както и разкриването на работни места“.

Подпомагането по мярка 21 "Извънредно временно подпомагане за земеделските стопани и малки и средни предприятия, които са особено засегнати от кризата, предизвикана от COVID-19" се предоставя в три подмерки:

1. подмярка 21.1 "Извънредно временно подпомагане за земеделските стопани COVID 1" – за земеделски стопани, извършващи дейност в секторите "Растениевъдство" за културите от приложение № 1, "Животновъдство" (говеда, биволи, овце и кози) и/или "Пчеларство";
2. подмярка 21.2 "Извънредно временно подпомагане за земеделските стопани COVID 2" – за земеделски стопани, извършващи дейност в сектор "Растениевъдство" за селскостопански култури, различни от тези в приложение № 1, и/или сектор "Животновъдство" (свине и птици);
3. подмярка 21.3 "Извънредно временно подпомагане за малки и средни предприятия (МСП) и признати групи и организации на производители COVID 3" – за микро-, малки и средни предприятия, преработващи селскостопански продукти, включени в Приложение I към Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), и признати групи и организации на производители.

Приемите по подмерки 21.1 и 21.2 са проведени в периода 19.8.2020 г. - 21.9.2020 г.(общо подмерки 21.1 и 21.2), и 17.05.2021 - 04.06.2021 (само за подмярка 21.1), а приемът по подмярка 21.3 е проведен в периода 26.10.2020 г. - 13.11.2020 г.

Към края на м. декември 2021 г. по трите подмерки са разплатени общо 42,12 млн. евро публични средства, с които са подпомогнати над 30 хиляди земеделски производители, и МСП.

Прилагането на мярката е приключено, като съответно не е извършвано нито договаряне, нито разплащане през календарната 2022 г.

Мярка 22 "Извънредно временно подпомагане за земеделски стопани и МСП, които са особено засегнати от последиците от руското нашествие в Украйна" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г.

С четиринадесето изменение ПРСР 2014-2020 е стартирана първата подмярка на Мярка 22 - Подмярка 22.1. „Извънредно временно подпомагане за земеделски стопани, които са особено засегнати от последиците от руското нашествие в Украйна“.

За целта, се изведоха остатъчни средства от други мерки и подмерки, възлизащи на общо 23 млн. евро от ЕЗФРСР / 28 млн. евро публични средства.

Приемът по подмярка 22.1 е проведен в периода 16.11.2022 г. - 05.12.2022 г. за кандидати земеделски стопани от сектори „Растениевъдство“ и „Животновъдство“ с общ бюджет в размер на 28 млн. евро.

Към края на 2022 г. по подмярката са подпомогнати над 31 хиляди земеделски стопани, с общо изплатена сума в размер на 23.25 млн. евро публични средства.

След 31.12.2022 г. (извън периода на докладване в настоящия доклад) е стартирана и втората подмярка на мярка 22, след извършени промени в петнадесетото изменение на ПРСР. Приемът по подмярка 22.2 е проведен в периода 06.03.2023 г. - 15.03.2023 г. - за кандидати земеделски стопани,

преработвателни предприятия и групи и организации на производители с общ бюджет в размер на 3,5 млн. евро, както и земеделски стопани, отглеждащи ягоди или малини – оранжерийно производство и/или пчелни семейства - с общ бюджет в размер на 2,8 млн. евро.

Общ анализ на резултатите от оценката на изпълнението на ПРСР 2014-2020 към 31.12.2022 г.

Разплатените към 31.12.2022 г. общо публични средства по ПРСР 2014-2020 представляват 60,6% от целия наличен бюджет на ПРСР към този момент, или 2 297,5 млн. евро.

Договорените средства (без отчитане на поети бъдещи и преходни задължения по мерките с многогодишен ангажимент от ПРСР) представляват 72,1 % спрямо целия бюджет на ПРСР, или 2 735,7 млн. евро публични средства. От тях, договорените средства само по предимно инвестиционните мерки и Техническа помощ са в размер на 1 681,7 млн. евро публични средства, а общо оторизираните средства по мерките с плащане на площ (вкл. и плащанията по M21 и M22), са в размер на 1 053,9 млн. евро публични средства.

На 19 ноември 2021 г., с Решение С(2021) 8541 на ЕК бе одобрено най-голямото изменение в Програмата, с което към текущите 2 900 млн. евро се прибавят нови 900 млн. евро. Общият бюджет на Програма се увеличава до 3 800 млн. евро, които вече са на разположение на бенефициентите. Следвайки старите разчети, процентът разплащане, съответно договаряне към 31.12.2022 г. би бил 79,4% разплатени, при договорени 93,7% по Програмата.

1.d) Ключова информация относно постиженията във връзка с етапните цели, определени в рамката на изпълнението въз основа на таблица Е

Този раздел се отнася само за годишния/ите доклад/и за изпълнението 2016, 2017, 2018

1.е) Друг конкретен елемент по ПРСР [незадължително]

Извършени промени в Програмата

През календарната 2022 г. са предложени, съответно одобрени от службите на ЕК три основни изменения в ПРСР 2014-2020 г.

Дванадесето изменение на Програмата за развитие на селските райони (2014-2020):

Изменението е изпратено чрез системата за комуникация с ЕК – SFC2014 на 14 април 2022 г и отразява промени по няколко мерки:

По подмярка 2.1.1. „Консултантски услуги за земеделски и горски стопани“ е дадена възможност за изготвяне на безплатни проекти за млади фермери в рамките на предвидения прием по подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски производители“ през есента на 2022 г.

По мярка 10 „Агроекология и климат“ и мярка 11 „Биологично земеделие“. По мярка 10 „Агроекология и климат“, в направление „Традиционни практики за сезонна паша (пасторализъм)“ се предвижда възможността от поемане на едногодишни ангажменти, като се поясняват и допълват правилата за допускане на животни. По направление „Опазване на застрашени от изчезване местни породи, важни за селското стопанство“ и направление „Опазване на застрашени от изчезване местни сортове, важни за селското стопанство“ се определя продължителност на нови ангажменти от 2022 г. със срок три години.

Изменението в мярка 11 „Биологично земеделие“ касае двете подмярки 11.1 „Плащания за преминаване към практики и методи за биологично земеделие“ и 11.2. „Плащания за биологично земеделие“, където се позволява да се поемат нови ангажменти с по-кратка продължителност, като за първата подмярка срокът е до 3 години, включително, а за втората – 1 година.

Допълнение е направено и в мярка 12 „Плащания по „Натура 2000“ и Рамковата директива за водите“ във връзка с изменени и допълнени пред 2021 г. заповеди за обявяване на защитени зони по Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета. В нотификацията са включени само тези защитени зони за местообитанията, за които има издадени и обнародвани в Държавен вестник“ заповеди за обявяването им, в срок не по-късно от 1 януари на годината на кандидатстване за подпомагане.

По подмярка 19.1. „Помощ за подготвителни дейности“ е увеличен максималният срок на дванадесет месеца за изпълнение на малки пилотни проекти.

Промени са направени и по мярка 20 „Техническа помощ“, с които се цели постигане на по-широко прилагане на дейностите от мярката като цяло и конкретно в частта на дейностите, свързани с подготовката на следващия програмен период.

Дванадесето изменение на ПРСР 2014-2020 е одобрено на 21.06.2022 г.

Тринадесето изменение на Програмата за развитие на селските райони (2014-2020):

Изменението е изпратено чрез системата за комуникация с ЕК – SFC2014 на 21 юли 2022 г. и отразява:

Промяната в националната дефиниция за „селските райони“, като уеднаквява прилагането на мерките по ПРСР 2014-2020 г. в унисон с Програмата за развитие на регионите и поставяне на ясно разграничение на двете програми. Въвежда пояснения, че всички дейности за малка по мащаби инфраструктура през периода 2021-2022 г. ще са допустими само на територията на селските райони, съгласно новата национална дефиниция.

Във връзка със създалата се икономическа ситуация, довела до значително увеличение на цените за енергия, УО предлага въвеждане на нов принцип при определяне на критериите за подбор, чрез който ще се поощри производството на енергия за собствени нужди. Очаква се предложеният нов принцип при определяне на критериите за подбор: „Проекти, насочени към производство на енергия за собствено потребление от възобновяеми енергийни източници“ за инвестиции в реконструкция и/или ремонт на общински сгради, в които се предоставят обществени услуги, с цел подобряване на тяхната енергийна ефективност, да намали енергийната зависимост на селските общини в страната.

Също така, се предлага за инвестиции в пътната и уличната мрежа, в принципа „Изграждане и/или реконструкция на инфраструктура, която осигурява директна свързаност на населено място с по-висок клас републикански пътища“ да не се ограничава свързаността само с републикански пътища, а като условие да бъде заложено осигуряване на свързаност с път от по-висок клас.

Допълване на текстовете в глава 8.1 "Общи условия", в като се дава възможност по инвестиционните мерки от Програмата, за които е приложимо, да бъде допустимо провеждане на процедура за избор на изпълнител в съответствие с приложимото национално законодателство (ПМС №160) след подаване на проектното предложение и преди сключване на административен договор.

Тринадесетото изменение на ПРСР 2014-2020 е одобрено на 26.08.2022 г.

Четиринадесето изменение на Програмата за развитие на селските райони (2014-2020):

Изменението е изпратено чрез системата за комуникация с ЕК – SFC2014 на 18 ноември 2022 г. и отразява:

Включването в ПРСР 2014-2020 г. на подмярка 22.1 „Извънредно временно подпомагане за земеделските стопани, засегнати от последиците от руското нашествие в Украйна“. Подпомагането е под формата на еднократно платима сума, изплатена до 15.10.2023 г., въз основа на заявления за подпомагане, одобрени от съответния компетентен орган до 31.03.2023 г.

Това е възможно, чрез осигуряване на ресурс от прехвърляне на средства между фокус области в размер на 23,8 млн. евро. Прехвърлянето осигурява общо 28,00 млн. евро публични средства, които са предвидените за стартиране на прием по Подмярка 22.1 „Извънредно временно подпомагане за земеделските стопани, засегнати от последиците от руското нашествие в Украйна“.

Като резултат, разполагаемите средства от ЕЗФРСР остават без промяна, а именно 3 129,05 млн. евро общо за ПРСР 2014-2020, а публичната помощ намалява с 2,31 млн. евро - от 3 795,43 до 3 793,12 млн. евро публични средства.

Приемът по подмярка 22.1 е проведен в периода 16.11.2022 г. - 05.12.2022 г. за кандидати земеделски стопани от сектори „Растениевъдство“ и „Животновъдство“. Към края на календарната 2022 г. по подмярката са подпомогнати над 31 хиляди земеделски стопани, с общо изплатена сума в размер на 23 259 796 евро публични средства.

Четиринадесето изменение на ПРСР 2014-2020 е одобрено на 19.12.2022 г.

1.f) По целесъобразност, приноса към макрорегионалните стратегии и стратегиите за морските басейни

Както е посочено в Регламент (ЕС) № 1303/2013, член 27, параграф 3 относно "съдържанието на програмите", член 96, параграф 3, буква д) относно "съдържанието, приемането и изменението на оперативните програми по цел "Инвестиции за растеж и работни места", член 111, параграф 3, член 111, параграф 4, буква г) относно "докладите за изпълнение по целта "Инвестиции за растеж и работни места" и приложение 1, раздел 7.3 относно "приноса на основните програми за макрорегионалните стратегии и стратегиите за морските басейни" настоящата програма допринася за макрорегионални стратегии и/или стратегии за морските басейни:

Стратегията на ЕС за Дунавския регион (EUSDR) е макрорегионална стратегия, приета от Европейската комисия през декември 2010 г. и одобрена от Европейския съвет през 2011 г. Стратегията се стреми да създаде взаимодействие и координация между съществуващите политики и инициативи, които се провеждат в целия Дунавски регион, с цел по-тясно сътрудничество, а не за финансиране.

За периода 2021-2027 г. постигането на целите и приоритетите на Дунавската стратегия ще се управлява от два или повече национални координатори, отговорни за всяка отделна приоритетна област (РАС). България е един от координаторите в приоритетни области 3 „Да насърчава културата и туризма, контактите между хората“ и 11 „Да работим заедно за справяне със сигурността и организираната престъпност“.

Следвайки принципа на ротация, председателството на EUSDR се поема от държава, участваща в EUSDR, за период от една година. Сегашното председателство на EUSDR проактивно осъществява координацията между националните координатори и координаторите по приоритетни области (РАС), подкрепени от Дунавската стратегическа точка (DSP) и в сътрудничество с Европейската комисия (ЕК) и се стреми да улесни вземането на решения и сътрудничеството. От 1 ноември 2022 г. до 31 октомври 2023 г. Словения поема председателството на Европейската стратегия за Дунавския регион от Украинското председателство за периода 2021-2022 г. (<https://danube-region.eu/the-eusdr-presidency/#1678702882652-dcf94eaa-2949>). В края на месец декември 2022 е изготвен доклад за изпълнение на EUSDR за 2020-2021 г., публикувани от DSP, обобщаващи напредъка и постиженията на приоритетните области на EUSDR, както и основните дейности и добавената стойност на ниво EUSDR (<https://danube-region.eu/about/implementation-reports/>).

В тази връзка, по отношение на постигането на целите, потвърдени през 2016 г. от националните координатори и координаторите на приоритетните области, налични на уебсайта на EUSDR и актуализирани към 28.11.2019 г. (<https://danube-region.eu/download/bulgaria-embedding-state-of-play-jan2016/#>), към 31.12.2022 г. не са докладвани поставени и изпълнени цели по ПРСР 2014-2020.

-
- ☐ Стратегия на ЕС за региона на Балтийско море (EUSBSR)
  - ☐ Стратегия на ЕС за региона на река Дунав (EUSDR)
  - ☐ Стратегия на ЕС за региона на Адриатическо и Йонийско море (EUSAIR)
  - ☐ Стратегия на ЕС за региона на Алпите (EUSALP)
  - ☐ Стратегия за басейна на Атлантическия океан (ATLSBS)

1.g) Валутен курс, използван за преизчисляването в ГДИ (страни извън ЕС)

Използваният валутен курс е този на ЕЦБ - 1:1,9558

2. НАПРЕДЪКЪТ В ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА ЗА ОЦЕНКА

2.а) Описание на евентуални изменения, направени в плана за оценка на ПРСР през годината, със съответната обосновка

През 2022 г. изменения в Раздел 9 „План за оценки“ от ПРСР 2014-2020 г. не са извършвани.

2.б) Описание на предприетите дейности за оценка през годината (във връзка с раздел 3 на плана за оценка)

През 2022 г. не са извършвани оценки на ПРСР 2014-2020 г.

2.с) Описание на дейностите, предприети по отношение на предоставянето и управлението на данни (във връзка с раздел 4 на плана за оценка)

В изпълнение на плана за оценка на ПРСР, Министерство на земеделието е отправило официално искане за предоставяне на информация за целите на Годишния доклад за 2022 г. до ДФЗ.

В резултат на исканията за предоставяне на информация, от страна на ДФЗ са получени основната част от данните, използвани при изготвяне на Годишния доклад на ПРСР 2014–2020 г. за 2022 г., като предоставената информация първоначално е с недостатъчно добра консистенция и не позволява извеждане на резултатите за мониторинга без експертна намеса, като това увеличава вероятността за допускане на технически грешки при анализа на данните.

Важно е да се отбележи, че създадените системи за наблюдение и оценка на ПРСР в ИСУН 2020 все още не са в състояние да отговорят на нуждите за оценка на Програмата, както генерираната информация от системата не може да гарантира изискванията за всеобхватност, надежност и точност на данните. Като цяло, е почти невъзможно или е възможно чрез полагане на огромни експертни усилия, да се достигне до качествени и верни резултати от изпълнението на мерките така, че да е възможно автоматичното извеждане на достоверни стойности за индикаторите по индикаторен план, включително индикаторите за резултат, индикаторите за продукт, финансовите индикатори, целевите индикатори и индикаторите от рамката за изпълнение.

Към края на 2022 г. все още не е разработен информационен модул за мониторинг, който да позволи отчитане в реално време на всички индикатори, напредъка в договарянето и разплащането на средствата, както и остатъчните бюджети по мерките. В изпълнение на функцията си по наблюдение, УО на ПРСР 2014-2020 следва да търси начини, или за разширяване обхвата на системата ИСУН 2020, или за създаване на специализиран модул към вече изградената информационна система на ДФЗ, с цел отчитане в реално време за всички индикатори по индикаторен план и мониторинговите таблици към годишния доклад за изпълнението, напредъка в договарянето и разплащането на средствата, остатъчните бюджети по мерките и резултатите от изпълнението на мерките от ПРСР 2014-2020 г.

Въпреки промените в ЗПЗП (изм. и доп. на ДВ. бр. 102 от 23.12.2022 г.), които отчасти управляват риска от събиране на ненадежни данни, във връзка с наблюдението и оценката на подхода ВОМР в СП, и предвид, че ЕЗФРСР е избран за водещ фонд, следва да се обмисли доколко е целесъобразно този подход да бъде приложен, съгласно правилата и системите, предвидени в ЗУСЕФСУ. Необходимо е да се прецени дали ВОМР не следва да се прилага по правилата на ЗПЗП, като по този начин ще се гарантира събирането на информация, необходима за целите на изготвянето на Годишните доклади за качеството на изпълнението на СП. Към настоящия момент все още ИСУН 2020 не дава възможност за събиране на данни, от които автоматично да се извеждат стойности за показателите по индикаторен план, включително индикаторите за резултат, индикаторите за продукт, финансовите индикатори, целевите индикатори и индикаторите от рамката за изпълнение.

2.d) Списък на завършените оценки, включително посочване на местата, където те са публикувани в интернет

Не са дефинирани приключени оценки

2.е) Резюме на приключени оценки, което се съсредоточава върху заключенията от тях

Моля, обобщете констатациите от оценките, завършени през 2020 г., по цел на ОСП (или приоритет на ПРСР, където е уместно).

Посочете положителните или отрицателните ефекти/въздействия (включително доказателствата за тези ефекти/въздействия). Моля, не забравяйте да посочите източника на констатациите.

През 2022 г. не са дефинирани приключени оценки по ПРСР 2014-2020 г., информация за последната завършена оценка на ПРСР (текуща оценка до края на 2018 г.) е публикувана на Интернет страницата на МЗХГ, раздел „Политики и програми“, под-раздел „Програма за развитие на селските райони“, под-раздел „ПРСР“

<https://www.mzh.government.bg/bg/politiki-i-programi/programi-za-finansirane/programa-za-razvitie-na-selskite-rayoni/>

През 2022 г. е завършена предварителната оценка (и стратегическата оценка на околната среда) на СПРЗСР 2023-2027 г., която е неразделна част от СПРЗСР, официално одобрен от службите на ЕК на 07.12.2022 г.

Предварителната оценка на СПРЗСР е описана в т. 9.3. „Теми и дейности за оценка“ от Раздел 9 „План за оценки“, като „Предварителна оценка на ПРСР (2021-2027)“.

През 2022 г. не са дефинирани приключени оценки на ПРСР 2014-2020 г., като последната приключила такава е описана в рамките на Годишния доклад за изпълнението на ПРСР 2014-2020 за 2019 г.

Предварителната оценка на СПРЗСР е публикувана на Интернет страницата на МЗМ, раздел „ОСП 2023-2027 г.“, под-раздел „Тематична работна група за ОСП 2023-2027 г.“.

2.ф) Описание на дейностите, предприети по отношение на публикуването на констатациите от оценката (във връзка с раздел 6 на плана за оценка)

Не са дефинирани комуникационни дейности

2.g) Описание на предприетите последващи действия във връзка с резултатите от оценката (във връзка с раздел 6 на плана за оценка)

Не са дефинирани последващи действия

3. ПРОБЛЕМИ, СВЪРЗАНИ С ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА И ПРИЕТИТЕ МЕРКИ

3.а) Описание на предприетите стъпки за осигуряване на качеството и ефективността на изпълнението на програмата

Комитет по наблюдение на ПРСР 2014-2020 (КН) през 2022 г.

Комитетът за наблюдение на Програмата (КН) е органът, който следи за ефективното, ефикасно и качествено изпълнение на Програмата, с помощта на финансови показатели и показатели за резултати и цели. През 2022 г. са проведени две заседания на Комитета по наблюдение чрез видеоконферентна връзка и три писмени процедури.

В проведените заседания са дискутирани въпроси и са взимани решения, свързани с компетенциите на КН. Управляващият орган е осигурил достъп до всички материали от заседанията на Комитета по наблюдение, като същите се публикуват на интернет сайта на министерство на земеделието и храните, в специална секция предназначена за ПРСР 2014-2020. По този начин е осигурен обществен достъп до информацията и обсъжданията от проведените заседания.

<https://www.mzh.government.bg/bg/politiki-i-programi/programi-za-finansirane/programa-za-razvitie-na-selskite-rayoni/komitet-po-nablyudenie-prsr-2014-2020/materiali-i-stenografski-protokoli/>

Осемнадесето заседание на КН на ПРСР

На 11.07.2022 г. се проведе 18 заседание на Комитета за наблюдение на ПРСР 2014-2020 г. чрез видеоконферентна връзка. Освен разглеждането и одобрението на предложението на УО за актуализиране на ИГРП за 2022 г., е представена и информация за напредъка на ПРСР 2014-2020 г., както и предложението на Управляващия орган (УО) на ПРСР 2014-2020 г. за допълнение на Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г. и предоставяне на мандат на Управляващия орган да договори промените с Европейската комисия, както следва:

1. Предложение за промяна в текста на подмярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ от ПРСР (2014-2020);
2. Предложението за изменение на критериите за подбор на проектни предложения по подмярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ от ПРСР 2014-2020.

Деветнадесето заседание на КН на ПРСР

На 11.11.2022 г. е проведено 19 заседание на Комитета за наблюдение на ПРСР 2014-2020 г. чрез видеоконферентна връзка. Основната тема на заседанието е направеното предложение от УО за въвеждане на извънредна мярка 22 „Извънредно временно подпомагане за земеделските стопани и МСП, които са особено засегнати от последиците от руското нашествие в Украйна“ в ПРСР 2014-2020, прехвърляне на средства и актуализиране на Финансовия план на ПРСР 2014-2020, промяна в текста на мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“ и в раздел 8 „Описание на избраните мерки“ от ПРСР 2014-2020.

Също така, са направени предложения от УО на ПРСР за актуализиране на Индикативната годишна работна програма на ПРСР за 2022 година и информация за напредъка в изпълнението на ПРСР 2014-2020.

Проблеми и предприетите стъпки за осигуряване на качеството и ефективността на изпълнението на програмата.

Въпреки промяната на ЗУСЕФСУ, се запазват съществуващите проблеми, свързани с изискването всяко проектно предложение да се оценява от най-малко от двама независими един от друг членове на комисия и въведената процедура на докладване на взетите решения за отпускане на подпомагане, съгласно която договори могат да бъдат подписвани, само когато решенията по всички проекти са взети. Запазва се и предпоставката за забавяне, свързана с въведеното обжалване от страна на кандидатите, както на етап предварителна оценка, така и на етап оценка за административно съответствие и допустимост.

Продължава да се прилага практиката, свързана с факта, че голяма част от приемите по отделните мерки се изпълняват по различни правила за оценка и критерии за подбор, което води до необходимостта от изготвяне и одобрение на нови вътрешни правила и процедури за прилагане и контрол по всеки отделен прием по дадена подмярка.

Потвърждават се и проблемите, свързани с работа успоредно в двете системи (ИСУН и ИСАК), поради причини, свързани с невъзможността на ИСУН 2020 да събира данни и генерира справки за целите на мониторинга, отчитането, докладването и оценката на ПРСР. Това допринася и за ненавременното и коректно събиране на данни. При изготвянето на настоящата оценка оценителният екип среща затруднения от този характер при събирането на данните, най-вече във връзка с подхода ЛИДЕР.

Въпреки това, следва да се отбележи и, че във връзка с публикувания на страницата на ДФЗ План с мерки за подобряване дейността на ДФЗ - публичност и прозрачност в работата (<https://www.dfz.bg/bg/za-dfz/plan-merki-dfz-public-transparent/>) са постигнати следните резултати:

- ДФЗ е спазил всички предприети мерки за подобряване дейността на ДФЗ - публичност и прозрачност в работата, като към края на 2022 г. са обработени всички забавени проекти по подхода ЛИДЕР;
- изготвено е и е публикувано на сайта на ДФЗ „Ръководство на бенефициента“, което предоставя конкретна, синтезирана и систематизирана информация за основни права и задължения на бенефициентите и осигуряване на ефективно техническо и финансово изпълнение на договора за безвъзмездна финансова помощ;
- въведена е практика в писмената кореспонденция да се посочват телефони за обратна връзка, като по този начин кандидатите/бенефициентите получават подробна информация и допълнителни разяснения за установените непълноти и неясноти по подадените от тях проекти, искания за анекси, съгласуване на тръжни документи, искания за плащане и др.;
- откритите са допълнителни „горещи“ телефонни линии (две за дирекция ДПМРСР и две за дирекция ОПМРСР), като за 2022 г. регистрираните обаждания са над 1000 бр.;
- ежесечно на сайта на ДФЗ се публикува информация за напредъка на мерките и подмерките.

В резултат на разработения план за действие и успешно приложените мерки от страна на ДФЗ са наваксани значителна част от забавените проекти. Положителната тенденция в тази посока продължава и през 2023 г., като по данни от ДФЗ, всички постъпили проекти по подхода ЛИДЕР се обработват в срок.

Положителният резултат от прилагането на въведените мерки за подобряване дейността на ДФЗ се потвърждава и от постъпил и публикуван на сайта поздравителен адрес*, в който се посочва, че експертите на ДФЗ са обработили над 4000 проекта по подмерки 6.1, 6.3 и други. В адреса е отбелязано, че е наваксано и изоставането с години, обработени са проекти дори и от 2019 г. Спазени са всички срокове, съгласно индикативния график за кампания 2022 г.

*https://www.dfz.bg/bg/presentar/novini/blagodarim_na_dfz_govedovydi/

Като допълнителна мярка е осигурен достъп на служителите до регистрите в различните администрации за извършване на служебни проверки и потвърждение на декларираните от кандидатите/бенефициентите данни, което значително намалява административната тежест за кандидати по ПРСР. Осигурена е и възможност кандидатите да сключват административните договори и допълнителни споразумения (анекси) към административните договори с Квалифициран електронен подпис (КЕП). Следва да бъде отбелязано, че в резултат на въведените мерки за облекчаване на административната тежест са обработени допълнително над 2000 искания за изменение на административните договори.

През 2022 г. ДФЗ успешно е защитил необходимостта от увеличаване на щатния персонал на администрацията, като, считано от началото на 2023 г. са осигурени допълнителни 130 щатни бройки, като дирекция ДПМРСР нараства до 164, а дирекция ОППМРСР нараства до 104.

УО, съвместно с ДФЗ следва да продължи да анализира причините и да търси непрекъснато подобряване на процесите по одобрение, изпълнение и отчитане на проектните предложения, в резултат на което да се насочат допълнителни усилия за опростяване на правилата и намаляване на административната тежест. С цел увеличаване на размера на реалните плащания (междинни и окончателни) по част от мерките следва да се въведат допълнителни механизми за наблюдение изпълнението на проектите и процедура за ранно предупреждение за операции в риск. УО и ДФЗ следва да приложат предвидените действия за смекчаване на последиците от възможните рискове при изпълнението на мерките от ПРСР 2014-2020, като предвидят осигуряване на достатъчна информация, съвети и обучения на бенефициентите, за да се гарантира повишаване на разбирането и приемането на техните задължения и ангажименти.

Правило за автоматично освобождаване и рамката за изпълнение (N+3)

Регламентът предвижда за първи път да бъде оценено към края на 2018-та година усвояването на бюджет 2015 по финансов план - в размер на 503 млн. евро средства на ЕЗФРСР. Следваща година за оценка е края на 2019 г. – към 31.12.2019 г. са разплатени още 505 млн. евро - бюджет 2016 по финансов план. Към края на 2021 календарна година е усвоен и бюджет 2018, в размер на 339.9 млн. евро от ЕЗФРСР. Общо, към края на 2022 г. по правилото N+3 следва да бъдат усвоени поне 2 027,7 млн. евро ЕЗФРСР, като за да бъде изпълнено това условие, плащанията към бенефициенти трябва да бъдат в размер на поне 1 836 млн. евро от ЕЗФРСР.

Според получената информация от ДФЗ, към 31.12.2022 г., съгласно правилото N+3 са разплатени 100,8 % от всички необходими средства от ЕЗФРСР от нужното ниво на усвояване, т.е. след достигане на целта за 2022 г., към 31.12.2022 г., са надплатени допълнително 17 млн. евро средства от ЕЗФРСР, които намаляват още в началото на годината риска от автоматично отчисление на средства.

Въпреки това, още в началото на м. януари 2023 г., от страна на УО, след направен анализ, е идентифициран риск по отношение на разплащанията по ПРСР 2014-2020 към края на 2023 г.

Предвид предстоящите бъдещи предизвикателства (приключане на ПРСР 2014-2020 г., стартиране на интервенциите по СП 2023-2027 и прилагането на НПВУ), пред които са изправени УО иДФЗ, следва да се извърши детайлен анализ на целесъобразността от откриване на нови приеми по ПРСР 2014-2020 г. Неправилното планиране, управление и координиране на ангажиментите ще доведе до прекомерно натоварване, което предполага висока вероятност на риск от загуба на средства и по трите механизма.

Следва да се обмислят мерки за ефективно управление на остатъчните бюджети, като примерни такива могат да бъдат посочени:

- осигуряване на възможност за трансфер на средства между отделните мерки и фокус области, което да даде възможност за наддоговаряне на вече обработени проекти;

- да се преценят възможностите за организиране на приеми, свързани със закупуване на земеделска техника и/или оборудване за земеделските стопанства и предприятия, като по целесъобразност се определят типове инвестиции, които ще допринесат за постигане на приоритети Р4:

„Възстановяване, опазване и укрепване на екосистемите, свързани със селското и горското стопанство“ и Р5: „Насърчаване на ефективното използване на ресурсите и подпомагане на прехода към нисковъглеродна и устойчива на изменението на климата икономика в селското стопанство, сектора на храните и горското стопанство“. Дейностите и инвестициите следва да бъдат подбрани по начин, който гарантира тяхното бързо планиране, изпълнение и отчитане, с оглед справяне със създалата се ситуация, свързана с правилото за автоматична отмяна в края на 2023 г.

Също така, УО може да обмисли допълнителни действия за намаляване на риска от автоматично отчисление на средства, като анализира предвидените в ИГРП за 2023 г. приеми и да прецени възможностите за включване на подмерки, които не изискват изпълнение на сложни процедури за възлагане и изпълнение на инвестициите. Стартирането на приеми по сложни и трудно изпълними подмерки след средата на 2023 г. крие допълнителен риск от загуба на средства в края на програмата.

Индикативна годишна работна програма за 2023 г. (ИГРП)

По данни от ИГРП за 2023 г. са предвидени приеми по подмерки 1.2. „Демонстрационни дейности и действия по осведомяване“, 4.3 „Подкрепа за инвестиции в инфраструктура, свързана с развитието, модернизирването или адаптирането на селското и горското стопанство“, 5.1 „Подкрепа за инвестиции в превантивни мерки, насочени към ограничаване на последствията от вероятни природни бедствия, неблагоприятни климатични явления и катастрофични събития“ и 6.4. „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“. Към настоящия момент все още не са публикувани необходимите документи за стартиране на приемите по посочените по-горе подмерки. В ИГРП за 2023 г. е предвидено те да стартират през втората половина на годината, което съгласно националното законодателство означава, че те ще бъдат договорени най-рано през първата половина на 2024 г., а това на практика означава, че ИГРП за 2023 г. не би допринесла за управлението на риска от автоматично отчисление на средства през 2023 г., а нейният принос към правилото N+3 ще се отрази през следващите две години.

Стратегически план за развитието на земеделието и развитието на селските райони за периода 2023 – 2027 г. (СП)

На 07.12.2022 г. Стратегическият план е одобрен от службите на ЕК, с Решение С(2022)8749 от 07.12.2022 г.

Периодът на действие на СП е в съответствие с многогодишната финансова рамка за периода 2023-2027 г. на Общата селскостопанска политика (ОСП) на Европейския съюз. СП се базира на десет основни цели, определени в плана като „специфични цели“.

Към края на 2022 г. няма приет нито един нормативен акт пряко свързан с прилагането на СП, с изключение на изменения в Закона за подпомагане на земеделските производители (ЗПЗП) в сила от 01.01.2023 г. Изменението в ЗПЗП обхваща изцяло прилагането на СП, като е предвидено всички интервенции да се подават електронно в системата за електронни услуги (СЕУ) на ДФЗ. СЕУ ще осигури възможност за събиране на входните данни, които са необходими за наблюдението и оценката на СП. С изх. № КЗХ-48-253-07-30 от 23.12.2022 г. Комисията по земеделието, храните и горите към 48 Народно събрание на Република България е отправила предложения за промяна в одобрения Стратегически план по ОСП 2023-2027 г. В тази връзка, при извършване на настоящата оценка е извършен анализ, чрез съпоставяне на данни с предвидните в СП условия за допустимост с някои от основните изисквания по част от интервенциите спрямо техните еквиваленти от ПРСР 2014-2020, при които се наблюдава най-голям интерес през настоящия и предходните програмни периоди, а именно подмерки 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ и подмярка 4.2 „Инвестиции в преработката, предлагането на пазара и/или развитието на селскостопански продукти“, както и техните еквиваленти в СП, съответно: II.Г.1 - Инвестиции в земеделските стопанства и II.Г.2 - Инвестиции за преработка на селскостопански продукти.

Съгласно СП за интервенцията II.Г.1 - Инвестиции в земеделските стопанства, максималният размер на допустимите разходи за един кандидат и проект за периода на прилагане на интервенцията е:

- за „малко земеделско стопанство“ (над 8 000 до 30 000 евро СПО) е до 250 000 евро;
- за „средно земеделско стопанство“ (над 30 000 до 170 000 евро СПО) е до 500 000 евро;
- за „голямо земеделско стопанство“ (над 170 000 евро СПО) е до 750 000 евро.

От действащите 1756 договора по подмярка 4.1. „Инвестиции в земеделските стопанства“, за 938 са предоставени данни за размера на стопанствата, измерен в стандартен производствен обем (СПО). За целите на анализа са обособени няколко групи проекти, според СПО и съответно размера на одобрите разходи. Анализът не включва проектните предложени, които са подадени в рамките на нарочния прием в сектор „Животновъдство“, проведен през 2020 г., като и такива, които се отнасят единствени към земеделска техника, тъй като максималният размер на допустимите разходи за този тип инвестиции е първоначално ограничен и това би изкривило резултатите.

След приспадане на тези проекти са анализирани 429 броя проектни предложения (ПП), като от тях:

- 182 броя са стопанства с размер до 30 000 евро СПО, което отговаря на определението за „малко стопанство“ от СП. По така зададените условия на СП този тип стопанства следва да се подпомагат за инвестиции до 250 000 евро за един проект. Анализът показва, че в настоящия програмен период едва 15% от подадените и одобрени ПП са с инвестиции до посочения размер, а останалите 85% са такива, които са предложили инвестиции над определения в СП праг. Всички анализирани ПП са изпълнени успешно и разходите по тях са разплатени.
- 97 броя са стопанства с размер от 30 000 до 170 000 евро СПО, което отговаря на определението за „средно стопанство“ от СП. По така зададените условия на СП този тип стопанства следва да се подпомагат за инвестиции до 500 000 евро за един проект. Анализът показва, че в настоящия програмен период 43% от подадените ПП са с инвестиции до посочения размер, а останалите 57% са такива, които са предложили инвестиции над определения в СП праг. Всички анализирани ПП са

изпълнени успешно и разходите по тях са разплатени.

- 149 броя са стопанства с размер над 170 000 евро СПО, което отговаря на определението за „голямо стопанство“ от СП. По така зададените условия на СП този тип стопанства следва да се подпомагат за инвестиции до 750 000 евро за един проект. Анализът показва, че в настоящия програмен период 47% от подадените ПП са с инвестиции до посочения размер, а останалите 53% са такива, които са предложили инвестиции над определения в СП праг. Всички анализирани ПП са изпълнени успешно и разходите по тях са разплатени.

Анализът показва също, че поставеното разграничение в СП, основаващо се на СПО, което от своя страна определя рамера на допустимите разходи и допустимостта на едно ПП, не обосновава ползите и не допринася за постигане на резултати. Точно обратното, на база натрупани данни може да се заключи, че такъв тип разграничение не допринася за стимулиране на малките и средни стопанства, а подпомага големите предприятия, които не винаги се нуждаят от финансиране. Такъв тип условия биха ограничили развитието и конкурентноспособността на стопанства със СПО до 170 000 евро (малки и средни, съгласно определението), което не допринася за постигане на основните цели на Общата селскостопанска политика на ЕС.

От общо анализираните 429 ПП, независимо от размера на стопанството, измерен в СПО, данните показват, че:

- 359 или 84% от тях са с инвестиции с размер над 250 000 до 1 000 000 евро;

- 292 или 68% от тях са с инвестиции над 500 000 до 1 000 000 евро;

- 228 или 53% от тях са с инвестиции над 750 000 до 1 000 000 евро;

Данните показват също, че от посочените 228 проекта с инвестиции над 750 000 евро, 49% (112 бр. ПП) от стопанствата са със СПО до 30 000 евро, 16% (37 бр. ПП) от стопанствата са със СПО от 30 000 евро до 170 000 евро и 34% (79 бр. ПП) от стопанствата са със СПО над 170 000 евро.

Изпълняваните инвестиции за проекти над 750 000 евро са основно свързани със строителство, създаване на трайни насаждения и изграждане на оранжерии в чувствителните сектори. От посочените данни може да се направи обоснован извод, че стопанствата с размер на СПО до 30 000 евро са инвестирали и изпълнили индивидуални проекти през програмен период 2014-2020 г., надвишаващи над три пъти определения им финансов ресурс в СП.

От тук следва, че поставените в СП критерии за определяне на размера на допустимите разходи за едно проектно предложение ще ограничат необосновано стопанствата, които имат интерес да инвестират в модернизация и разширяване, чрез изпълнение на по-големи проекти. Поставените ограничения по никакъв начин, в резултат на анализа по-горе, не обосновават наличието на подобни изисквания, предвид тенденцията, че малките и средни стопанства основно са инвестирали в ПП с размер на допустимите разходи, надвишаващ 750 000 евро по данни от успешно приключените проекти в настоящия програмен период.

Във връзка с посочените по-горе резултати, УО на СП следва да обмисли възможността да предложи премахване на ограниченията на ниво допустимост на разходи, свързани с размера на стопанството и същите е по-подходящо да бъдат използвани за критерии за оценка на ПП, където е приложимо, като се гарантира по-висок приоритет за стопанствата с малък и среден размер на СПО, а размерът на допустимите разходи да бъде изравнен за всички категории стопанства. По този начин ще бъде изпълнена целта на ЕС за подпомагане на малките и средни земеделски стопанства, които са основен елемент от селското стопанство на Съюза. Това ще допринесе и за правилното насочване на

подпомагането към стопанства, които имат нужда от подпомагане, а не към такива, които биха се справили с реализацията на инвестиционните си намерения със собствен ресурс.

Втората интервенция от СП, обект на анализа е II.Г.2 - Инвестиции за преработка на селскостопански продукти, която е съпоставена с 4.2. „Инвестиции в преработката, предлагането на пазара и/или развитието на селскостопански продукти“, където размерът на одобрените инвестиционни разходи за един проект е съпоставен с предоставените данни за вида на предприятиятието, съгласно Закона за малките и средни предприятия (ЗМСП), а именно: микро, малко, средно и голямо.

Съгласно СП нивата на подпомагане за преработватели на селскостопански продукти, които са микро, малки, средни или големи предприятия по ЗМСП за интервенция II.Г.2 - Инвестиции за преработка на селскостопански продукти, са както следва:

- максималният размер на допустимите разходи за един кандидат съответстващ на определението за микро или малко предприятие за периода на прилагане на интервенцията и за един проект е до 500 000 евро;

- максималният размер на допустимите разходи за един кандидат съответстващ на определението за средно предприятие за периода на прилагане на интервенцията и за един проект е до 1 000 000 евро;

- максималният размер на допустимите разходи за един кандидат съответстващ на определението за голямо предприятие за периода на прилагане на интервенцията и за един проект е до 1 500 000 евро.

За целите на анализа са обособени няколко групи проекти, според вида на предприятието по ЗМСП и съответно размера на одобрените разходи, като от действащите 375 договора:

- 277 броя ПП са подадени от микро и малки предприятия, съгласно ЗМСП. По така зададените условия на СП този тип предприятия следва да се подпомагат за инвестиции до 500 000 евро за един проект. Анализът показва, че в настоящия програмен период 27% от подадените и одобрени ПП са с инвестиции до посочения размер, а останалите 73% са такива, които са предложили инвестиции над определения в СП праг. Над 70% от всички анализирани ПП от тази група са изпълнени успешно и разходите по тях са разплатени, а останалите са в процес на изпълнение.

- 85 броя ПП са подадени от средни предприятия, съгласно ЗМСП. По така зададените условия на СП този тип предприятия следва да се подпомагат за инвестиции до 1 000 000 евро за един проект. Анализът показва, че в настоящия програмен период 54% от подадените и одобрени ПП са с инвестиции до посочения размер, а останалите 46% са такива, които са предложили инвестиции над определения в СП праг. Над 40% от всички анализирани ПП от тази група са изпълнени успешно и разходите по тях са разплатени, а останалите са в процес на изпълнение.

- 13 броя ПП са подадени от големи предприятия, съгласно ЗМСП. По така зададените условия на СП този тип предприятия следва да се подпомагат за инвестиции до 1 500 000 евро за един проект. Анализът показва, че в настоящия програмен период 69% от подадените и одобрени ПП са с инвестиции до посочения размер, а останалите 31% са такива, които са предложили инвестиции над определения в СП праг, като 18% от всички анализирани ПП от тази група са изпълнени успешно и разходите по тях са разплатени, а останалите са в процес на изпълнение.

Анализът показва, че поставеното разграничение в СП, основаващо се на вида на предприятиятието, съгласно ЗМСП, което от своя страна определя рамера на допустимите разходи и допустимостта на едно ПП, не обосновава ползите и не допринася за постигане на резултати. Точно обратното, на база

натрупани данни може да се заключи, че такъв тип разграничение не допринася за стимулиране на микро, малките и средни предприятия, а подпомага големите предприятия, които не винаги се нуждаят от финансиране.

От общо анализираните 375 ПП, независимо от размера на предприятието, съгласно ЗМСП, данните показват, че:

- 282 или 75% от тях са с инвестиции с размер над 500 000 до 3 000 000 евро;
- 198 или 53% от тях са с инвестиции над 1 000 000 до 3 000 000 евро;
- 142 или 38% от тях са с инвестиции над 1 500 000 до 3 000 000 евро;

От друга страна, броят на ПП може да бъде разпределен и по отделни групи разходи, както следва:

- инвестиции с размер до 500 000 евро – 93 бр. ПП или 25%;
- инвестиции с размер над 500 000 до 1 000 000 евро – 84 бр. ПП или 22%;
- инвестиции с размер над 1 000 000 до 1 500 000 евро – 56 бр. ПП или 15%;
- инвестиции с размер над 1 500 000 евро – 142 бр. ПП или 38%;

Резултатите показват, че най-голям интерес има в проекти с инвестиции, надхвърлящи максимално определените инвестиционни разходи за едно ПП в СП по интервенция II.Г.2 - Инвестиции за преработка на селскостопански продукти, а именно с инвестиционни разходи над 1 500 000 евро.

Данните показват също, че от посочените 142 проекта с инвестиции над 1 500 000 евро, 77% (110 бр. ПП) са микро и малки предприятия, 20% (28 бр. ПП) са средните предприятия и 3% (4 бр. ПП) са големите предприятия. Изпълняваните инвестиции за проекти над 1 500 000 евро са основно свързани с изграждане на нови, разширяване и модернизиране на съществуващи преработвателни предприятия, докато ПП с инвестиции до 500 000 евро се отнасят предимно до изграждане на мобилни преработвателни предприятия, както и до закупуването на оборудване за модернизиране на вече съществуващи.

От посочените данни може да се направи обоснован извод, че микро и малките предприятия са изпълнили индивидуални проекти през програмен период 2014-2020 г., с инвестиции, надвишаващи над пет пъти определения им финансов ресурс в СП.

От тук следва, че поставените в СП критерии за определяне на размера на допустимите разходи за едно проектно предложение ще ограничат необосновано микро и малките предприятия, по смисъла на ЗМСП, които имат интерес да инвестират в изграждане на нови преработвателни мощности, с цел добавяне на стойност към селскостопански продукти и постигане на интеграция между земеделския и преработвателния сектор. Поставените ограничения по никакъв начин, в резултат на анализа по-горе, не обосновават наличието на подобни изисквания, предвид тенденцията, че основно микро и малките предприятия предимно са инвестирали в ПП с размер на допустимите разходи, надвишаващ 1 500 000 евро по данни от успешно приключените проекти в настоящия програмен период. Такъв тип условия биха ограничили развитието и конкурентноспособността на МСП, което не допринася за постигане на основните цели на Общата селскостопанска политика на ЕС.

Във връзка с посочените по-горе резултати, УО на СП следва да обмисли възможността да предложи

премахване на ограниченията на ниво допустимост на разходи, свързани с вида на предприятието, съгласно ЗМСП, и същите следва да бъдат използвани за критерии за оценка на ПП, като се гарантира по-висок приоритет за микро и малките предприятия, а размерът на допустимите разходи да бъде изравнен за всички категории предприятия. По този начин ще бъде изпълнена целта на ЕС за подпомагане на микро и малките предприятия, както и интеграцията между земеделските стопани и предприятията от хранително-вкусовата промишленост. Това ще допринесе и за правилното насочване на подпомагането към МСП, съгласно ЗМСП, които имат нужда от подпомагане.

Посоченото по-горе, може да послужи на УО на СП за стартиране на разговори с ЕК за преразглеждане на СП, като преди това следва да се извърши анализ и на останалите интервенции на база исторически данни от предходни програмни периоди. УО следва да набави всички специфични данни за извършване на исторически анализ на еквивалентни интервенции в СП. В резултат на извършените анализи и събиране на достатъчна информация могат да бъдат елиминирани и други ограничения, налични в интервенциите по ОСП за програмния период 2023-2027 г.

Към глава 10 - Изпълнение на финансовите инструменти.

Гаранционна схема в подкрепа на бенефициенти по Програма за развитие на селските райони 2014 – 2020 г. и предприятия от сектор „Растениевъдство“ и „Животновъдство“ към 31.12.2019 г. и текущо състояние на гаранционната схема в подкрепа на бенефициенти по Програма за развитие на селските райони 2007 – 2013 г. (ПРСР)

През 2022 г. по съвместната гаранционна програма на НГФ с МЗм са гарантирани 142 броя кредити в общ размер на кредитите 15,65 млн. евро, като издадените гаранции по тях са в размер на 7,82 млн. евро.

През 2022 г. са действащи споразумения с 6 от банките в страната - Банка ДСК ЕАД, Българо-американска кредитна банка АД, Българска банка за развитие АД, Първа Инвестиционна Банка АД, УниКредит Булбанк АД и Юробанк България АД.

През Банка ДСК АД са издадени 117 броя гаранции в размер на 4,61 млн. евро по кредити в размер на 9,21 млн. евро.

През „Юробанк България“ АД са издадени 5 броя гаранции в размер на 1,41 млн. евро по кредити 2,83 млн. евро.

През „УниКредит Булбанк“ АД са издадени 9 броя гаранции в размер на 0,78 млн. евро по кредити в размер на 1,55 млн. евро.

През „Българо-американска кредитна банка“ АД са издадени 9 броя гаранции в размер на 0,58 млн. евро по кредити в размер на 1,16 млн. евро, а през „Българска банка за развитие“ АД и „Първа Инвестиционна Банка“ АД са издадени по 1 брой гаранции на обща стойност 0,45 млн. евро по кредити в размер на 0,89 млн. евро.

От гарантираните кредити през годината 104 броя са инвестиционни кредити в размер на 11,00 млн. евро и гарантиран размер 5,50 млн. евро, следвани от 37 броя кредити за оборотни средства в размер на 4,56 млн. евро и гарантиран размер – 2,28 млн. евро.

Има гарантирана и 1 брой банкова гаранция в размер на 0,09 млн. евро и гарантиран размер 0,04 млн. евро.

Към 31.12.2022 г. сумата на всички издадени от НГФ ЕАД гаранции е 158,74 млн. евро, вкл. приключили ангажменти в размер на 147,32 млн. евро по погасени кредити (изцяло и частично) и 1,82 млн. евро по платени гаранции.

Действащият към 31.12.2022 г. гаранционен ангажмент е в размер на 9,60 млн. евро.

Оценителният екип обръща внимание на факта, че в резултат на кратък съпоставителен анализ на данните, посочени в т. 10 към този доклад и тези, описани по-горе, прави впечатление, че НГФ ЕАД се справя значително по-добре при управлението на финансовите инструменти от ФМФИБ ЕАД. От предоставената от ФМФИБ ЕАД информация, прави впечатление, че към 31.12.2022 г. е използван ресурс в размер на малко над 10% или 0,985 млн. евро. Данните сочат също, че съгласно инвестиционната стратегия към Финансовото споразумение за края на 2023 г. е поставена цел от 20 млн. евро по показател „общ размер на допустимите разходи по ПРСР“, което следва да осигури финансов ресурс за 130 крайни получатели/предприятия. Данните предоставени от ФМФИБ ЕАД показват, че към 31.12.2022 г. са постигнати едва 6% по показател „общ размер на допустимите разходи по ПРСР“ като от инструмента са се възползвали 3 крайни получатели. Следва да се отбележи, че към показателя на средства се включва и усвоена такса управление от ФМФИБ. Необходимо е да се положат допълнителни усилия за популяризирането на възможностите, предоставени от финансовите инструменти, с оглед гарантиране на необходимото финансиране.

Следва да бъдат извършени анализи, с цел установяване на ефективността, ефикасността и необходимостта от наличието на две финансови институции, които да управляват финансовите инструменти, предвид, че едната показва значително по-добри резултати от другата.

В резултат на извършените анализи е възможно да се преразгледат видовете финансови инструменти, които се предоставят със средства от ЕЗФРСР. Данните показват, че интересът към гаранционните схеми е значително по-висок спрямо предоставянето на кредити. Също така, прави впечатление, че по данни, публикувани на официалната страница на НГФ ЕАД**, в началото на прилагането на гаранционните схеми, гаранцията е покривала до 80% от кредитите, отпуснати от търговските банки, а към настоящия момент покритието е до 50%***. Да се обмисли възможността, с оглед увеличаване привлекателността на гаранционните схеми, за подобряване на условията на финансовите инструменти, включително и чрез извършване на необходимите законодателни промени.

Основната полза за бенефициентите по ПРСР е осигуряване на достъп до финансиране, тъй като голяма част от кредитите е нямало да бъдат отпуснати без подкрепата на гаранционните инструменти.

**<https://www.ngf.bg/bg/garancionni-shemi/priklyuchili-garancionni-shemi/garancii-po-proekti-v-sektor-zemedelie/>

***<https://www.ngf.bg/bg/garancionni-shemi/garancionna-shema-s-mzh/>

3.b) Качество и ефикасност на механизмите за изпълнение

Опростени варианти за разходите (ОВР)¹, косвен показател, изчислен автоматично

	Общ размер на разпределените финансови средства по ПРСР	[%] на планираното покритие на ОВР от общите отпуснати	[%] на реализираните разходи посредством ОВР от общите
--	---	--	--

	[ЕЗФРСР+ EURI]	средства за ПРСР ²	отпуснати средства за ПРСР (кумулятивни данни) ³
Специфични за фондовите методи, член 67, параграф 5, буква д) от РОР	3 129 044 775,00	35,34	27,79

¹ Опростените варианти за разходите представляват единични разходи/единни ставки/еднократни суми по член 67, параграф 5 от РОР, включително специфичните методи за ЕЗФРСР, предвидени в буква д) от същия член, като например еднократните суми за започване на дейност, плащанията с единни ставки към организации на производители и единични разходи, свързани с площта и животните.

² Автоматично изчислени от мерки 06, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 18 на версията на програмата

³ Автоматично изчислен от декларациите за разходи по мерки 106, 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 18

Опростени варианти за разходите (ОВР), въз основа на специфични подробни данни от държавите членки [незадължително]

	Общ размер на разпределените финансови средства по ПРСР [ЕЗФРСР+ EURI]	[%] на планираното покритие на ОВР от общите отпуснати средства за ПРСР	[%] на реализираните разходи посредством ОВР от общите отпуснати средства за ПРСР (кумулятивни данни)
Общо по силата на член 67, параграф 1, буква б), в) и г) + член 67, параграф 5, буква д) от РОР	3 129 044 775,00		
Специфични за фондовите методи, член 67, параграф 5, буква д) от РОР	3 129 044 775,00		

Електронно управление за бенефициерите [незадължително]

	[%] финансиране от ЕЗФРСР + EURI	[%] Съответни операции
Заявление за подпомагане		
Искания за плащане		
Контрол и съответствие		
Мониторинг и докладване на управителния орган/разплащателната агенция		

Среден срок за бенефициерите за получаване на плащания [незадължително]

[дни] Когато е приложимо, крайният срок на държавата членка за плащания към бенефициерите	[Дни] Среден срок на плащанията към бенефициерите	Коментари

4. СЪПКИ, ПРЕДПРИЕТИ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ТЕХНИЧЕСКАТА ПОМОЩ И ИЗИСКВАНИЯТА ЗА ПУБЛИЧНОСТ НА ПРОГРАМИТЕ

4.а) Предприети действия и актуално състояние по отношение на създаването на НМСР и изпълнението на нейния план за действие

4.а1) Предприети действия и актуално състояние по отношение на създаването на НМСР (структура на управление и звено за подкрепа на мрежата)

В изпълнение на точка 17.3 на ПРСР 2014-2020 г., функциите на Звеното за управление (ЗУ) на НСМ се възлагат от МЗХГ на външен изпълнител, чрез обществена поръчка, при спазване на Закона за обществените поръчки.

В резултат на проведена обществена поръчка, през април 2018 г., дейностите по администрирането и управлението на НСМ са възложени с договор на обединение „Селска мрежа БГ“ ДЗЗД. Проектът „Поддържане и укрепване на Звеното за управление на Национална селска мрежа на ПРСР 2014-2020 г.“ е за период от четири години и се финансира в рамките на Техническата помощ на ПРСР 2014-2020.

Изпълнението на проекта приключи на 31.10.2022 г., като на проведената на 17.10.2022 г. финална национална конференция по проекта са представени резултатите от изпълнявания 4-годишен проект, включващи, както ключови препоръки от заинтересованите страни, касаещи ПРСР 2014-2020 и Стратегическия план по ОСП 2023-2027, така и препоръки от ЗУ на НСМ, имащи отношение към бъдещата Мрежа по ОСП.

Като ключови препоръки към новата Национална мрежа за ОСП (НМ по ОСП), освен нейното навременно стартиране и осигуряване на плавен преход, могат да бъдат посочени:

- автоматично членство от НСМ към Националната мрежа по ОСП- категоризиране на членовете за ефективно включване;
- надграждане на установеното ефективно взаимодействие между членовете и партньорите на Мрежата, за което е създаден регистър при ЗУ на привлечени експерти и активни организации;
- ангажираност на УО в определянето на тематичния фокус в работата на ЗУ, вкл. нуждите от анализи, проучвания и интегрирането им при прилагането на политиката;
- по-голяма гъвкавост в проекта на новото ЗУ за адресиране на нови и/или непредвидени обстоятелства;
- подобряване на координацията между МЗм/УО с Мрежата и ЗУ, сътрудничеството по отношение на участниците в АКIS, сътрудничеството между оперативните групи с такива от страните членки, както и предотвратяване на някои застъпвания в работата с МЗм;
- изискване за обезпечаване на ЗУ на бъдещата Мрежа по ОСП с достатъчен експертен капацитет във връзка с необходимостта от покриване на нови теми, нови участници и нови дейности;
- повишаване ангажираността от страна на МЗм/УО с Мрежата и ЗУ;
- повишаване на интеграцията на ДФЗ, както и други административни структури в дейността на

Мрежата.

Съгласно чл. 126 от Регламент (ЕС) 2021/2115 от 2.12.2021 г., държавата членка трябва да създаде НМ по ОСП не по-късно от 12 месеца след одобряването от Комисията на СП по ОСП. Към настоящия момент се подготвя техническо задание за възлагане на дейността на ЗУ на НМ по ОСП на външен изпълнител и обществената поръчка все още не е обявена. За изпълнение на чл. 126 от Регламент (ЕС) 2021/2115 следва да се предприемат своевременни мерки, с оглед създаване на НМ по ОСП, съгласно сроковете, предвидени в правото на ЕС.

4.a2) Предприетите действия и актуалното състояние по отношение на изпълнението на плана за действие

През 2022 г., от ЗУ са организирани и проведени множество събития с различна насоченост и тематика:

1. Проведени са 2 работна среща „Надграждане на капацитета на регионалните координатори от ЗУ на НСМ“;
2. Информационен семинар „Възможности за подкрепа по подмярка 6.1. от ПРСР 2014-2020. Актуални възможности за подкрепа по схеми на ДФЗ за справяне с кризата. Нови възможности за подкрепа на малки и млади фермери в новата ОСП 2023- 2027. Очаквани интервенции по директните плащания в новия програмен период.“;
3. Тематична среща за обмен на опит и знания, демонстрация на добра практика по ПРСР 2014-2020 в читалището на с. Лозенец „Светлина -1928 и животновъдна ферма на „МУРРА 2002“ ООД в с. Лозенец;
4. Работна среща „Набиране на идеи и обратна връзка относно прилагането на процедурите за избор на изпълнител по ПРСР 2014-2020, предложения за справяне с предизвикателствата и подготовка за новия програмен период“;
5. Участие на НСМ в „Национален Фестивал на Лавандулата“
6. Работна среща „Набиране на идеи в подкрепа на подпомагане на интелигентни селища (smart villages) и решения в България“
7. Работна среща „Актуално за хода на преговорите и финализирането на Стратегическия план по ОСП за периода 2023-2027“
8. Работна среща с научната общност и потенциални бенефициенти за представяне на възможностите за подкрепа по подмярка 1.2 „Демонстрационни дейности и действия по осведомяване“ от ПРСР 2014-2020
9. Работна среща „Обсъждане проекта на нов Национален план за биологично производство в контекста на Европейската зелена сделка и амбициозните цели за 2030 г.“;
10. Обучение „Ново законодателство в областта на биологичното производство“;

11. 1-во заседание ТРГ 5 „Подкрепа за Smart villages в България“;
12. Информационен семинар за потенциални бенефициенти „Възможности за подкрепа на общините от селските райони по подмярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ на ПРСР 2014-2020“;
13. 2-ро заседание на ТРГ 5 „Подкрепа за Smart villages в България“;
14. Участие на член на НСМ в ЕС- събитие на Montanal74, Final conference “How to foster the effective uptake of Cohesion Policy funds in mountain areas?”;
15. Кръгла маса с УО на тема „Smart villages и възможности за подкрепа“;
16. Кръгла маса за експертите от УО иДФЗ с експерти от Дирекция „Национален фонд“ на МФ и Дирекция „ЦКЗ“ към МС “Демаркация и синергия на Плана за възстановяване и устойчивост със Стратегическия план по ОСП 2023-2027. Подготовка за прилагане на проектите от ПВУ в сектор земеделие и дигитализация на МЗм “;
17. Работна среща за развитие на капацитета на представителите на МИГ „Възможности за подкрепа на МИГ по текущия прием на подмярка 19.3 „Подготовка и изпълнение на дейности за сътрудничество на МИГ”. Концепцията на ЕС за „Smart Villages” в подкрепа на интелигентни селища и решения в селските райони.“;
18. Участие на ЗУ и УО по покана на ЕК за „EU CAP Network Launch Event“;
19. Хибридна международна среща с НСМ от ЕС и новата Европейска мрежа по ОСП “Vision for National CAP Network“;
20. Финална Национална конференция по Проекта.

През 2022 г., от ЗУ са изпълнени и множество дейности, допринасящи за популяризирането на Програмата:

1. Текущо е поддържан и надграждан интернет сайта на НСМ с богата информация и интензивен новинарски поток, като броят посещения през последната година е достигнал до 210 719 броя/г;
2. Публикувани са над 2 373 новини в уеб сайта, от които 474 в областта на иновациите;
3. Поддържа се и профилът на НСМ във Фейсбук, който е с висока активност и 4 930 последователи;
4. Издава се ежемесечен електронен бюлетин с 2 304 абонати, поддържа се база данни с иновации (вкл. и проекти по Хоризонт, Life, постижения на ССА);
5. Извършени са множество преводи на материали от ЕПИ-АГРИ и ЕМРСР, отнасящи се до: иновации, АКИС, “Оживени селски райони”, “Цифрови и социални иновации в услугите в селските райони”, “Биоикономика“, Интегриране на биоикономиката”, “Интелигентни села - съживяване на услугите в селските райони” и др.
6. Разширен е капацитетът на НСМ, чрез привличането на нови членове, с което общият брой на членовете на НСМ в края на октомври 2022 г. достига 2 737 броя.

След проведената заключителна конференция, в сайта на ЗУ на НСМ са качени публикации,

включващи информация за събитието, анализ на структурата на НСМ към ПРСР 2014-2020 и на новата НМ по ОСП 2023-2027, препоръки към новата НМ по ОСП, както и информация за направените проучвания за целите на стратегическото програмиране на ОСП 2023-2027.

https://ruralnet.bg/%d0%b7%d0%b2%d0%b5%d0%bd%d0%be%d1%82%d0%be-%d0%b7%d0%b0-%d1%83%d0%bf%d1%80%d0%b0%d0%b2%d0%bb%d0%b5%d0%bd%d0%b8%d0%b5-%d0%bd%d0%b0-%d0%bd%d1%81%d0%bc-%d0%b1%d0%bb%d0%b0%d0%b3%d0%be%d0%b4%d0%b0%d1%80/?_gl=1*1qtmsb3*_ga*MTYzNTIwMzY2MS4xNjg0Mzg4NTAy*_up*MQ...

4.b) Стъпки, предприети за осигуряване на публичност на програмата (член 13 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 808/2014 на Комисията)

В изпълнение на Комуникационния план на ПРСР 2014-2020 г., през 2022 г., са извършени следните дейности:

Сключени договори за информираност и публичност през 2022 г.:

1. „Закупуване на програмно време за излъчване на информационни материали по ПРСР 2014-2020 г. в програмата на Агро Ти Ви “.

Изпълнение: към 31.12.2022 г. договорът е изпълнен.

2. „Закупуване на програмно време за излъчване на информационни материали по ПРСР 2014-2020 г. в програмата на телевизия Еуроком“

Изпълнение: към 31.12.2022 г. договорът е изпълнен.

3. „Закупуване на програмно време за излъчване на информационни материали по ПРСР 2014-2020 г. в програмата на България он еър“

Изпълнение: към 31.12.2022 г. договорът е изпълнен.

4. „Закупуване на програмно време за излъчване на информационни материали по ПРСР 2014-2020 г. в ефира на Дарик Радио“

Изпълнение: към 31.12.2022 г. договорът е изпълнен.

5. „Закупуване на програмно време за излъчване на информационни материали (рубрики) по ПРСР (2014-2020 Г.) в ефира на БНР“

Изпълнение: към 31.12.2022 г. договорът е изпълнен.

6. „Реализиране на рекламна кампания с цел презентиране на добрите практики по Програмата за развитие на селските райони (2014-2020 г.) на страниците на вестник Земя“

Изпълнение: към 31.12.2022 г. договорът е в процес на изпълнение.

7. „Реализиране на рекламна кампания с цел презентиране на добрите практики по Програмата за

развитие на селските райони за периода 2014-2020 г. в публичното пространство – www.bgnes.bg“

Изпълнение: към 31.12.2022 г. договорът е в процес на изпълнение.

8. „Закупуване на програмно време за излъчване на информационни материали (репортажи и клипове) по Програма за развитие на селските райони (2014-2020 г.) в програмата на радио ФОКУС“

Изпълнение: към 31.12.2022 г. договорът е в процес на изпълнение.

9. „Закупуване на програмно време за излъчване на информационни материали (репортажи/рубрики) по Програма за развитие на селските райони (2014-2020 г.) в Wness TV и Soul & Peper TV“

Изпълнение: към 31.12.2022 г. договорът е в процес на изпълнение.

10. „Закупуване на програмно време за излъчване на информационни материали (рубрики) по Програма за развитие на селските райони (2014-2020 г.) в програмата на Българската Национална Телевизия (БНТ)“

Изпълнение: към 31.12.2022 г. договорът е в процес на изпълнение.

11. „Закупуване на програмно време за излъчване на информационни материали (рубрики) по Програма за развитие на селските райони (2014-2020 г.) в програмата на Нова телевизия“

Изпълнение: към 31.12.2022 г. договорът е в процес на изпълнение.

12. „Изработване и реализиране на видео съдържание по Програмата за развитие на селските райони (2014-2020 г.) в медиите/дигиталните канали на БТВ Медиа Груп“

Изпълнение: към 31.12.2022 г. договорът е в процес на изпълнение.

13. „Закупуване на програмно време за излъчване на информационни материали (рубрики) по ПРСР в Euronews“

Изпълнение: към 31.12.2022 г. договорът е в процес на изпълнение.

14. „Наем на изложбена площ и изложбен реквизит за провеждане Коледен пазар на земеделски производители, в рамките на събитието „Sofia Christmas Fest 2022“ на територията на Националния дворец на културата, под егидата на Министерството на земеделието“

Изпълнение: към 31.12.2022 г. договорът е изпълнен.

Закупуване на програмно време за излъчване на информационни материали (репортажи и клипове) за Програма за развитие на селските райони (2014-2020 г.) се цели да се ускори и улесни изпълнението на проектите на бенефициентите, както и да се популяризира ПРСР.

Целта е хората да се запознаят отблизо с мерките за подпомагане, както и да се популяризира приноса и значението на Програмата за съхранението и развитието на селските райони.

5. ДЕЙСТВИЯ, ПРЕДПРИЕТИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕДВАРИТЕЛНИТЕ УСЛОВИЯ

Този раздел се отнася само за годишния/ите доклад/и за изпълнението 2015, 2016

6. ОПИСАНИЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОДПРОГРАМИТЕ

Този раздел се отнася само за годишния/ите доклад/и за изпълнението 2016, 2018

7. ОЦЕНКА НА ИНФОРМАЦИЯТА И НАПРЕДЪКА В ПОСТИГАНЕТО НА ЦЕЛИТЕ НА ПРОГРАМАТА

Този раздел се отнася само за годишния/ите доклад/и за изпълнението 2016, 2018

8. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИ С ЦЕЛ ОТЧИТАНЕ НА ПРИНЦИПИТЕ, ОПРЕДЕЛЕНИ В ЧЛЕНОВЕ 5, 7 И 8 ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1303/2013

Този раздел се отнася само за годишния/ите доклад/и за изпълнението 2016, 2018

9. НАПРЕДЪК В ОСИГУРЯВАНЕТО НА ИНТЕГРИРАН ПОДХОД ПРИ ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ЕЗФРСР И НА ДРУГИ ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ НА ЕС

Този раздел се отнася само за годишния/ите доклад/и за изпълнението 2018

10. ДОКЛАД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ЧЛЕН 46 ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1303/2013)

30А. Започнала ли е предварителната оценка?	Да
30Б. Завършена ли е предварителната оценка?	Да
30. Дата на завършване на предварителната оценка	31-05-2018
31.1. Вече започнал ли е процес на избор или определяне?	Да
13А. Споразумението за финансиране подписано ли е?	Да
13. Дата на подписване на споразумението за финансиране с органа, изпълняващ финансовия инструмент	03-09-2020

Списък на финансовите инструменти

Наименование на финансовия инструмент	Вид на финансовия инструмент	Свързани фондове — част от фондови структури
Финансов инструмент по ПРСР 2014-2020	Fund of funds specific fund	Финансов инструмент по ПРСР 2014-2020
Финансов инструмент по ПРСР 2014-2020	Fund of funds	

I. Идентификация на програмата и приоритета или мярката, от които се предоставя подкрепа от ЕСИ фондовете (член 46, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕС) № 1303/2013)	
1. Приоритетни оси или мерки в подкрепа на финансовия инструмент, включително фонд или фондове, по програмата на ЕСИ фондовете	
1.1. Идентификатори (номер и наименование) на всяка приоритетна ос или мярка в подкрепа на финансовия инструмент по програма на ЕСИ фонд	M04 — Инвестиции в материални активи (член 17) M06 — Развитие на стопанства и предприятия (член 19) M19 — Подкрепа за местно развитие по LEADER (BOMP — водено от общностите местно развитие) (член 35 от Регламент (ЕС) № 1303/2013)
2. Наименование на ЕСИ фонда/фондовете, подкрепящ(и) финансовия инструмент по приоритетната ос или мярката	Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР)
3.01 Сума по ЕСИ фондовете, за която е поето задължение в споразумението за финансиране по отношение на отделните акцентирани области, споменати в член 5 от Регламент (ЕС) № 1305/2013, по мерки	M04 / 2A: 13 000 000,00 M06 / 6A: 1 500 000,00 M19 / 6B: 2 500 000,00 Total: 17 000 000,00
3.1. Сума на средствата от ЕСИ фондове, ангажирани за тази тематична цел	T03: 13 000 000,00 T08: 1 500 000,00 T09: 2 500 000,00 Total: 17 000 000,00
4. Други програми на ЕСИ фондовете, предоставящи принос към финансовия инструмент	
4.1. Номер ССИ на всяка друга програма по ЕСИ фондовете, предоставяща финансово участие във финансовия инструмент	
30. Дата на завършване на предварителната оценка	31.05.2018
31. Избор на организациите, прилагащи финансовия инструмент	
31.1. Вече започнал ли е процес на избор или определяне	Да
II. Описание на финансовия инструмент и уредбата за изпълнението му (член 46, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕС) № 1303/2013)	
5. Наименование на финансовия инструмент	Финансов инструмент по ПРСР 2014-2020
6. Официален адрес/място на стопанска дейност на финансовия инструмент (държава и град)	Република България, гр. София 1000, ул. "Кърниградска" № 19, ет. 3
7. Уредба за изпълнение	

7.1. Финансови инструменти, създадени на равнището на Съюза, управлявани пряко или косвено от Комисията, както е посочено в член 38, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС) № 1303/2013, подкрепяни с финансово участие на програми по ЕСИ фондовете	Не
7.1.1. Наименование на финансовия инструмент на равнището на Съюза	
7.2. Финансов инструмент, създаден на национално, регионално, международно или трансгранично равнище, управляван от или на отговорността на управляващия орган, както е посочено в член 38, параграф 1, буква б), подкрепян с финансово участие от програма на европейските структурни и инвестиционни фондове съгласно член 38, параграф 4, букви а), б), в) и г) от Регламент (ЕС) № 1303/2013	Поверяване на задачи по изпълнението чрез пряко възлагане на договор
7.3. Финансов инструмент, съчетаващ финансово участие на УО с финансови продукти на ЕИБ в рамките на Европейския фонд за стратегически инвестиции в съответствие с член 39а, посочени в член 38, параграф 1, буква в)	
8. Вид на финансовия инструмент	Фондове — част от фондови структури
10. Правен статут на финансовия инструмент съгласно член 38, параграф 6 и член 39а, параграф 5, буква б) от Регламент (ЕС) № 1303/2013 (само за финансови инструменти, посочени в член 38, параграф 1, букви б) и в): доверителна сметка, открита на името на изпълняващата организация и в полза на управляващия орган или отделен финансов блок в рамките на финансовата институция	Доверителна сметка
III. Идентификация на органа, изпълняващ финансовия инструмент, и на органа, изпълняващ фонд или фондове, където е приложимо, както е посочено в член 38, параграф 1), букви а), б) и в) от Регламент (ЕС) № 1303/2013 (член 46, параграф 2, буква в) от Регламент (ЕС) № 1303/2013)	
11. Орган, изпълняващ финансовия инструмент	
11.1. Вид на изпълняващия орган съгласно член 38, параграф 4 и член 39а, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 1303/2013: съществуващ или новосъздаден правен субект, чиято функция е изпълнението на финансови инструменти; Европейската инвестиционна банка; Европейският инвестиционен фонд; международна финансова институция, в която дадена държава членка притежава дялове; банка	Публична банка или институция

или институция, която е публична собственост, учредена като правен субект, извършващ финансови дейности на професионална основа; публичноправен или частноправен орган; управляващ орган, който пряко предприема задачи по изпълнението (само за заеми и гаранции)	
11.1.1. Наименование на органа, изпълняващ финансовия инструмент	“Фонд мениджър на финансови инструменти в България” ЕАД
11.1.2. Официален адрес/място на стопанска дейност (държава и град) на органа, изпълняващ финансовия инструмент	Република България, гр. София 1000, ул. "Кърниградска" № 19, ет. 3
12. Процедура за избор на органа, изпълняващ финансовия инструмент: възлагане на обществена поръчка; друга процедура.	Пряко възлагане на поръчка на публични банки или институции
12.1. Описание на другата процедура за избор на органа, изпълняващ финансовия инструмент	
13. Дата на подписване на споразумението за финансиране с органа, изпълняващ финансовия инструмент	03.09.2020
IV. Общ размер на приноса от програмата, по приоритет или мярка, изплатен на финансовия инструмент, както и направени разходи за управление или платени такси за управление (член 46, параграф 2, букви г) и д) от Регламент (ЕС) № 1303/2013)	
14. Общ размер на финансовото участие на програмата, за който е поето задължение в споразумението за финансиране (в евро)	M04: 15 294 118,00 M06: 1 764 706,00 M19: 2 941 176,00 Total: 20 000 000,00
14.1. от които участие на ЕСИ фондове (в евро)	M04: 13 000 000,00 M06: 1 500 000,00 M19: 2 500 000,00 Total: 17 000 000,00
14.1.1. от които ЕФРР (в евро) (незадължително)	
14.1.2. от които Кохезионен фонд (в евро) (незадължително)	
14.1.3. от които ЕСФ (в евро) (незадължително)	
14.1.4. от които ЕЗФРСР (в евро) (незадължително)	M04: 13 000 000,00 M06: 1 500 000,00 M19: 2 500 000,00 Total: 17 000 000,00
14.1.5. от които ЕФМДР (в евро) (незадължително)	
15. Общ размер на финансовото участие на програмата, изплатено на финансовия инструмент (в евро)	M04: 3,823,529.00 M06: 441,177.00 M19: 735,294.00

	Total: 5,000,000.00
15.1. от които стойност на участието на ЕСИ фондове (в евро)	M04: 3,250,000.00 M06: 375,000.00 M19: 625,000.00 Total: 4,250,000.00
15.1.1. от които ЕФРР (в евро)	0,00
15.1.2. от които Кохезионен фонд (в евро)	0,00
15.1.3. от които ЕСФ (в евро)	0,00
15.1.4. от които ЕЗФРСР (в евро)	M04: 3 250 000,00 M06: 375 000,00 M19: 625 000,00 Total: 4 250 000,00
15.1.5. от които ЕФМДР (в евро)	0,00
15.2. от които общ размер национално съфинансиране (в евро)	M04: 573,529.00 M06: 66,177.00 M19: 110,294.00 Other: 0.00 Total: 750,000.00
15.2.1. от които общ размер национално публично финансиране (в евро)	M04: 573 529,00 M06: 66 177,00 M19: 110 294,00 Total: 750 000,00
15.2.2. от които общ размер национално частно финансиране (в евро)	
16. Общ размер на финансовото участие на програмата, изплатено на финансовия инструмент съгласно Инициативата за младежка заетост (ИМЗ) (в евро)	
17. Общ размер на разходите за управление и таксите за управление, платени със средства от програмата (в евро)	M04: 84 222,00 M06: 9 718,00 M19: 16 197,00 Total: 110 137,00
17.1. от които за основно възнаграждение (в евро)	M04: 84 222,00 M06: 9 718,00 M19: 16 197,00 Total: 110 137,00
17.2. от които за възнаграждение, обвързано с резултатите (в евро)	
18. Капитализирани разходи за управление или такси за управление съгласно член 42, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 (приложимо само за окончателния доклад) (в евро)	
19. Капитализирано субсидиране на лихвата или	

субсидиране на гаранционната такса съгласно член 42, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) № 1303/2013 (отнася се само за окончателен доклад) (в евро)	
20. Размер на приноса от програмата за последващи инвестиции в крайни получатели съгласно член 42, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 (отнася се само за окончателен доклад) (в евро)	
21. Принос за земя и/или недвижима собственост във финансовия инструмент съгласно член 37, параграф 10 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 (отнася се само за окончателен доклад) (в евро)	
VI. Изпълнението на финансовия инструмент, включително на напредъка по отношение на неговото създаване и на избора на органите, изпълняващи финансовия инструмент (включително органа, прилагащ финансирането от фонд — част от фондова структура) (член 46, параграф 2, буква е) от Регламент (ЕС) № 1303/2013)	
32. Информация дали финансовият инструмент все още е функционирал в края на отчетната година	Да
32.1. Ако финансовият инструмент не е функционирал в края на отчетната година — датата на приключване	
VII. Лихви и други печалби, генерирани от подкрепата от европейските структурни и инвестиционни фондове за финансовия инструмент, програмни средства, възстановени на финансовия инструмент от инвестиции, както е посочено в членове 43 и 44, суми, използвани за диференцирано третиране, както е посочено в член 43а, и стойността на капиталовите инвестиции спрямо предходни години (член 46, параграф 2, букви ж) и и) от Регламент (ЕС) № 1303/2013)	
35. Лихви и други печалби, генерирани от плащания от ЕСИ фондове към финансовия инструмент (в евро)	0,00
37. Размер на средствата, които могат да бъдат отнесени към европейските структурни и инвестиционни фондове и са използвани съгласно членове 44 и 43а	0,00
37.1. от които — суми, платени за диференцирано третиране на инвеститори, работещи съгласно принципа на пазарната икономика, които предоставят насрещни ресурси към подкрепата от европейските структурни и инвестиционни фондове на финансовия инструмент или които инвестират съвместно на равнището на крайния получател (в EUR)	0,00
37.2. от които суми за възстановяване на	0,00

направени разходи за управление и заплащане на такси за управление на финансовия инструмент (в евро)	
37.3. от които — суми за покриване на загубите в номиналния размер на финансовото участие на европейските структурни и инвестиционни фондове за финансовия инструмент в резултат на отрицателни лихви, ако тези загуби възникнат въпреки активното управление на касовите наличности от структурите, изпълняващи финансови инструменти (в EUR)	0,00
VIII. Напредък в постигането на очаквания лостов ефект на инвестициите, направени от финансовия инструмент, и стойност на инвестициите и участията (член 46, параграф 2, буква з) от Регламент (ЕС) № 1303/2013)	
38. Общ размер на другия принос, извън ЕСИ фондовете, набран от финансовия инструмент (в евро)	
38.1. Общ размер на другите участия (извън ЕСИ фондовете), за които е поет ангажимент в споразумението за финансиране с органа, изпълняващ финансовия инструмент (в евро)	22 520 196,33
38.1A. Участие по финансовия продукт на ЕИБ, за което е поето задължение в рамките на споразумението за финансиране с органа, изпълняващ финансовия инструмент (само за инструменти по член 38, параграф 1, буква в) (в EUR)	0,00
38.2. Общ размер на другите участия (извън ЕСИ фондовете), изплатени на финансовия инструмент (в евро)	1 237 984,46
38.2.1. от които държавно участие (в евро)	734 354,23
38.2.2. от които частни участия (в евро)	503 630,23
38.2A. Участие по финансовия продукт на ЕИБ, изплатено към ФИ (само за инструменти по член 38, параграф 1, буква в) (в EUR)	0,00

1.1. Идентификатори (номер и наименование) на всяка приоритетна ос или мярка в подкрепа на финансовия инструмент по програма на ЕСИ фонд	M04 — Инвестиции в материални активи (член 17) M06 — Развитие на стопанства и предприятия (член 19) M19 — Подкрепа за местно развитие по LEADER (BOMP — водено от общностите местно развитие) (член 35 от Регламент (ЕС) № 1303/2013)
3.01 Сума по ЕСИ фондовете, за която е поето задължение в споразумението за финансиране по отношение на отделните акцентирани области, споменати в член 5 от Регламент (ЕС) № 1305/2013, по мерки	
3.1. Сума на средствата от ЕСИ фондове, ангажирани за тази тематична цел	
II. Описание на финансовия инструмент и уредбата за изпълнението му (член 46, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕС) № 1303/2013)	
5. Наименование на финансовия инструмент	Финансов инструмент по ПРСР 2014-2020
6. Официален адрес/място на стопанска дейност на финансовия инструмент (държава и град)	Република България, гр. София 1000, ул. "Кърниградска" № 19, ет. 3
8. Вид на финансовия инструмент	Специфичен фонд — част от фондови структури
8.2. Свързани фондове — част от фондови структури	Финансов инструмент по ПРСР 2014-2020
8.1. Специално съобразени финансови инструменти или финансови инструменти, отговарящи на стандартни условия, т.е. „готови инструменти“	Индивидуализиран
9. Вид на продуктите, предоставяни от финансовия инструмент: заеми, микрокредити, гаранции, дялови или квазидялови инвестиции, друг финансов продукт или друга подкрепа, комбинирани в рамките на финансовия инструмент съгласно член 37, параграф 7 от Регламент (ЕС) № 1303/2013	
9.0.1. Кредити ($\geq 25\,000$ евро)	Да
9.0.2. Микрокредити ($< 25\,000$ евро, предоставени на микропредприятия) според SEC/2011/1134 оконч.	Да
9.0.3. Гаранции	Не
9.0.4. Дялова инвестиция	Не
9.0.5. Квазидялова инвестиция	Не
9.0.6. Други финансови продукти	Не
9.0.7. Друга подкрепа, комбинирана с финансов инструмент	Не

9.1. Описание на другия финансов продукт	
9.2. Друга подкрепа, комбинирана в рамките на финансовия инструмент: безвъзмездни средства, лихвени субсидии, субсидии за гаранционни такси съгласно член 37, параграф 7 от Регламент (ЕС) № 1303/2013	
10. Правен статут на финансовия инструмент съгласно член 38, параграф 6 и член 39а, параграф 5, буква б) от Регламент (ЕС) № 1303/2013 (само за финансови инструменти, посочени в член 38, параграф 1, букви б) и в): доверителна сметка, открита на името на изпълняващата организация и в полза на управляващия орган или отделен финансов блок в рамките на финансовата институция	Доверителна сметка
III. Идентификация на органа, изпълняващ финансовия инструмент, и на органа, изпълняващ фонд или фондове, където е приложимо, както е посочено в член 38, параграф 1), букви а), б) и в) от Регламент (ЕС) № 1303/2013 (член 46, параграф 2, буква в) от Регламент (ЕС) № 1303/2013)	
11. Орган, изпълняващ финансовия инструмент	
11.1. Вид на изпълняващия орган съгласно член 38, параграф 4 и член 39а, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 1303/2013: съществуващ или новосъздаден правен субект, чиято функция е изпълнението на финансови инструменти; Европейската инвестиционна банка; Европейският инвестиционен фонд; международна финансова институция, в която дадена държава членка притежава дялове; банка или институция, която е публична собственост, учредена като правен субект, извършващ финансови дейности на професионална основа; публичноправен или частноправен орган; управляващ орган, който пряко предприема задачи по изпълнението (само за заеми и гаранции)	Публичноправна или частноправна организация
11.1.1. Наименование на органа, изпълняващ финансовия инструмент	“Фонд мениджър на финансови инструменти в България” ЕАД
11.1.2. Официален адрес/място на стопанска дейност (държава и град) на органа, изпълняващ финансовия инструмент	„ПИБ“ АД: София, България - бул. „Цариградско шосе“ № 111 П, гр. София 1784
12. Процедура за избор на органа, изпълняващ финансовия инструмент: възлагане на обществена поръчка; друга процедура.	Пряко възлагане на поръчка на публични банки или институции
12.1. Описание на другата процедура за избор на	

органа, изпълняващ финансовия инструмент	
13. Дата на подписване на споразумението за финансиране с органа, изпълняващ финансовия инструмент	25.11.2021
IV. Общ размер на приноса от програмата, по приоритет или мярка, изплатен на финансовия инструмент, както и направени разходи за управление или платени такси за управление (член 46, параграф 2, букви г) и д) от Регламент (ЕС) № 1303/2013)	
14. Общ размер на финансовото участие на програмата, за който е поето задължение в споразумението за финансиране (в евро)	M04: 14 975 066,00 M06: 1 727 892,00 M19: 2 879 820,00 Total: 19 582 778,00
14.1. от които участие на ЕСИ фондове (в евро)	M04: 12 728 806,00 M06: 1 468 708,00 M19: 2 447 847,00 Total: 16 645 361,00
14.1.1. от които ЕФРР (в евро) (незадължително)	
14.1.2. от които Кохезионен фонд (в евро) (незадължително)	
14.1.3. от които ЕСФ (в евро) (незадължително)	
14.1.4. от които ЕЗФРСР (в евро) (незадължително)	M04: 12 728 806,00 M06: 1 468 708,00 M19: 2 447 847,00 Total: 16 645 361,00
14.1.5. от които ЕФМДР (в евро) (незадължително)	
15. Общ размер на финансовото участие на програмата, изплатено на финансовия инструмент (в евро)	M04: 3,743,767.00 M06: 431,973.00 M19: 719,955.00 Total: 4,895,695.00
15.1. от които стойност на участието на ЕСИ фондове (в евро)	M04: 3,182,202.00 M06: 367,177.00 M19: 611,962.00 Total: 4,161,341.00
15.1.1. от които ЕФРР (в евро)	
15.1.2. от които Кохезионен фонд (в евро)	
15.1.3. от които ЕСФ (в евро)	
15.1.4. от които ЕЗФРСР (в евро)	M04: 3 182 202,00 M06: 367 177,00 M19: 611 962,00 Total: 4 161 341,00
15.1.5. от които ЕФМДР (в евро)	
15.2. от които общ размер национално	M04: 561,565.00

съфинансиране (в евро)	M06: 64,796.00 M19: 107,993.00 Total: 734,354.00
15.2.1. от които общ размер национално публично финансиране (в евро)	M04: 561 565,00 M06: 64 796,00 M19: 107 993,00 Total: 734 354,00
15.2.2. от които общ размер национално частно финансиране (в евро)	
16. Общ размер на финансовото участие на програмата, изплатено на финансовия инструмент съгласно Инициативата за младежка заетост (ИМЗ) (в евро)	
17. Общ размер на разходите за управление и таксите за управление, платени със средства от програмата (в евро)	
17.1. от които за основно възнаграждение (в евро)	
17.2. от които за възнаграждение, обвързано с резултатите (в евро)	
18. Капитализирани разходи за управление или такси за управление съгласно член 42, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 (приложимо само за окончателния доклад) (в евро)	
19. Капитализирано субсидиране на лихвата или субсидиране на гаранционната такса съгласно член 42, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) № 1303/2013 (отнася се само за окончателен доклад) (в евро)	
20. Размер на приноса от програмата за последващи инвестиции в крайни получатели съгласно член 42, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 (отнася се само за окончателен доклад) (в евро)	
21. Принос за земя и/или недвижима собственост във финансовия инструмент съгласно член 37, параграф 10 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 (отнася се само за окончателен доклад) (в евро)	
V. Общ размер на подкрепата, платена на крайни получатели, или в полза на крайни получатели, или за която са поети задължения по договори за гаранция от финансовия инструмент за инвестиции в крайни получатели, по програма и приоритет или мярка на ЕСИ фондовете (член 46, параграф 2, буква д) от Регламент (ЕС) № 1303/2013)	
22. Наименование финансов продукт, предлаган от финансовия инструмент	Финансов инструмент по ПРСР 2014-2020 - заеми
22.1. Вид финансов продукт, предлаган от	Заем

финансовия инструмент	
24. Общ размер на финансовото участие на програмата, ангажирано за тези договори за заем, гаранция, дялова или квазидялова инвестиция или други финансови продукти с крайни получатели (в евро)	Other: 503 630,00 Total: 503 630,00
24.1. от които общ размер на финансовото участие на ЕСИ фондовете (в евро)	Other: 428 086,00 Total: 428 086,00
25. Обща размер на финансовото участие на програмата, платен на крайни получатели посредством заеми, микрокредити, дялов капитал или други продукти, а за гаранциите — ангажиран за заеми, платени на крайни получатели, по продукти (в евро)	M04: 503 630,00 Total: 503 630,00
25.1. от които общ размер на финансовото участие на ЕСИ фондовете (в евро)	M04: 428,086.00 Other: 0.00 Total: 428,086.00
25.1.1. от които по ЕФРР (в евро)	0,00
25.1.2. от които Кохезионен фонд (в евро)	0,00
25.1.3. от които по ЕСФ (в евро)	0,00
25.1.4. от които по ЕЗФРСР (в евро)	M04: 428 086,00 Total: 428 086,00
25.1.5. от които по ЕФМДР (в евро)	0,00
25.2. от които общ размер национално публично съфинансиране (в евро)	M04: 75 544,00 Total: 75 544,00
25.3. от които общ размер национално частно съфинансиране (в евро)	
27. Брой договори за заем/гаранция/дялов капитал или квазидялов капитал/друг финансов продукт, подписани с крайни получатели, по продукти	M04: 4,00 Total: 4
28. Брой инвестиции за заем/гаранция/дялов капитал или квазидялов капитал/друг финансов продукт, направени в крайни получатели, по продукти	M04: 3,00 Total: 3
29. Брой крайни получатели, подпомагани от финансовия продукт	M04: 3.00 M06: 0.00 M19: 0.00 Total: 3
29.1. от които големи предприятия	
29.2. от които МСП	M04: 2,00 Total: 2
29.2.1. от които микропредприятия	M04: 2,00

	Total: 2
29.3. от които физически лица	M04: 1,00 Total: 1
29.4. от които други видове подпомагани крайни получатели	
29.4.1. описание на другите видове подпомагани крайни получатели	
33. Общ брой необслужвани изплатени кредити	0
34. Обща сума на изплатени, но необслужвани кредити (в евро)	0,00
38. Общ размер на другия принос, извън ЕСИ фондовете, набран от финансовия инструмент (в евро)	
38.3. Общ размер на другите участия (извън ЕСИ фондовете), мобилизирани на равнището на крайните получатели (в евро)	579 174,00
38.3.1. от които публичен принос (в евро)	75 544,00
38.3.2. от които частен принос (в евро)	503 630,00
39. Очакван и постигнат ефект на лоста, с посочване на споразумението за финансиране	
39.1. Очакван ефект на лоста за заем с позоваване на споразумението за финансиране	2,34
39.2. Постигнат ефект на лоста за заем в края на отчетната година	2,30
39.3. Инвестиции, мобилизирани чрез финансови инструменти по ЕСИФ за кредит (в евро) (незадължително)	0,00
VI. Изпълнението на финансовия инструмент, включително на напредъка по отношение на неговото създаване и на избора на органите, изпълняващи финансовия инструмент (включително органа, прилагащ финансирането от фонд — част от фондова структура) (член 46, параграф 2, буква е) от Регламент (ЕС) № 1303/2013)	
32. Информация дали финансовият инструмент все още е функционирил в края на отчетната година	Да
32.1. Ако финансовият инструмент не е функционирил в края на отчетната година — датата на приключване	
VII. Лихви и други печалби, генерирани от подкрепата от европейските структурни и инвестиционни фондове за финансовия инструмент, програмни средства, възстановени на финансовия инструмент от инвестиции, както е посочено в членове 43 и 44, суми, използвани за диференцирано третиране, както е посочено в член 43а, и стойността на капиталовите инвестиции спрямо предходни години (член 46, параграф 2, букви ж) и и) от Регламент (ЕС) № 1303/2013)	

35. Лихви и други печалби, генерирани от плащания от ЕСИ фондове към финансовия инструмент (в евро)	0,00
36. Суми, възстановени на финансовия инструмент, отнасящи се до подкрепа от ЕСИ фондове, до края на отчетната година (в евро)	15 837,00
36.1. от които вноски по главница (в евро)	15 814,00
36.2. от които печалби, други приходи и доходи (в евро)	23,00
37. Размер на средствата, които могат да бъдат отнесени към европейските структурни и инвестиционни фондове и са използвани съгласно членове 44 и 43а	0,00
37.1. от които — суми, платени за диференцирано третиране на инвеститори, работещи съгласно принципа на пазарната икономика, които предоставят насрещни ресурси към подкрепата от европейските структурни и инвестиционни фондове на финансовия инструмент или които инвестират съвместно на равнището на крайния получател (в EUR)	0,00
37.2. от които суми за възстановяване на направени разходи за управление и заплащане на такси за управление на финансовия инструмент (в евро)	0,00
37.3. от които — суми за покриване на загубите в номиналния размер на финансовото участие на европейските структурни и инвестиционни фондове за финансовия инструмент в резултат на отрицателни лихви, ако тези загуби възникнат въпреки активното управление на касовите наличности от структурите, изпълняващи финансови инструменти (в EUR)	0,00
VIII. Напредък в постигането на очаквания лостов ефект на инвестициите, направени от финансовия инструмент, и стойност на инвестициите и участията (член 46, параграф 2, буква з) от Регламент (ЕС) № 1303/2013)	
38. Общ размер на другия принос, извън ЕСИ фондовете, набран от финансовия инструмент (в евро)	
38.1. Общ размер на другите участия (извън ЕСИ фондовете), за които е поет ангажимент в споразумението за финансиране с органа, изпълняващ финансовия инструмент (в евро)	22 520 196,00
38.1А. Участие по финансовия продукт на ЕИБ, за което е поето задължение в рамките на споразумението за финансиране с органа,	

изпълняващ финансовия инструмент (само за инструменти по член 38, параграф 1, буква в) (в EUR)	
38.2. Общ размер на другите участия (извън ЕСИ фондовете), изплатени на финансовия инструмент (в евро)	1 237 984,00
38.2.1. от които държавно участие (в евро)	734 354,00
38.2.2. от които частни участия (в евро)	503 630,00
38.2A. Участие по финансовия продукт на ЕИБ, изплатено към ФИ (само за инструменти по член 38, параграф 1, буква в) (в EUR)	
IX. Принос на финансовия инструмент за постигането на показателите на засегнатия приоритет или мярка (член 46, параграф 2, буква й) от Регламент (ЕС) № 1303/2013)	
41. Показател за изпълнението (кодов номер и наименование), за който допринася финансовият инструмент	O2 - Общ размер на инвестициите (M04)
41.1. Целева стойност на индикатора за изпълнението	24 034 706,00
41.2. Стойност, постигната от финансовия инструмент по отношение на целевата стойност на индикатора за изпълнението	1 010 000,00
41. Показател за изпълнението (кодов номер и наименование), за който допринася финансовият инструмент	O2 - Общ размер на инвестициите (M06)
41.1. Целева стойност на индикатора за изпълнението	2 773 235,00
41.2. Стойност, постигната от финансовия инструмент по отношение на целевата стойност на индикатора за изпълнението	0,00
41. Показател за изпълнението (кодов номер и наименование), за който допринася финансовият инструмент	O2 - Общ размер на инвестициите (M19)
41.1. Целева стойност на индикатора за изпълнението	4 622 059,00
41.2. Стойност, постигната от финансовия инструмент по отношение на целевата стойност на индикатора за изпълнението	0,00

11. КОДИРАЩИ ТАБЛИЦИ ЗА ОБЩИ И СПЕЦИФИЧНИ ЗА ПРОГРАМАТА ПОКАЗАТЕЛИ И КОЛИЧЕСТВЕНИ ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ

Към приложението за мониторинг

Приложение II

Подробна таблица, представяща нивото на изпълнение за области с поставен акцент, включително показатели за изпълнение

Акцентирана област 1А							
FA/M	Наименование на целевия показател	Период	Въз основа на одобреното (ако е приложимо)	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Цел за 2025 г.
1А	T1: процент на разходи по членове 14, 15 и 35 от Регламент (ЕС) № 1305/2013 във връзка с общите разходи за ПРСР (област с поставен акцент 1А)	2014-2022			0,41	16,98	2,41
		2014-2021			0,33	13,67	
		2014-2020			0,29	12,01	
		2014-2019			0,23	9,53	
		2014-2018			0,18	7,46	
		2014-2017			0,11	4,56	
		2014-2016					
		2014-2015					

Акцентирана област 1В							
FA/M	Наименование на целевия показател	Период	Въз основа на одобреното (ако е приложимо)	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Цел за 2025 г.
1В	T2: общ брой на операциите за сътрудничество, подпомагани по мярката за сътрудничество (член 35 от Регламент (ЕС) № 1305/2013) (групи, мрежи/кълъстери, пилотни проекти...) (област с поставен акцент 1В)	2014-2022					470,00
		2014-2021					
		2014-2020					
		2014-2019					
		2014-2018					
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					

Акцентирана област 1С							
FA/M	Наименование на целевия показател	Период	Въз основа на одобреното (ако е приложимо)	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Цел за 2025 г.
1С	ТЗ: общ брой на участниците в обученията съгласно член 14 от Регламент (ЕС) № 1305/2013 (област с поставен акцент 1В)	2014-2022			2 030,00	42,29	4 800,00
		2014-2021					
		2014-2020					
		2014-2019					
		2014-2018					
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					

Акцентирана област 2А							
FA/M	Наименование на целевия показател	Период	Въз основа на одобреното (ако е приложимо)	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Цел за 2025 г.
2А	Т4: процент на земеделските стопанства, получаващи подпомагане по ПРСР за инвестиции в преструктуриран е или модернизация (област с поставен акцент 2А)	2014-2022	0,26	48,16	0,25	46,31	0,54
		2014-2021	0,25	46,31	0,25	46,31	
		2014-2020	0,29	53,72	0,22	40,75	
		2014-2019	0,29	53,72	0,38	70,39	
		2014-2018	0,31	57,43	0,31	57,43	
		2014-2017	0,30	55,57	0,11	20,38	
		2014-2016	0,16	29,64	0,04	7,41	
		2014-2015					
FA/M	Показател за изпълнението	Период	Поети ангажменти	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Планирано за 2023 г.
2А	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	904 737 492,00	166,10	282 649 874,74	51,89	544 682 066,00
M01	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	2 556 630,00	51,13	4 618,90	0,09	5 000 000,00
M01.1	О1 - Общо публични разходи	2014-2022			4 618,90	0,12	4 000 000,00
M01.1	О12 - Брой на участниците в обучения	2014-2022			203,00	10,15	2 000,00
M02	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	9 421 915,00	98,19	2 549 981,10	26,57	9 595 431,80
M02.1	О13 - Брой на консултираните бенефициери	2014-2022			5 473,00	64,69	8 460,00
M04	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	694 418 500,00	193,27	177 553 722,67	49,42	359 290 503,70
M04	О2 - Общ размер на инвестициите	2014-2022			357 465 166,81	63,93	559 165 890,30
M04.1	О1 - Общо публични разходи	2014-2022			176 748 722,67	49,19	359 290 503,70
M04.1	О4 - Брой на стопанствата/бенефициерите, получаващи подкрепа	2014-2022			980,00	49,00	2 000,00
M04.3	О1 - Общо публични разходи	2014-2022					29 965 859,90
M06	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	88 685 508,00	105,65	63 859 059,00	76,07	83 945 294,10
M06	О2 - Общ размер на инвестициите	2014-2022			63 816 667,00	76,02	83 945 294,10

M06.3	О4 - Брой на стопанствата/бен ефициерите, получаващи подкрепа	2014-2022			7 506,00	170,59	4 400,00
M16	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	4 998 376,00	34,74	445 006,07	3,09	14 388 889,00
M21	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	81 371 995,00	183,01	38 237 487,00	86,00	44 461 947,40
M21	О4 - Брой на стопанствата/бен ефициерите, получаващи подкрепа	2014-2022					29 000,00
M22	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	23 284 568,00	83,16			28 000 000,00
M22	О4 - Брой на стопанствата/бен ефициерите, получаващи подкрепа	2014-2022					30 000,00

Акцентирана област 2В							
FA/M	Наименование на целевия показател	Период	Въз основа на одобреното (ако е приложимо)	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Цел за 2025 г.
2В	Т5: процент на земеделските стопанства, разполагащи с бизнес план за развитие/инвестиции за млади земеделски стопани, подпомагани по ПРСР (област с поставен акцент 2Б)	2014-2022	0,98	98,13	0,97	97,13	1,00
		2014-2021	0,97	97,13	0,97	97,13	
		2014-2020	1,01	101,13	0,99	99,13	
		2014-2019	18 864,81	1 888 979,31	0,94	94,12	
		2014-2018	0,73	73,10	0,73	73,10	
		2014-2017	0,74	74,10	0,74	74,10	
		2014-2016	0,42	42,06	0,01	1,00	
		2014-2015					
FA/M	Показател за изпълнението	Период	Поети ангажименти	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Планирано за 2023 г.
2В	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	307 562 762,00	156,11	125 674 667,82	63,79	197 020 524,40
M01	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	1 651 824,00	82,59	4 618,90	0,23	2 000 000,00
M01.1	О1 - Общо публични разходи	2014-2022			4 618,90	0,23	2 000 000,00
M01.1	О12 - Брой на участниците в обучения	2014-2022			203,00	20,30	1 000,00
M02	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	3 349 888,00	102,93	1 655 313,10	50,86	3 254 531,80
M02.1	О13 - Брой на консултираните бенефициери	2014-2022			2 188,00	243,11	900,00
M04	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	181 604 050,00	216,06	53 075 886,82	63,15	84 052 971,50
M04	О2 - Общ размер на инвестициите	2014-2022			106 643 368,43	76,13	140 088 285,80
M04.1	О4 - Брой на стопанствата/бенефициерите, получаващи подкрепа	2014-2022			226,00	86,92	260,00
M06	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	120 957 000,00	112,30	70 938 849,00	65,86	107 713 021,10
M06	О2 - Общ размер на инвестициите	2014-2022			71 697 177,00	66,56	107 713 021,10
M06.1	О1 - Общо публични разходи	2014-2022			70 938 849,00	65,86	107 713 021,10
M06.1	О4 - Брой на стопанствата/бенефициерите,	2014-2022			3 580,00	96,76	3 700,00

	получаващи подкрепа						
--	---------------------	--	--	--	--	--	--

Акцентирана област 2C+							
FA/M	Наименование на целевия показател	Период	Въз основа на одобреното (ако е приложимо)	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Цел за 2025 г.
2C+	Фирми, получили подпомагане (брой)	2014-2022			6,00	5,00	120,00
		2014-2021					
		2014-2020					
		2014-2019					
		2014-2018					
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					
FA/M	Показател за изпълнението	Период	Поети ангажименти	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Планирано за 2023 г.
2C+	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	20 451 104,00	110,55	979 214,46	5,29	18 500 000,00
M08	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	20 451 104,00	110,55	979 214,46	5,29	18 500 000,00
M08.6	O1 - Общо публични разходи	2014-2022			979 214,46	5,29	18 500 000,00

Акцентирана област 3А							
FA/M	Наименование на целевия показател	Период	Въз основа на одобреното (ако е приложимо)	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Цел за 2025 г.
3А	Т6: процент на земеделските стопанства, получаващи подпомагане по схеми за качество, местни пазари и къси вериги на доставки и групи/организации на производителите (област с поставен акцент 3А)	2014-2022	0,12	306,61	0,12	306,61	0,04
		2014-2021	0,13	332,16	0,12	306,61	
		2014-2020	0,12	306,61	0,12	306,61	
		2014-2019	0,05	127,76	0,05	127,76	
		2014-2018	0,03	76,65	0,03	76,65	
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					
FA/M	Показател за изпълнението	Период	Поети ангажменти	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Планирано за 2023 г.
3А	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	500 627 139,60	115,42	142 344 146,63	32,82	433 729 720,50
M01	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	381 840,00	190,92	4 919,73	2,46	200 000,00
M01.1	О1 - Общо публични разходи	2014-2022			4 919,73	2,46	200 000,00
M01.1	О12 - Брой на участниците в обучения	2014-2022			203,00	101,50	200,00
M02	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	643 833,60	71,24	332 528,60	36,80	903 715,30
M02.1	О13 - Брой на консултираните бенефициери	2014-2022			2 764,00	81,29	3 400,00
M04	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	441 149 736,00	112,77	119 993 739,86	30,67	391 194 274,90
M04	О2 - Общ размер на инвестициите	2014-2022			240 898 336,80	30,80	782 052 716,60
M04.1 M04.2	О3 - Брой на действията/операциите, получаващи подкрепа	2014-2022			234,00	70,91	330,00
M06	О1 - Общо публични разходи	2014-2022					5 257 548,00
M06	О2 - Общ размер на инвестициите	2014-2022					5 257 548,00
M06.2 M06.4	О4 - Брой на стопанствата/бенефициерите, получаващи подкрепа	2014-2022					80,00

M09	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	16 771 469,00	180,02	5 744 060,70	61,65	9 316 502,00
M09	O3 - Брой на действията/операциите, получаващи подкрепа	2014-2022			19,00	47,50	40,00
M09	O9 - Брой земеделски стопанства, които участват в подпомаганите схеми	2014-2022			328,00	252,31	130,00
M14	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	40 255 163,00	162,31	16 115 129,73	64,97	24 802 124,70
M14	O4 - Брой на стопанствата/бенефициерите, получаващи подкрепа	2014-2022			961,00	160,17	600,00
M16	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	1 425 098,00	69,33	153 768,01	7,48	2 055 555,60
M16.4	O9 - Брой земеделски стопанства, които участват в подпомаганите схеми	2014-2022					15,00

Акцентирана област ЗВ							
FA/M	Наименование на целевия показател	Период	Въз основа на одобреното (ако е приложимо)	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Цел за 2025 г.
ЗВ	Т7: процент на стопанствата, които участват в схеми за управление на риска (област с поставен акцент ЗВ)	2014-2022					0,02
		2014-2021					
		2014-2020					
		2014-2019					
		2014-2018					
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					
	Брой на участниците в обученията по Мярка 1 "Трансфер на знания и действия за осведомяване " (number)	2014-2022			203,00	101,50	200,00
		2014-2021					
		2014-2020					
		2014-2019					
		2014-2018					
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					
FA/M	Показател за изпълнението	Период	Поети ангажименти	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Планирано за 2023 г.
ЗВ	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	13 841 368,80	48,98	2 465 455,93	8,72	28 259 052,30
M01	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	2 538 128,00	1 269,06	4 919,73	2,46	200 000,00
M01.1	О1 - Общо публични разходи	2014-2022			4 919,73	2,46	200 000,00
M01.1	О12 - Брой на участниците в обученията	2014-2022			203,00	101,50	200,00
M02	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	647 882,80	137,93	336 577,80	71,66	469 715,30
M02.1	О13 - Брой на консултираните бенефициери	2014-2022			2 684,00	1 491,11	180,00
M05	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	10 655 358,00	38,62	2 123 958,40	7,70	27 589 337,00
M05.1	О4 - Брой на стопанствата/бенефициерите, получаващи подкрепа	2014-2022			12,00	20,00	60,00

Приоритет Р4							
FA/M	Наименование на целевия показател	Период	Въз основа на одобреното (ако е приложимо)	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Цел за 2025 г.
Р4	Т13: процент на горската земя, обхваната от договори за управление с цел подобряване на управлението на почвите и/или предотвратяване на почвената ерозия (област с поставен акцент 4В)	2014-2022					0,00
		2014-2021					
		2014-2020					
		2014-2019					
		2014-2018					
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					
	Т8: процент на гори или други залесени райони, обхванати от договори за управление в подкрепа на биологичното разнообразие (област с поставен акцент 4А)	2014-2022					0,25
		2014-2021					
		2014-2020					
		2014-2019					
		2014-2018					
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					
	Т12: процент на земеделската земя, обхваната от договори за управление с цел подобряване на управлението на почвите и/или предотвратяване на почвената ерозия (област с поставен акцент 4В)	2014-2022			2,11	160,06	1,32
		2014-2021			2,23	169,16	
		2014-2020			2,23	169,16	
		2014-2019			2,28	172,95	
		2014-2018			2,48	188,12	
		2014-2017			2,46	186,61	
		2014-2016			1,35	102,41	
		2014-2015					
	Т10: процент на земеделската земя, обхваната от договори за управление с цел подобряване на управлението на водите (област с поставен акцент 4Б)	2014-2022			2,11	79,36	2,66
		2014-2021			2,23	83,87	
		2014-2020			2,23	83,87	
		2014-2019			2,28	85,75	
		2014-2018			2,48	93,27	
		2014-2017			2,46	92,52	
		2014-2016			1,35	50,77	
		2014-2015					
	Т9: процент на земеделската земя, обхваната от договори за управление в подкрепа на биологичното	2014-2022			13,03	107,40	12,13
		2014-2021			14,19	116,96	
		2014-2020			13,82	113,91	
		2014-2019			13,94	114,90	

	разнообразие и/или ландшафти (област с поставен акцент 4А)	2014-2018			13,60	112,09	
		2014-2017			16,47	135,75	
		2014-2016			14,79	121,90	
		2014-2015					
FA/M	Показател за изпълнението	Период	Поети ангажменти	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Планирано за 2023 г.
P4	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	2 204 640 824,50	194,74	950 192 209,43	83,93	1 132 070 003,60
M01	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	1 563 482,00	44,60	13 856,69	0,40	3 505 404,40
M01.1	O1 - Общо публични разходи	2014-2022			13 856,69	4,62	300 000,00
M01.1	O12 - Брой на участниците в обучения	2014-2022			203,00	101,50	200,00
M02	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	4 080 503,50	176,40	2 078 321,50	89,85	2 313 178,80
M02.1	O13 - Брой на консултираните бенефициери	2014-2022			5 653,00	254,64	2 220,00
M04	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	27 743 172,00	79,36	10 489 906,91	30,01	34 958 350,30
M04	O2 - Общ размер на инвестициите	2014-2022			21 555 790,97	37,00	58 263 917,20
M04.4	O3 - Брой на действията/операциите, получаващи подкрепа	2014-2022					280,00
M08	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	36 022 347,00	175,94	4 215 454,53	20,59	20 474 302,40
M08.3	O1 - Общо публични разходи	2014-2022			4 215 454,53	20,59	20 474 302,40
M08.3	O4 - Брой на стопанствата/бенефициерите, получаващи подкрепа	2014-2022			5,00	16,67	30,00
M10	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	555 494 549,00	229,18	183 335 777,95	75,64	242 384 616,00
M10.1	O5 - Обща площ (ha)	2014-2022			48 081,00	42,55	113 000,00
M11	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	419 211 982,00	179,19	168 563 430,34	72,05	233 943 439,00
M11.1	O5 - Обща площ (ha)	2014-2022			3 451,00	15,00	23 000,00

M11.2	O5 - Обща площ (ha)	2014-2022			42 919,00	148,00	29 000,00
M12	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	419 660 772,00	205,04	198 014 091,79	96,75	204 676 037,70
M12.1	O5 - Обща площ (ha)	2014-2022			488 563,00	126,90	385 000,00
M12.2	O5 - Обща площ (ha)	2014-2022					10 000,00
M12.3	O5 - Обща площ (ha)	2014-2022					60 000,00
M13	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	738 044 891,00	192,29	383 074 798,15	99,81	383 814 675,00
M13.1	O5 - Обща площ (ha)	2014-2022			388 060,00	125,18	310 000,00
M13.2	O5 - Обща площ (ha)	2014-2022			278 903,00	126,77	220 000,00
M13.3	O5 - Обща площ (ha)	2014-2022			14 528,00	145,28	10 000,00
M16	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	2 819 126,00	46,99	406 571,57	6,78	6 000 000,00

Акцентирана област 5А							
FA/M	Наименование на целевия показател	Период	Въз основа на одобреното (ако е приложимо)	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Цел за 2025 г.
5А	Т14: процент на поливните площи, преминаващи към по-ефективна напоителна система (област с поставен акцент 5А)	2014-2022					38,72
		2014-2021					
		2014-2020					
		2014-2019			6,82	17,62	
		2014-2018					
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					
FA/M	Показател за изпълнението	Период	Поети ангажименти	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Планирано за 2023 г.
5А	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	14 524 038,20	18,17	3 042 341,52	3,81	79 925 384,00
M01	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	1 772 974,00	44,32	4 618,90	0,12	4 000 000,00
M01.1	О1 - Общо публични разходи	2014-2022			4 618,90	1,15	400 000,00
M01.1	О12 - Брой на участниците в обучения	2014-2022			203,00	50,75	400,00
M02	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	467 089,20	134,06	239 431,20	68,72	348 412,90
M02.1	О13 - Брой на консултираните бенефициери	2014-2022			5 349,00	703,82	760,00
M04	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	11 491 478,00	15,43	2 726 705,10	3,66	74 465 860,00
M04	О2 - Общ размер на инвестициите	2014-2022			5 405 817,13	7,26	74 465 860,00
M04	О5 - Обща площ (ha)	2014-2022					35 000,00
M04.1 M04.3	О3 - Брой на действията/операциите, получаващи подкрепа	2014-2022			44,00	73,33	60,00
M16	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	792 497,00	71,32	71 586,32	6,44	1 111 111,10

Акцентирана област 5B							
FA/M	Наименование на целевия показател	Период	Въз основа на одобреното (ако е приложимо)	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Цел за 2025 г.
5B	T15: общи инвестиции за енергийна ефективност (в евро) (област с поставен акцент 5B)	2014-2022	269 485 411,00	64,31	183 167 962,00	43,71	419 024 651,40
		2014-2021	233 163 689,00	55,64	157 799 514,37	37,66	
		2014-2020	156 313 715,13	37,30	100 171 594,00	23,91	
		2014-2019	86 645 751,01	20,68	18 659 464,00	4,45	
		2014-2018	55 240 936,00	13,18	7 750 600,00	1,85	
		2014-2017	13 557 418,00	3,24	8 612 674,23	2,06	
		2014-2016	3 442 239,96	0,82	442 716,77	0,11	
		2014-2015					
FA/M	Показател за изпълнението	Период	Поети ангажименти	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Планирано за 2023 г.
5B	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	208 498 076,00	87,51	86 915 554,61	36,48	238 252 422,00
M01	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	234 478,00	9,20	4 919,73	0,19	2 550 000,00
M01.1	O1 - Общо публични разходи	2014-2022			4 919,73	2,46	200 000,00
M01.1	O12 - Брой на участниците в обучения	2014-2022			203,00	101,50	200,00
M02	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	1 560 152,00	158,25	800 502,00	81,19	985 905,90
M02.1	O13 - Брой на консултираните бенефициери	2014-2022			5 480,00	521,90	1 050,00
M04	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	206 245 834,00	88,29	86 071 554,53	36,84	233 605 405,00
M04	O2 - Общ размер на инвестициите	2014-2022			183 167 962,00	43,71	419 024 651,40
M04.1 M04.2 M04.3	O3 - Брой на действията/операциите, получаващи подкрепа	2014-2022			320,00	64,00	500,00
M16	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	457 612,00	41,19	38 578,35	3,47	1 111 111,10

Акцентирана област 5С							
FA/M	Наименование на целевия показател	Период	Въз основа на одобреното (ако е приложимо)	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Цел за 2025 г.
5С	Т16: общ размер на инвестициите в производство на енергия от възобновяеми източници (в евро) (област с поставен акцент 5В)	2014-2022	6 015 773,22	3,90	2 658 229,00	1,72	154 266 117,00
		2014-2021	10 207 875,38	6,62	10 207 875,00	6,62	
		2014-2020	13 126 087,93	8,51	8 971 153,00	5,82	
		2014-2019	430 701,00	0,28	430 701,00	0,28	
		2014-2018	4 445 644,00	2,88	298 382,00	0,19	
		2014-2017	3 679 321,00	2,39	2 616 176,94	1,70	
		2014-2016	435 866,93	0,28	435 866,93	0,28	
		2014-2015					
FA/M	Показател за изпълнението	Период	Поети ангажменти	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Планирано за 2023 г.
5С	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	10 186 152,00	8,82	2 451 552,65	2,12	115 476 696,00
M01	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	300 596,00	54,65	4 919,73	0,89	550 000,00
M01.1	О1 - Общо публични разходи	2014-2022			4 919,73	2,46	200 000,00
M01.1	О12 - Брой на участниците в обучения	2014-2022			203,00	101,50	200,00
M02	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	1 560 152,00	158,25	800 502,00	81,19	985 905,90
M02.1	О13 - Брой на консултираните бенефициери	2014-2022			5 800,00	1 260,87	460,00
M04	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	5 942 845,00	13,88	1 506 708,34	3,52	42 829 679,00
M04	О2 - Общ размер на инвестициите	2014-2022			2 658 229,00	3,15	84 266 116,90
M04.1 M04.3	О3 - Брой на действията/операциите, получаващи подкрепа	2014-2022			16,00	32,00	50,00
M07	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	1 508 549,00	2,16			70 000 000,00
M07.2	О3 - Брой на действията/операциите, получаващи подкрепа	2014-2022					120,00
M07.2 M07.3 M07.4	О2 - Общ размер на инвестициите	2014-2022					70 000 000,00

M07.5							
M07.6							
M07.7							
M07.8							
M16	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	874 010,00	78,66	139 422,58	12,55	1 111 111,10

Акцентирана област 5D							
FA/M	Наименование на целевия показател	Период	Въз основа на одобреното (ако е приложимо)	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Цел за 2025 г.
5D	T18: процент на земеделската земя, обхваната от договори за управление за намаляване на емисиите на парникови газове и/или на амоняк (област с поставен акцент 5Г)	2014-2022			0,70	447,55	0,16
		2014-2021			0,70	447,55	
		2014-2020			0,62	396,40	
		2014-2019			0,64	409,19	
		2014-2018			0,67	428,37	
		2014-2017			0,63	402,80	
		2014-2016			0,54	345,26	
		2014-2015					
	T17: процент на ЖЕ, засегнати от инвестиции в управление на добитък с оглед намаляване на емисиите на парникови газове и/или на амоняк (област с поставен акцент 5Г)	2014-2022			0,09	51,73	0,17
		2014-2021			0,09	51,73	
		2014-2020			0,09	51,73	
		2014-2019			0,09	51,73	
		2014-2018			0,09	51,73	
		2014-2017			0,09	51,73	
		2014-2016					
		2014-2015					
FA/M	Показател за изпълнението	Период	Поети ангажименти	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Планирано за 2023 г.
5D	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	74 954 319,00	159,14	34 393 384,03	73,02	47 098 272,00
M01	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	419 488,00	11,35	4 919,73	0,13	3 694 595,00
M01.1	O1 - Общо публични разходи	2014-2022			4 919,73	2,46	200 000,00
M01.1	O12 - Брой на участниците в обучения	2014-2022			203,00	101,50	200,00
M02	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	1 560 152,00	158,25	800 502,00	81,19	985 905,90
M02.1	O13 - Брой на консултираните бенефициери	2014-2022			5 800,00	261,26	2 220,00
M04	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	3 574 152,00	273,53	715 079,00	54,73	1 306 660,00
M04	O2 - Общ размер на инвестициите	2014-2022					2 177 766,10
M04.1 M04.3 M04.4	O3 - Брой на действията/операциите, получаващи	2014-2022			22,00	73,33	30,00

	подкрепа						
M04.1 M04.3 M04.4	O8 - Брой на подпомаганите животински единици (ЖЕ)	2014-2022			1 000,00	50,00	2 000,00
M10	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	68 942 657,00	172,36	32 793 444,59	81,98	40 000 000,00
M10.1	O5 - Обща площ (ha)	2014-2022			15 159,00	216,56	7 000,00
M16	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	457 870,00	41,21	79 438,71	7,15	1 111 111,10

Акцентирана област 5Е							
FA/M	Наименование на целевия показател	Период	Въз основа на одобреното (ако е приложимо)	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Цел за 2025 г.
5Е	Т19: процент от земеделските и горските земи, обхванати от договори за управление, допринасящи за улавяне и съхранение на въглерод (област с поставен акцент 5Д)	2014-2022					0,00
		2014-2021					
		2014-2020					
		2014-2019					
		2014-2018					
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					
FA/M	Показател за изпълнението	Период	Поети ангажименти	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Планирано за 2023 г.
5Е	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	5 700 303,00	76,77	1 389 169,73	18,71	7 425 187,80
M01	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	1 011 664,00	77,82	4 919,73	0,38	1 300 000,00
M01.1	О1 - Общо публични разходи	2014-2022			4 919,73	1,64	300 000,00
M01.1	О12 - Брой на участниците в обучения	2014-2022			203,00	101,50	200,00
M02	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	1 560 152,00	158,25	800 502,00	81,19	985 905,90
M02.1	О13 - Брой на консултираните бенефициери	2014-2022			5 800,00	261,26	2 220,00
M08	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	3 085 433,00	76,60	583 748,00	14,49	4 028 170,80
M08.1	О1 - Общо публични разходи	2014-2022			583 748,00	35,79	1 631 112,00
M08.1	О5 - Обща площ (ha)	2014-2022					230,00
M08.4	О1 - Общо публични разходи	2014-2022					2 397 058,80
M16	О1 - Общо публични разходи	2014-2022	43 054,00	3,87			1 111 111,10

Акцентирана област 6А							
FA/M	Наименование на целевия показател	Период	Въз основа на одобреното (ако е приложимо)	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Цел за 2025 г.
6А	T20: работни места, разкрити в подпомогнатите проекти (област с поставен акцент 6А)	2014-2022			2 094,00	59,83	3 500,00
		2014-2021			1 882,00	53,77	
		2014-2020			1 224,00	34,97	
		2014-2019			972,00	27,77	
		2014-2018			706,00	20,17	
		2014-2017			234,00	6,69	
		2014-2016					
		2014-2015					
FA/M	Показател за изпълнението	Период	Поети ангажименти	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Планирано за 2023 г.
6А	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	77 988 454,00	88,25	11 968 798,00	13,54	88 370 718,70
M06	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	74 098 097,00	93,17	8 088 440,00	10,17	79 526 861,20
M06	O2 - Общ размер на инвестициите	2014-2022			9 270 475,10	5,83	159 053 722,40
M06.2 M06.4	O4 - Брой на стопанствата/бенефициерите, получаващи подкрепа	2014-2022			69,00	10,95	630,00
M21	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	3 890 357,00	100,26	3 880 358,00	100,00	3 880 357,50
M21	O4 - Брой на стопанствата/бенефициерите, получаващи подкрепа	2014-2022					190,00
M22	O1 - Общо публични разходи	2014-2022					4 963 500,00
M22	O4 - Брой на стопанствата/бенефициерите, получаващи подкрепа	2014-2022					60,00

Акцентирана област 6B							
FA/M	Наименование на целевия показател	Период	Въз основа на одобреното (ако е приложимо)	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Цел за 2025 г.
6B	T23: работни места, разкрити в подпомогнатите проекти (Leader) (област с поставен акцент 6B)	2014-2022			216,00	36,00	600,00
		2014-2021					
		2014-2020					
		2014-2019					
		2014-2018					
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					
	T22: процент от населението в селските райони, което се възползва от подобрените услуги/инфраструктура (област с поставен акцент 6B)	2014-2022			70,34	210,87	33,36
		2014-2021			46,09	138,17	
		2014-2020			38,06	114,10	
		2014-2019			16,21	48,59	
		2014-2018			4,57	13,70	
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					
	T21: процент от населението в селските райони, обхванато от стратегии за местно развитие (област с поставен акцент 6B)	2014-2022			27,53	120,18	22,91
		2014-2021			27,53	120,18	
		2014-2020			27,53	120,18	
		2014-2019			27,53	120,18	
		2014-2018			27,53	120,18	
		2014-2017			16,42	71,68	
		2014-2016			16,42	71,68	
		2014-2015					
FA/M	Показател за изпълнението	Период	Поети ангажименти	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Планирано за 2023 г.
6B	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	1 578 467 524,10	203,41	539 928 208,00	69,58	776 019 714,80
M07	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	1 294 352 655,00	213,36	495 232 868,00	81,63	606 663 542,40
M07.1 M07.2 M07.4 M07.5 M07.6 M07.7 M07.8	O15 - Брой на жителите, които се ползват от подобрени услуги/инфраструктура (ИТ или други)	2014-2022			4 206 608,00	210,86	1 995 000,00
M07.2	O3 - Брой на действията/опера	2014-2022			595,00	92,97	640,00

	циите, получаващи подкрепа						
M07.6	O3 - Брой на действията/опера циите, получаващи подкрепа	2014-2022			80,00	40,00	200,00
M19	O1 - Общо публични разходи	2014-2022	284 114 869,10	167,76	44 695 340,00	26,39	169 356 172,40
M19	O18 - Брой на жителиите, обхванати от местните групи за действие	2014-2022			1 646 588,00	120,19	1 370 000,00
M19	O19 - Брой на избраните местни групи за действие	2014-2022			64,00	106,67	60,00
M19.1	O1 - Общо публични разходи	2014-2022			2 023 413,00	25,22	8 023 392,00
M19.2	O1 - Общо публични разходи	2014-2022			17 082 763,00	14,15	120 714 739,10
M19.3	O1 - Общо публични разходи	2014-2022			1 084 917,00	16,69	6 500 000,00
M19.4	O1 - Общо публични разходи	2014-2022			24 504 247,00	71,82	34 118 041,30

Акцентирана област 6С							
FA/M	Наименование на целевия показател	Период	Въз основа на одобреното (ако е приложимо)	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Цел за 2025 г.
6С	Т24: процент от населението в селските райони, което се възползва от нови или подобрени услуги/инфраструктура (ИКТ) (област с поставен акцент 6В)	2014-2022					1,64
		2014-2021					
		2014-2020					
		2014-2019					
		2014-2018					
		2014-2017					
		2014-2016					
		2014-2015					
FA/M	Показател за изпълнението	Период	Поети ангажименти	Усвояване (%)	Реализирани	Усвояване (%)	Планирано за 2023 г.
6С	О1 - Общо публични разходи	2014-2022					42 000 000,00
M07	О1 - Общо публични разходи	2014-2022					42 000 000,00
M07.3	О15 - Брой на жителите, които се ползват от подобрени услуги/инфраструктура (ИТ или други)	2014-2022					98 373,00
M07.3	О3 - Брой на действията/операциите, получаващи подкрепа	2014-2022					19,00

Документи

Заглавие на документа	Вид документ	Дата на документа	Локален референтен номер	Референтен номер на Комисията	Контролна сума	Файлове	Дата на изпращане	Изпратено от
Citizens summary 2022	Резюме за гражданите	27-05-2023		Ares(2023)5958205	2914549988	Citizens summary 2022	01-09-2023	nivnovel
AIR Financial Annex 2014BG06RDNP001	Финансово приложение (системно)	02-08-2023		Ares(2023)5958205	921043845	AIRfinancialAnnex2014BG06RDNP001_bg.pdf	01-09-2023	nivnovel

